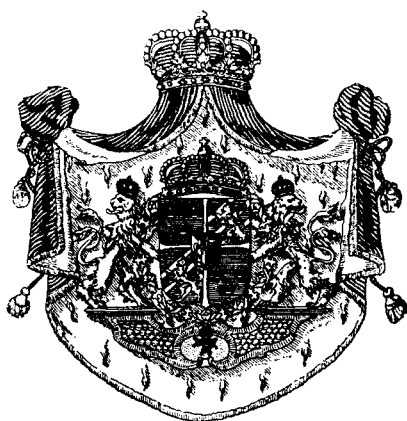

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET.**

BERÄTTELSE
OM
STATENS ALLMÄNNA LÄROVERK FÖR GOSSAR
LÄSÅRET 1907—1908

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

STOCKHOLM
TRYCKT I CENTRALTRYCKERIET
1911.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. P. Undervisningsväsendet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1870-1910.

Täckningsår: 1868-1912.

Innehåll: Folkundervisningen den 31 december 1868 ; Berättelse om statens elementarläroverk för gossar läsåren 1876-77 – 1909-1910 : Berättelse om statens allmänna läroverk läsåret 1910-1911 ; Berättelsen om folkskolorna för åren 1882-1910. Berättelserna är utarbetade av Ecklesiastikdepartementet.

I Berättelsen om folkskolorna för år 1882 ingår:

Kort öfversigt öfver det svenska folkskoleväsendets utveckling till år 1842, s. 2-8.

Primiäruppgifter och berättelser om folkskoleväsendet från och med år 1842, s. 8-10 och

Öfversigt af folkskoleväsendet under åren 1876-1881, s. 10-14.

Föregångare:

Kungl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ...- Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om undervisning.

Efterföljare:

Folkskolorna / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1914-1932. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1920/21, 1929/30.

Lärarytbildningen / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1919-1940. (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1916/17 – 1921/22, 1927/28 ; läsåren 1928/29 t.o.m. 1938/39

Statens allmänna läroverk / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1915-1921. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1911/12 – 1919/20.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 1887-204: Undervisning (Tab. 192-211).

Elever i icke-obligatoriska skolor 1864-1970 / [Statistiska centralbyrån ; utarb. av Margit Vinge]. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1977. - (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1977:11).

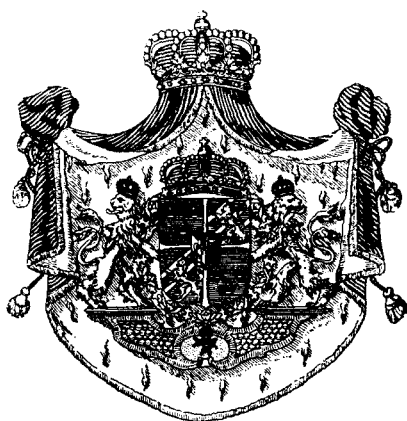
Elever i obligatoriska skolor 1847-1962. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1974. – (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1974:5).

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET.**

BERÄTTELSE
OM
STATENS ALLMÄNNA LÄROVERK FÖR GOSSAR
LÄSÅRET 1907—1908

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

STOCKHOLM
TRYCKT I CENTRALTRYCKERIET
1911.

Innehållsförteckning.

Text (sid. 1—32).

A. Undervisningen i allmänhet.

	Sid.
1. Läroverkens organisation och antal	1
2. Undervisningens allmänna anordning; läsårets längd; fridagar. (Tab. 1 o. 2)	3
3. Lärarettimmar för vecka i läsåmnena. (Tab. 3 o. 4)	8

B. Lärare.

4. Antal ordinarie lärarebefattningar och antal tjänstgörande lärare; tjänstledigheter. (Tab. 5 o. 6)	8
5. Afgång, befordran och uppflyttning i lönegrad. (Tab. 7—9)	10
6. Utbildningen af lärare. (Tab. 10 o. 11)	13

C. Lärjungar.

7. Lärjungarnes antal och fördelning. (Tab. 12—14)	15
8. Lärjungarnes hälsotillstånd. (Tab. 15—17)	18
9. Lärjungarnes omsättning. (Tab. 18 o. 19)	19
10. Realskoleexamen. (Tab. 20 o. 21)	21
11. Mogenhets- och fyllnadspröfning. (Tab. 22 o. 23)	24
12. De afgångnes tillämnade lefnadsbanor. (Tab. 24)	28

D. Ekonomiska förhållanden.

13. Lärares och lärarinnors aflönings- och pensionsförmåner	29
14. Donationer till läroverken.	31
15. Omkostnaderna för läroverken.	31

Tabell-bilagor (sid. 1*—38*).

Tab.	Sid.
1. Terminernas början och slut läsåret 1907—1908.	3*
2. Fridagar läsåret 1907—1908.	»
3. Lärarettimmar för vecka i läsåmnena höstterminen 1907.	4*
4. Antal lärarettimmar för vecka i de frivilliga läsåmnena i realskolan höstterminen 1907.	6*
5. De tjänstgörande lärarnes antal läsåret 1907—1908.	7*
6. Tjänstledigheter läsåret 1907—1908.	9*
7. Ordinarie lärarebefattningar, som blifvit lediga under tiden 1 Maj 1907—30 April 1908.	»
8. Befordringar under tiden 1 Maj 1907—30 April 1908.	»
9. Fördelning efter ålder af de lärare, som inträdt i högre lönegrad under tiden 1 Juli 1907—30 Juni 1908.	10*
10. Läroämnen, hvari profärskurs genomgått under läsåret 1907—1908.	11*

Table des matières.

Texte (p. 1—32).

A. Enseignement.

	Page.
1. Organisation et nombre des établissements scolaires.	1
2. Organisation de l'enseignement; durée de l'année scolaire; jours de congé spéciaux. (Tabl. 1 et 2)	3
3. Nombre d'heures des professeurs d'enseignement théorique par semaine. (Tabl. 3 et 4)	8

B. Corps enseignant.

4. Nombre de chaires ordinaires de professeurs et nombre de professeurs en service; congés temporaires. (Tabl. 5 et 6)	8
5. Congé définitif, avancement, transfert dans une classe supérieure de traitement. (Tabl. 7—9)	10
6. Instruction des professeurs. (Tabl. 10 et 11)	13

C. Éléves.

7. Nombre et répartition des élèves. (Tabl. 12—14)	15
8. État sanitaire des élèves. (Tabl. 15—17)	18
9. Mouvement des élèves. (Tabl. 18 et 19)	19
10. Examens de sortie de l'école moderne. (Tabl. 20 et 21)	21
11. Examens de maturité et examens complémentaires. (Tabl. 22 et 23)	24
12. Profession projetée des élèves sortis. (Tabl. 24)	28

D. Économie.

13. Traitement et retraite des professeurs.	29
14. Fonds légués aux établissements scolaires.	31
15. Frais de l'État pour les établissements scolaires.	31

Tableaux annexés (p. 1*—38*).

Tabl.	Page.
1. Commencement et clôture des semestres pendant l'année scolaire 1907—1908.	3*
2. Jours de congé spéciaux pendant l'année scolaire 1907—1908.	»
3. Nombre d'heures des professeurs d'enseignement théorique par semaine pendant le semestre d'automne 1907.	4*
4. Nombre d'heures des professeurs d'enseignement théorique par semaine dans l'école moderne pendant le semestre d'automne 1907.	6*
5. Nombre des professeurs en service pendant l'année scolaire 1907—1908.	7*
6. Congés temporaires des professeurs pendant l'année scolaire 1907—1908.	9*
7. Chaires ordinaires vacantes des le 1 Mai 1907—30 Avril 1908.	»
8. Avancements des professeurs dès le 1 Mai 1907—30 Avril 1908.	»
9. Répartition, d'après l'âge, des professeurs transférés dans une classe supérieure de traitement, dès le 1 Juillet 1907—30 Juin 1908.	10*
10. Matières d'instruction choisies par les stagiaires, pendant l'année scolaire 1907—1908.	11*

Tab.	Sid.
11. Antal tjänstgöringstimmar i medeltal för lärarekandidaterna under den praktiska profärakursen läsåret 1907—1908.	11*
12. Lärjungarnes antal läsåret 1907—1908.	12*
13. Särskild fördelning höstterminen 1907 af de närvarande lärjungarne i 7:e latinklasserna.	15*
14. Antal närvarande lärjungar vid de allmänna läroverken höstterminen 1907, fördelade länsvis.	16*
15. Lärjungarnes hälsotillstånd höstterminen 1907.	17*
16. Antal sjuke och sjukdomar bland lärjungarne höstterminen 1907.	18*
17. Antal lärjungar höstterminen 1907, som icke deltagit i gymnastiköfningarna eller som hänvisats till svagrote.	19*
18. Lärjungarnes flyttning år 1907 vid vårterminens slut och höstterminens början.	22*
19. Lärjungarnes omsättning år 1907.	24*
20. Realskolexamen vårterminen 1907.	26*
21. Realskolexamen höstterminen 1907.	28*
22. Mogenhets- och fyllnadspröfning vårterminen 1907.	30*
23. Mogenhets- och fyllnadspröfning höstterminen 1907.	33*
24. Antal lärjungar, som afgått år 1907, med fördelning efter tillämnad lefnadsbana närmast efter afgången.	36*

Tabl.	Page.
11. Nombre d'heures de service (en moyenne) des stagiaires du cours pratique pendant l'année scolaire 1907—1908.	11*
12. Nombre des élèves pendant l'année scolaire 1907—1908.	12*
13. Répartition spéciale pendant le semestre d'automne 1907 des élèves présents dans la 7 ^e classe de lettres.	15*
14. Nombre des élèves présents dans les établissements scolaires pendant le semestre d'automne 1907, par préfecture.	16*
15. État sanitaire des élèves pendant le semestre d'automne 1907. ...	17*
16. Nombre des malades et des maladies parmi les élèves pendant le semestre d'automne 1907.	18*
17. Nombre, pendant le semestre d'automne 1907, des élèves qui n'ont pas pris part aux exercices de gymnastique ou qui ont été renvoyés aux divisions des faibles.	19*
18. Passage, en 1907, des élèves à une classe supérieure à la fin du semestre de printemps et au commencement du semestre d'automne.	22*
19. Mouvement des élèves en 1907.	24*
20. Examens de sortie de l'école moderne du semestre de printemps 1907.	26*
21. Examens de sortie de l'école moderne du semestre d'automne 1907.	28*
22. Examens de maturité et examens complémentaires du semestre de printemps 1907.	30*
23. Examens de maturité et examens complémentaires du semestre d'automne 1907.	33*
24. Nombre d'élèves sortis pendant l'année 1907, répartis d'après la carrière choisie immédiatement après leur sortie de l'école.	36*

TILL KONUNGEN.

Härmed öfverlämnas en inom E. K. M:ts Ecklesiastik-departement utarbetad berättelse om statens allmänna läroverk för gossar läsåret 1907—1908.

Stockholm den 25 november 1911.

Underdånigst
FRIDTJUV BERG.

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Ecklesiastik-departementet.

De svårigheter med afseende på utförandet af de statistiska arbetena rörande allmänna läroverken, som uppstodo genom den nya läroverksorganisationen och särskildt genom bestämmelserna i den nya läroverksstadgan, att en stor del af de primäruppgifter, som ligga till grund för nämnda berättelser, skulle insändas, ej såsom förut till ecklesiastikdepartementet, utan till den nyinrättade öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, under det att berättelsen om allmänna läroverken fortfarande skulle utarbetas inom ecklesiastikdepartementet, dessa svårigheter blefvo till en del afhjälpta genom stadgandena i Kungl. brefvet den 17 Maj 1907, som innehöll dels att åtskilliga primäruppgifter åter skulle insändas direkt till ecklesiastikdepartementet, dels att en del andra uppgifter, som enligt de nya bestämmelserna ingingo till öfverstyrelsen, af densamma sedermera inom bestämd tid skulle öfverlämnas till ecklesiastikdepartementets statistiska afdelning, dels slutligen att öfverstyrelsen skulle utarbeta och inom viss tid till samma afdelning öfverlämna en del primäruppgifter för berättelsen om allmänna läroverken. Berättelsen är för öfrigt utarbetad efter samma grundsatser som de närmast föregående. De två nya tabeller som tillkommo i berättelsen för läsåret 1906—07 nämligen tabell 4 angående antal lärotimmar i de frivilliga ämnena i realskolan och tabell 14 angående lärjungarnes vid de allmänna läroverken fördelning

länsvis, återfinnas äfven i här föreliggande berättelse. Sitt förnämsta intresse har den berättelse, som nu öfverlämnas, genom den redogörelse där förekommer angående den genom 1904 års läroverksreform införda realskolexamen, som aflades första gången vårterminen 1907 och för hvilken redogöres i tab. 20 och 21. Dessutom lämnas i texten en kortfattad öfversikt öfver denna examens anordning jämte uppgifter om de lefnadsbanor till hvilka denna examen berättigar.

På grund af bestämmelsen i 1905 års läroverksstadga, att det tillkommer skolläkaren att verkställa undersökning angående lärjungarnas syn- och hörselförmåga minst en gång under läsåret, på tid han anser därför lämplig, hafva inga uppgifter härom kunnat erhållas från Alingsås och Sala samskolor för höstterminen 1907. För den förra samskolan hafva uppgifterna därför måst afse vårterminen 1908, för den senare vårterminen 1907. Från Nya elementarskolan och Vänersborgs högre allm. läroverk hafva emellertid inga uppgifter alls angående lärjungarnes syn- och hörselförmåga vare sig under år 1907 eller vårterminen 1908 kunnat erhållas.

För rättande af fel och brister i de inkomna primäruppgifterna hafva 137 anmärkningsskrifvelser utfärdats, af hvilka dock ej alla, som ofvan antydts, kunnat tillfredsställande besvaras.

A. Undervisningen i allmänhet.

1. Läroverkens organisation och antal.

Enligt läroverksstadgan af den 18 Februari 1905 äro rikets allmänna läroverk af två slag, dels *realskolor*, hvilka bestå af sex ettåriga klasser och hafva till ändamål att utöfver omfånget af folkskolans verksamhet meddela allmän medborgerlig bildning, dels *högre allmänna läroverk*, bestående af en sexklassig realskola och ett fyraårigt gymnasium, det senare med angifvet ändamål att utöfver realskolans allmänbildande uppgift grundlägga de vetenskapliga insikter, som vid universitet eller högre tillämpningsskola vidare utbildas.

Allmänna läroverken 1907—1908.

Realskolan, utgående från ett kunskapsmått, ej öfverstigande hvad som, enligt den år 1900 fastställda normalplanen för folk- och småskolor, inhämtas i fast folkskola litt. A, omfattar, såsom nämnt, sex ettåriga klasser och afslutas med en examen, kallad *realskolexamen*. — Å vissa orter är realskolan anordnad såsom *samskola*, d. v. s. med tillträde för såväl gossar som flickor, men för öfrigt inrättad efter hufvudsakligen enahanda grunder, som gälla för öfriga realskolor. Förutom den olikhet i organisationen, som är en följd däraf att samskolorna äro afsedda för både gossar och flickor, ligger en annan skillnad däruti, att realskolorna äro rena statsskolor, hvaremot samskolorna (med

undantag af Haparanda samskola) delvis äfven bekostas af de kommuner, där de äro belägna, samt på grund häraf äfven stå under inseeende af lokala styrelser.

Högre allmänna läroverket består af realskola och gymnasium, utgående från realskolans femte klass. Gymnasiet omfattar fyra ettåriga ringar, är deladt på två bildningslinier, realgymnasium och latینگymnasium, samt leder till en examen, kallad *studentexamen*. Gymnasiet är så inrättadt, att det i de båda högsta ringarne medgifver en viss valfrihet och å latinlinien i tredje och fjärde ringen erbjuder tillfälle åt de lärjungar, som så önska, att erhålla undervisning i grekiska.

Högre allmänna läroverk finnas på stat uppförda i följande städer: 1) *Med både latin och realgymnasium*: I Stockholm (Högre allmänna läroverket å Södermalm och Nya elementarskolan), Uppsala, Nyköping, Linköping, Norrköping, Jönköping, Växjö, Kalmar, Visby, Karlskrona, Kristianstad, Malmö, Lund, Hälsingborg, Halmstad, Vänersborg, Skara, Karlstad, Örebro, Västerås, Falun, Gäfle, Härnösand, Östersund, Umeå och Luleå; 2) *Med endast realgymnasium*: I Stockholm (Högre realläroverken å Norrmalm och Östermalm) samt i Västervik, Ystad, Göteborg och Sundsvall; 3) *Med endast latینگymnasium*: I Stockholm (Högre latinläroverket å Norrmalm) samt i Strängnäs, Göteborg och Hudiksvall.

Realskolor för gossar finnas i följande städer: I Stockholm (Jakobs, Katarina och Kungsholmens läroverk) samt i Enköping, Eskilstuna, Eksjö, Oskarshamn, Karlshamn, Malmö, Landskrona, Varberg, Göteborg (västra och östra realskolan), Uddevalla, Borås, Mariestad, Lidköping, Skövde, Kristinehamn, Arvika och Söderhamn.

Samskolor finnas i följande städer: I Norrtälje, Södertälje, Vadstena, Vimmerby, Ängelholm, Trelleborg, Strömstad, Alingsås, Åmål, Falköping, Filipstad, Askersund, Sala, Köping, Arboga, Örnköldsvik, Skellefteå och Piteå, alla med kommunalt bidrag, samt i Haparanda, utan dylikt bidrag.

Under läsåret 1907—08 voro således enligt stat följande antal läroverk organiserade eller höllo på att organiseras enligt 1905 års läroverksstadga, nämligen:

Högre allmänna läroverk:	Antal	
Med både real- och latینگymnasium	27	
Med endast realgymnasium	6	
Med endast latینگymnasium	4	37
Realskolor:		
Realskolor för gossar	21	
Samskolor med kommunalt bidrag	18	
Samskola utan " "	1	40
	Summa	77

Hvad de *högre läroverken* beträffar skulle enligt den nya läroverksorganisationen läroverket i *Värjö*, som förut varit fullständigt endast på latinlinien, erhålla såväl real- som latینگymnasium. Under läsåret 1904—05 blef läroverket på grund häraf utvidgadt med en nedre

sjätte klass, under läsåret 1905—06 med en öfre sjätte klass samt under läsåret 1906—07 med nedre sjunde klass å reallinien. Under här ifrågavarande läsår tillades en öfre sjunde klass å samma linie, hvarigenom läroverket sålunda blef fullständigt på båda linierna. — Förutvarande, enligt stat femklassiga läroverket i *Ystad*, som enligt den nya läroverksorganisationen skulle omfatta realskola och realgymnasium, hade under läsåret 1904—05 blifvit på statens bekostnad tillökadt med en nedre sjätte realklass, under läsåret 1905—06 med en öfre sjätte realklass, under läsåret 1906—07 med en nedre sjunde realklass, hvarefter under här ifrågavarande läsår läroverket gjordes fullständigt på reallinien genom tilläggande af en öfre sjunde realklass. — Vid högre läroverket i *Sundsvall* skulle enligt den nya läroverksorganisationen finnas realskola och realgymnasium. Sedan emellertid stadsfullmäktige i Sundsvall, för att få till stånd äfven ett latینگymnasium vid skolan, beslutit att för åtta år, räknadt från och med höstterminen 1906, anslå därför erforderliga medel, medgaf Kungl. Maj:t den 10 Augusti 1906, att undervisningen vid högre allmänna läroverket i Sundsvall skulle utan kostnad för statsverket få under läsåret 1906—1907 utsträckas till den omfattning, som vid rikets allmänna läroverk är föreskrifven för latینگymnasiets första ring, samt under läsåren 1907—1910 med ytterligare en ny ring årligen för latینگymnasiet, till dess fullständigt latینگymnasium utan grekiska vore upprättadt. För de i sammanhang härmed lämnade närmare föreskrifter redogöres i berättelsen för läsåret 1906—1907, sid. 2. Under här ifrågavarande läsår meddelades å latinlinien undervisning i första och andra ringen.

Hvad beträffar *realskolorna för gossar* nämndes redan i föregående berättelse, att realskolan i *Skövde* med Kungl. Maj:ts tillstånd under läsåret 1906—07 var på stadens bekostnad utvidgad med gymnasiets första ring. Under här ifrågavarande läsår var undervisningen utsträckt jämväl till andra ringen å realgymnasiet. De närmare bestämmelserna för denna utvidgning återfinnas i Kungl. brefvet af den 16 Juni 1906. Här stadgades, att undervisningen vid realskolan i Skövde finge, utan kostnad för statsverket, under läsåret 1906—07 utsträckas till det omfång, som vid rikets allmänna läroverk vore föreskrifvet för realgymnasiets första ring, och under läsåren 1907—1911 till den omfattning, som vid dessa läroverk vore eller kunde blifva föreskrifven för realgymnasiets såväl första som andra ring; att läroverksöverstyrelsen skulle äga att för detta ändamål förordna under läsåret 1906—1907 en extra ordinarie lektor och under de följande fyra läsåren två extra ordinarie lektorer jämte de timlärare, som dessutom kunde blifva erforderliga för undervisningens uppehållande i gymnasieringarne och skulle samtliga lärare aflönas på kommunens bekostnad; att de nämnda extraordinarie lektorerna, hvilka skulle hafva aflagt filosofie licentiatexamen och genomgått stadgad profårskurs, därest icke i särskilda fall på grund af förekomna omständigheter härifrån med-

gifves undantag, skulle åtnjuta de förmåner i afseende på tjänsteårsberäkning m. m. som skulle hafva tillkommit dem, därest de varit på statens bekostnad anställda vid läroverket; att de lärjungar, som komme att tillhöra första och andra gymnasieringarne, skulle få åtnjuta samma förmåner, som på grund af §§ 32 och 80 i gällande läroverksstadga tillkomme lärjungarne vid högre allmänna läroverk; att lärjungarne i gymnasieringarne skulle vara likställda med lärjungarne i realskolan beträffande skolans i §§ 218 och 219 af gällande läroverksstadga omförmälda kassor och att dessa kassor sålunda skulle vara gemensamma för hela det utvidgade läroverket, men att för öfrigt i fråga om ekonomin realskolans medel finge, utan sammanblandning med kommunens anslag för gymnasialringarne, för sig förvaltas och redovisas enligt de föreskrifter, som i sådant afseende vore eller kunde komma att blifva gifna; att, därest afgifter, motsvarande de i § 220 af läroverksstadgan omnämnda terminsafgifterna, komme att erläggas af lärjungarne i gymnasialringarne, dessa afgifter skulle tillfalla staden, samt att i öfrigt gällande stadga för rikets allmänna läroverk skulle med afsende på de nya klasserna i tillämpliga delar lända till efter rättelse. — Därjämte föreskrefs i samma Kungl. bref, att det såsom villkor för läroverkets utvidgning skulle åligga staden, att anvisa ett årligt belopp af 500 kronor åt läroverkets rektor såsom ersättning för skötandet af rektorsgöromålen i gymnasialringarne, med skyldighet för rektor att meddela undervisning vid läroverket 18—20 timmar i veckan; att bekosta aflöningen åt hvardera af de extra ordinarie lektorerna med ett årligt arfvode, som med 500 kronor öfverstiger det arfvodesbelopp, som enligt nu gällande eller framdeles gifna bestämmelser tillkomme extra lärare vid rikets allmänna läroverk, med skyldighet för dylik extra ordinarie lektor att meddela undervisning vid läroverket intill 24 timmar i veckan; att bekosta aflöningen åt den eller de timlärare, som för en ändamålsenlig anordning af undervisningen vid gymnasialringarne dessutom befunnes erforderliga; att bekosta undervisningen i öfningsämnen i gymnasialringarne; att bereda lämpliga undervisningslokaler för samtliga klasser och afdelningar i läroverkshuset eller dess omedelbara närhet; samt att bestrida öfriga af utvidgningen föranledda utgifter.

Omorganisationen af samskolorna har fortgått enligt förut genom särskilda Kungl. bref fastställd plan. Under läsåret 1907—08 voro, såsom synes af tab. 12, följande klasser inrättade såsom samskoleklasser, nämligen i Norrtälje kl. 1—4, i Södertälje kl. 1—3, i Vadstena kl. 1 och 2, i Vimmerby kl. 1—5, i Ängelholm kl. 1—3, i Trelleborg kl. 1—4, i Strömstad kl. 1—3, i Alingsås kl. 1—4, i Åmål och Falköping kl. 1—5, i Filipstad och Askersund kl. 1—4, i Sala kl. 1—3, i Köping, Arboga och Örnköldsvik kl. 1—5, i Skellefteå kl. 1—4, i Piteå kl. 1—3 samt i Haparanda kl. 1—5.

På grund af medgifvande i särskilda Kungl. bref voro under läsåret 1907—1908 på de respektive städernas och

enskildes bekostnad samskolorna i följande städer utvidgade med följande klasser med undervisning endast för gossar, nämligen i Södertälje med kl. 4 och 5, i Ängelholm med kl. 4 och 5, i Trelleborg med kl. 5, i Strömstad med kl. 4 och 5 samt i Alingsås med kl. 5, i Åmål med kl. 6 (med rättighet att vårterminen 1908 anställa realskolexamen), i Filipstad och Askersund med kl. 5, i Sala med kl. 4 och 5 samt i Skellefteå med kl. 5.

2. Undervisningens allmänna anordning; läsårets längd; fridagar.

Tab. 1 och 2.

Angående läro- och öfningsämnena föreskrifver 1905 års läroverksstadga i §§ 5—10, att läroämnena i realskolan äro: kristendom, modersmålet, tyska, engelska, historia, geografi, matematik och naturlära, äfvensom franska för de lärjungar, som önska erhålla undervisning däri. Lärjunge, som undervisas i franska, kan erhålla befrielse från undervisning i teckning. Kvinnlig lärjunge kan i samskolans tre högre klasser befrias från undervisning i tyska eller engelska äfvensom från viss del af undervisningen i matematik; sådan lärjunge äger dock ej rättighet att undergå realskolexamen. — Öfningsämnena i realskolan äro: väl-skrifning, teckning, musik och gymnastik samt vid samskola dessutom handarbete för kvinnlig lärjunge; från denna sistnämnda undervisning kan dock befrielse äga rum. För lärjungar, som sådant önska, meddelas, då förhållandena sådant medgifva, undervisning i slöjd.

Läroämnena å realgymnasiet äro: kristendom, modersmålet, tyska, engelska, franska, historia, geografi, filosofisk propedeutik, matematik, biologi, fysik och kemi. — Läroämnena å latingymnasiet äro: kristendom, modersmålet, latin, grekiska, tyska, engelska, franska, historia, geografi, filosofisk propedeutik, matematik, biologi och fysik. — Lärjunge, som blifvit flyttad till gymnasiet tredje ring, har dock rätt att vid läsårets början bortvälja ett af de å timplanen upptagna ämnena eller teckning eller också två af dessa ämnena, såvida de i fjärde ringen tillsammans icke upptaga mer än sex timmar i veckan. Från de ämnena, som kunna bortväljas, äro dock undantagna modersmålet och kristendom. Öfningsämnena å gymnasiet äro: teckning, musik samt gymnastik och vapenöfningar. Befrielse från undervisning i musik, gymnastik och vapenöfning samt, i fråga om realskolan och gymnasiet två lägsta ringar, äfven från teckning kan af rektor meddelas på grund af läkares intyg eller af annan giltig anledning.

Med afseende på undervisningsplan och arbetsordning lämnar 1905 års läroverksstadga allmänna föreskrifter i §§ 11—16. Där föreskrifves bland annat, att lärjungarne i realskolans sjätte klass och gymnasiet första ring skola åtnjuta skild undervisning, för såvidt ej särskilda förhållanden vid något läroverk påkalla gemensam undervisning i sådana lärostycken, som äro för de båda

klasserna gemensamma. Dessutom stadgas, att vid läroverk med både real- och latingymnasium lärjungarna i samma ring skola åtnjuta gemensam undervisning i sådana läroämnen, som å båda gymnasierna äro likställda, men skild undervisning i öfriga ämnen, såvida annan anordning icke är af förhållandena påkallad.

Genom Kungl. kungörelsen den 2 Mars 1906 (Sv. Förf.-Saml. 1906, nr 10), fastställdes undervisningsplan för real-skolan att träda i tillämpning från och med höstterminen 1906. Den å denna undervisningsplan upptagna timplanen meddelas här nedan.

Timplan för realskolan.

Ä m n e n.	Antal lärotimmar i veckan i real-skolans klasser.						Till-sam-mans
	kl. 1	kl. 2	kl. 3	kl. 4	kl. 5	kl. 6	
Kristendom	3	3	3	2	2	2	15
Modersmålet	5	5	6	4	3	3	26
Tyska	6	6	6	4	4	3	29
Engelska	—	—	—	5	5	4	14
Historia	2	3	3	3	3	4	18
Geografi	2	2	2	2	2	2	12
Matematik	4	5	5	5	4	5	28
Naturlära	2	2	2	3	5	5	19
Välskrifning	2	2	1	—	—	—	5
Teckning	1	1	2	2	2	2	10
Summa	27	29	30	30	30	30	176

Genom Kungl. bref den 11 Maj 1906 förordnades, att gymnasiet första ring skulle, i stället för dittillsvarande nedre afdelningen af sjätte klassen, uppsättas med ingången af höstterminen 1906 samt gymnasiet andra ring skulle, i stället för dittillsvarande öfre afdelningen af sjätte klassen, uppsättas med ingången af höstterminen 1907. På samma gång bestämdes äfven såväl timplan som kursfördelning beträffande samtliga läroämnen äfvensom teckning för gymnasiet första och andra ringar att gälla under läsåret 1907—08. Denna timplan har följande utseende.

Timplan för gymnasiet.

Ä m n e n.	Antal lärotimmar i veckan i gymnasiet 1:a och 2:a ringar.			
	Ring I.		Ring II.	
	För real.	För latin.	För real.	För latin.
Kristendom	2	2	2	2
Modersmålet	3	3	3	3
Latin	—	6	—	6
Tyska	2	2	2	2
Engelska	3	2	3	2
Franska	—	—	4	4
Historia	3	3	2	2
Geografi	2	2	1	1
Matematik	7	5	6	4
Biologi	1	1	2	2
Fysik	3	2	2	1
Kemi	2	—	2	—
Teckning	2	2	2	2
Summa	30	30	31	31

Med afseende på *timplanen för realskolan* stadgades, att åt de lärjungar i femte och sjätte klasserna, som så önskade, finge meddelas undervisning i *franska* två timmar i veckan utom timplanen; dessa lärjungar kunde, jämlikt § 7 af läroverksstadgan, på begäran befrias från undervisning i teckning. — Vid läroverk, där vederbörande ämneskonferens ansåge det lämpligt, kunde, efter medgifvande i hvarje fall af läroverksöfverstyrelsen, på tid utom timplanen anordnas frivilliga *laborationer i fysik* i 4:e—6:e klasserna, i *kemi* i 5:e klassen samt i *biologi* i 6:e klassen; dock att den för laborationsafdelning och vecka för sådant ändamål använda tiden icke skulle anses motsvara mer än en veckotimme vid beräkning enligt § 133 läroverksstadgan af vederbörande lärares tjänstgöring. — Undervisning i frivillig *teckning* skulle, efter medgifvande i hvarje särskildt fall af läroverksöfverstyrelsen, kunna meddelas under högst två timmar i veckan utom timplanen.

Hvad angår undervisningen i *musik* och i *gymnastik* föreskrefs genom Kungl. brefvet den 23 Augusti 1907, att denna undervisning skulle under läsåret 1907—1908 fortfarande meddelas enligt de den 19 Augusti 1895 lämnade bestämmelser, dock med de jämkningar, dels att i de fall undervisningen i musik enligt 1895 års undervisningsplan kunnat eller skolat anordnas på ett visst antal heltimmar, sistnämnda tids bestämmelser skulle, där en sådan anordning för läroverkets arbetsordning ansåges önskvärd, kunna utbytas mot ett lika stort antal undervisningstimmar på 45 minuter, dels att undervisningen i gymnastik skulle, där sådant ansåges lämpligt, kunna anordnas sålunda, att hvarje lärjunge, som deltog i nämnda undervisning, öfvades hvarje vecka i gymnastik fyra gånger, hvarje gång 45 minuter, dels att undervisningen i fäktning skulle inom läroverkets fyra högsta årsklasser kunna anordnas två gånger i veckan med 45 minuter hvarje gång.

Undervisning i *slöjd* skulle vid sådana läroverk, till hvilka anslag af statsmedel för detta ändamål utginge, meddelas inom hvarje slöjdafdelning två timmar i veckan utom timplanen. Undervisning i *kvinnligt handarbete* skulle vid samskolorna meddelas två timmar i hvarje klass utom timplanen.

Med afseende på *timplanen för gymnasiet första och andra ringar* stadgades, att vid sådana läroverk, där frivilliga laborationsöfningar i naturvetenskapliga ämnen vore anordnade, för sådan undervisning finge, efter läroverksöfverstyrelsens medgifvande i hvarje särskildt fall, för hvarje ämne användas en timme i veckan utom timplanen. — För nedre och öfre sjunde klasserna gällde under läsåret 1907—1908 de timplaner, som blifvit fastställda genom Kungl. kungörelsen den 22 Mars 1895 (Sv. Förf.-Saml. 1895, nr 24, bil. 1 och 2).

De under läsåret 1907—1908 gällande *lärokurserna* blefvo fastställda för realskolan genom den ofvannämnda Kungl. kungörelsen den 2 Mars 1906 och för gymnasiet första

och andra ringar, att gälla under läsåret 1907—1908, genom det ofvannämnda Kungl. brefvet den 11 Maj 1906. För nedre och öfre sjunde klasserna fortforo under läsåret 1907—1908 de lärokurser att gälla, som blifvit fastställda genom Kungl. kungörelsen den 22 Mars 1895 (se ofvan).

Förutom kursfördelningar och metodiska anvisningar innehåller kursplanen af den 2 Mars 1906 äfven uppgifter om det mål, man för hvarje ämne har för afsikt att uppnå genom de i kursplanen upptagna lärokurserna. Dessa mål äro angifna sålunda:

Kristendom. Kristendomsundervisningen i realskolan har till uppgift att till den omfattning, som öfverensstämmer med lärjungarnes ålder och realskolans bildningsmål, samt på ett sätt, som kan främja lärjungarnas religiösa utveckling, meddela insikt i kristendomens historia samt i hufvudpunkterna af dess lära.

Modersmålet. Undervisningen i modersmålet i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne förmåga att flytande och uttrycksfullt uppläsa stycken i bunden och obunden form, färdighet att muntligen och skriftligen, i senare fallet med säker rättstafning och interpunktion, gifva en redig och språkligt vårdad framställning af ett lättare ämne samt förtrogenhet med några af Sveriges förnämsta författare, hufvudsakligen från senaste århundradet. — I sammanhang härmed torde böra omnämnas, att Kungl. Maj:t med upphäfvandet af bestämmelserna i cirkuläret den 16 November 1889 den 7 April 1906 fastställde delvis nya bestämmelser för undervisning i svensk rättskrifning att i de tre lägsta klasserna af de allmänna läroverken tillämpas från och med läsåret 1906—1907 samt att i mån af lärjungarnes uppflyttning i högre klass de nya bestämmelserna skola äfven där tillämpas. Genom Kungl. kungörelsen den 31 December 1906 stadgades, att, därest läroverksöfverstyrelsen funne sådant lämpligt, det i förutnämnda cirkulär påbjudna stafningssättet finge användas tidigare, än eljest enligt cirkuläret skolat ske.

Tyska. Undervisningen i tyska i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne förmåga att med vårdadt uttal uppläsa lättare tysk text och att uppfatta innehållet därpå samt en viss färdighet att förstå det talade språket äfvensom någon öfning i språkets skriftliga bruk.

Engelska. Undervisningen i engelska i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne förmåga att med vårdadt uttal uppläsa lättare engelsk text och att uppfatta innehållet därpå samt en viss färdighet att förstå det talade språket äfvensom någon öfning i språkets skriftliga bruk.

Franska (frivilligt ämne). Undervisningen i franska språket i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne förmåga att med vårdadt uttal uppläsa genomgångna franska läsestycken samt att uppfatta innehållet därpå.

Historia. Undervisningen i historia i realskolan har till uppgift att göra lärjungarne förtrogna med personligheter och tidsföreteelser, hvilka varit af större betydelse för vårt folks eller för hela mänsklighetens utveckling, företrädesvis under nyare tiden, samt att meddela någon kännedom om Sveriges nuvarande författning och förvaltning.

Geografi. Undervisningen i geografi i realskolan har till uppgift att, i sammanhang med utbildandet af lärjungarnes förmåga att använda karta och glob, meddela kännedom om fäderneslandets samt det viktigaste af det öfriga Europas och de främmande världsdelarnas geografi, i syfte att småningom gifva lärjungarne en samlad bild af jordytan, dess natur och människolif.

Matematik. Undervisningen i matematik i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne insikt och färdighet i räkning, särskildt med tillämpning på uppgifter från det dagliga lifvet, äfvensom förtrogenhet med geometriens elementära begrepp och metoder, allt till en omfattning, som motsvarar fordringarna på allmän medborgerlig bildning och på samma gång utgör en tillräcklig förberedelse för de utbildningsanstalter, som ansluta sig till realskolan.

Naturlära. Undervisningen i naturlära i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne en på egen åskådning grundad, väsentligen genom induktivt förfarande vunnen, efter deras utveckling afpassad kunskap om naturen och dess företeelser samt om naturlagarne och deras tillämpning på det praktiska lifvet.

Välskrifning. Undervisningen i välskrifning har till uppgift att bibringa lärjungarne en vårdad och för det praktiska lifvet användbar handstil.

Teckning. Teckningsundervisningen har till uppgift att, på ett sätt, som kan främja en sund utveckling af lärjungarnes smak och skönhetssinne, bibringa dem öfning i att efter ett enkelt fristående föremål göra en perspektivisk teckning i kontur och en geometrisk ritning i gifven skala.

Slöjd. Undervisningen i slöjd i realskolan afser att, på samma gång den bibringar lärjungarne förmåga att själfständigt förfärdiga enklare föremål af trä eller metall, hos dem utbilda praktiskt omdöme och allmän händighet.

Kvinnligt handarbete. Undervisningen i kvinnligt handarbete i realskolan har till uppgift att på ett sätt, som är ägnadt att utveckla öga och hand samt väcka intresse för kroppsarbete, bibringa de kvinnliga lärjungarna vissa färdigheter, som för deras framtida verksamhet kunna vara af betydelse.

Såsom öfvergångsstadgande föreskrefs, att den i kursplanen upptagna kursfördelningen i ämnet kristendom skulle under läsåret 1907—1908 följas endast i 1:a, 2:a, 4:e, 5:e och 6:e klasserna, hvaremot för 3:e klassen skulle tillämpas den genom Kungl. brefvet den 13 April 1905 stadgade kursfördelningen, dock med vissa inskränkningar.

Såsom ofvan är nämndt, skulle för öfre sjätte samt för nedre och öfre sjunde klasserna under läsåret 1906—1907 de tim- och kursplaner vara gällande, som fastställts genom Kungl. kungörelsen den 22 Mars 1895. Genom Kungl. brefvet den 23 Febr. 1906 medgafs dock, att vid högre latinläroverket på Norrmalm i Stockholm den afvikelse härifrån skulle få äga rum, att de tyska skrifningarna i nedre sjunde klassen under läsåret 1905—1906 och i öfre sjunde klassen under läsåret 1906—1907 finge minskas från en skrifning hvar annan vecka till en skrifning hvar tredje vecka, med villkor att alla dylika skrifningar, som utfördes

på lärorummet, skulle, så vidt möjligt, vara uppsatser. I sammanhang därmed förordnades, att i den skriftliga mogenhetspröfningen vårterminen 1907 lärjunge vid omförmälda läroverk, som sådant önskade, skulle äga rätt att, i stället för den i 1895 års stadga angående mogenhetspröfning föreskrifna översättningen från svenska till tyska språket, utarbета en på tyska författad uppsats öfver ett bland flere uppgifna lättare ämnen, hvarjämte läroverksöfverstyrelsen bemyndigades att för sådana lärjungars skriftliga mogenhetspröfning i tyska bestämma särskilda för ändamålet afsedda uppgifter samt att ifråga om hjälpmedel m. m. meddela de närmare föreskrifter, som rörande denna skriftliga pröfning kunde finnas erforderliga.

Den särställning bland rikets allmänna läroverk, som sedan gammalt intagits af *Nya elementarskolan i Stockholm*, fortfor jämväl efter den nya läroverksorganisationens genomförande, dock med några modifikationer, som fingo sitt uttryck i Kungl. reglementet för Statens profskola, *Nya elementarskolan i Stockholm* den 2 December 1905. Häri föreskrefs, att för *Nya elementarskolan* skulle, där ej anorlunda i reglementet stadgades, gälla samma bestämmelser, som för de öfriga högre allmänna läroverken i hufvudstaden. Med anledning häraf ställdes *Nya elementarskolan*, som förut haft egen styrelse, under direktionen för Stockholms stads undervisningsverk. Med afseende på skolans plats i läroverksorganisationen föreskrefs, att *Nya elementarskolan* skulle, utöfver det i 1905 års läroverksstadga angifna ändamålet för rikets allmänna läroverk, dessutom hafva till särskild uppgift att vara ett läroverk, där ifrågasatta förändringar med afseende på undervisningen vid de allmänna läroverken samt organisationen af desamma kunde på försök tillämpas. På grund häraf skulle det åligga såväl skolans rektor som enhvar af dess lärare att, så långt deras tid det medgafve, med uppmärksamhet följa den pedagogiska utvecklingen inom och utom landet och hos läroverksöfverstyrelsen göra framställning om anställande af pedagogiska försök. För anställande af dylika försök och hvad därmed stode i samband ägde läroverksöfverstyrelsen att med afseende på här ifrågavarande läroanstalt i de af Kungl. Maj:t fastställda undervisningsplanerna för de allmänna läroverken vidtaga de jämkningar, som nämnda försök kräfde, dock att, där dylika försök medförde särskilda kostnader eller ärendets beskaffenhet eljest sådant påfordrade, ärendet skulle underställas Kungl. Maj:ts pröfning.

Lärjunge finge intagas i *Nya elementarskolan* utan afseende på läroverksområde. I öfrigt skulle beträffande mottagande af lärjungar i de särskilda afdelningarna gälla hvad som funnes föreskrifvet i 1905 års läroverksstadga, dock att i hvarje för viss klass i realskolan bestämd afdelning finge undervisas högst 30 lärjungar, såvida icke läroverksöfverstyrelsen annorlunda bestämde.

Undervisningen vid *Nya elementarskolan* fortgick äfven under läsåret 1907—08 efter den af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk den 3 Augusti 1906 fastställda öfver-

gångsplanen, hvilken återfinnes i berättelsen för läsåret 1906—1907, sid. 7. Den modifikation hade dock vidtagits i nämnda undervisningsplan att i den blandade andra real- och latinringen timtalet för undervisningen i de språk — alternativt engelska och franska — som lärjungarna började i fjärde klassen, varit lika (3 timmar i veckan) samt att, såsom en följd häraf, teckningsundervisningen i nämnda afdelning varit inskränkt till en timme i veckan för latinlinien.

Undervisning i slöjd och i kvinnligt handarbete.

Sedan 1904 års riksdag, på Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, beslutit att till främjande af *slöjdundervisningen* vid de allmänna läroverken på ordinarie stat bevilja 10,000 kronor att användas sålunda, att vid läroverk, som visat sig äga på ändamålsenligt sätt ordnad slöjdundervisning årligen, finge utgå till hvarje slöjdfdelning af 15 lärjungar vid realskola för gossar och vid samskola 150 kronor, blef slöjdundervisning i 1905 års läroverksstadga upptagen såsom ett särskildt öfningsämne i realskolan. I sammanhang härmed stadgades, att lärare i slöjd vid högre allmänt läroverk och realskola skall på rektors förslag antagas för viss tid af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, som äfven äger entlediga dem; vid samskola antagas slöjdlärare efter rektors förslag af dess styrelse. Slöjdlärarnes undervisningsskyldighet bestämmes i undervisningsplanerna.

Undervisning i slöjd meddelades under detta läsår — likasom under det närmast föregående — åt lärjungar vid högre latinläroverket och högre realläroverket å Norrmalm i Stockholm samt vid Nyköpings, Linköpings, Växjö, Västerviks, Malmö, Skara och Sundsvalls högre läroverk, åt lärjungar vid Katarina realskola i Stockholm, Enköpings, Oskarshamns, Landskrona, Varbergs, Göteborgs västra, Borås, Mariestads, Lidköpings och Kristinehamns skolor samt åt lärjungar vid Alingsås, Åmåls, Falköpings, Sala och Skellefteå samskolor. Dessutom meddelades undervisning i slöjd under läsåret 1907—1908 åt lärjungar vid Uddevalla realskola, åt lärjungar vid Vimmerby, Askersund och Örnsköldsviks samskolor samt under vårterminen 1908 vid Kungsholmens realskola i Stockholm.

Kostnaderna för slöjdundervisningen hafva dels, med Kungl. Maj:ts tillstånd, bestridits ur läroverkens materialkassor, dels utgått af räntorna ur vissa fonder, dels bestridits genom anslag af hushållningssällskap och slöjdföreningar och dels genom afgifters upptagande af de lärjungar, som begagnat sig af denna undervisning. — I allmänhet har undervisningen i slöjd meddelats af lärare vid folkskolorna, stundom äfven af läroverkets egna lärare, af särskilda slöjdlärare eller af handverkare utan pedagogisk utbildning. Såsom slöjdlokaler har oftats användts slöjdsalarna i folkskolorna eller i särskilda slöjdskolor, på några få ställen särskilda i läroverkshusen inrättade slöjdsalar. Undervisningstiden har i allmänhet varit 2 timmar i veckan, och de slöjdarter, som förekommit, hafva varit snickeri och svarfning, stundom äfven metallslöjd, pappslöjd o. d. —

Huru många lärjungar deltagit i slöjdundervisningen är omöjligt att meddela, då uppgifterna i läroverkens årsredogörelser härutinnan äro synnerligen knapphändiga.

Understöd af statsmedel för undervisning i slöjd har för läsåret 1907—1908 beviljats åt samtliga ofvannämnda högre läroverk med undantag af läroverket i Malmö. Vid samtliga läroverk, utom vid läroverket i Malmö, var slöjdläraren förordnad af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk. Samtliga här ofvannämnda realskolor för gossar och samskolor åtnjöto statsunderstöd för sin slöjdundervisning. Vid realskolorna för gossar voro slöjdlärarne förordnade af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk; vid samskolorna förordnas, såsom nämnt, slöjdlärarne af respektive lokalstyrelser.

Undervisning i kvinnligt handarbete. I 1905 års läroverksstadga uppräknas bland öfningsämnen i realskolor kvinnligt handarbete för de lärjungar, som önska deltaga däri. Lärarinna i kvinnligt handarbete antages efter förslag af rektor utaf samskolans styrelse och är skyldig meddela undervisning så många timmar i veckan, som undervisningsplanerna föreskrifva. På grund af primäruppgifternas ofullständighet kan ej håller i denna berättelse någon redogörelse för undervisningen i kvinnligt handarbete meddelas.

Läsårets längd. I 1905 års läroverksstadga föreskrifves, likasom i den förut gällande, att läsåret vid de allmänna läroverken skall vara fördeladt på två terminer, nämligen höstterminen och vårterminen, samt, därest icke särskilda omständigheter föranleda undantag, börja inom Augusti och sluta inom Juni månad. Men läsårets längd har i 1905 års läroverksstadga blifvit utsträckt till att omfatta 38 veckor, hvori dock ej inräknas tiden för höstterminens inträdes- och flyttningspröfningar. I dessa 38 veckor skall däremot inräknas den ledighet, som lämnas lärjungarna från och med Torsdagen före Påsk till och med nästföljande Onsdag, äfvensom den ledighet, som lämnas dem från och med Lördagen före Pingst till och med nästföljande Tisdag. Under den återstående delen skall vara ferier, nämligen omkring tre veckor vid Julhelgen och den öfriga tiden under sommaren.

Enligt hvad *tab. 1* utvisar, *börjades och avslöts läsåret* vid samtliga allmänna läroverk inom de i läroverksstadgan föreskrifna tider, Augusti—Juni. Tiden för höstterminens början växlade mellan den 16 och 29 Augusti och för dess slut mellan den 18 och 23 December. Tiden för vårterminens början växlade mellan den 7 och 18 Januari samt för dess slut mellan den 1 och 15 Juni. —

Om man för samtliga läroverken sammanställer uppgifterna om dagen för *höstterminens början* med uppgifterna om dagen för den egentliga undervisningens början under samma termin, finner man, att mellan dessa två dagar, då en mellanliggande Söndag alltid frånräknats, förflytit: vid de högre läroverken i medeltal 3·8 dagar, växlande mellan 2 till och med 6 dagar (det senare vid två läroverk); vid realskolorna för gossar i medeltal 2·3 dagar, växlande mellan 1 (vid 2

läroverk) till och med 3½ dagar (det senare vid Söderhamns läroverk); vid samskolorna i medeltal 2·2 dagar, växlande mellan 1 till och med 3 dagar. Dylika mellandagar vid *början af vårterminen* hafva utgjort 0 vid 20 högre, 12 realskolor för gossar och 17 samskolor samt för öfrigt växlat från ½ till och med 3 dagar. — Beträffande de *mellandagar*, hvilka vid *terminernas slut* pläga förekomma mellan dagen för den egentliga undervisningens avslutande och hemförlofningsdagen, hafva dessa under *höstterminen* utgjort 0 vid 5 högre läroverk, 7 realskolor för gossar och 5 samskolor samt för öfrigt växlat mellan ½—2½ dagar. Under *vårterminen* har antalet dylika mellandagar, växlat mellan 0—3¼ dagar.

Fridagar. I 1878 års läroverksstadga föreskrefs, att för hela läroverket gemensam ledighet från undervisningen finge af eforus eller rektor medgifvas, när hård väderlek, marknad, allmän högtidlighet eller annan giltig anledning föreläge. I 1905 års läroverksstadga däremot heter det, att för hela läroverket gemensam ledighet från undervisningen skall af rektor lämnas sammanlagdt minst fyra, högst sex dagar under läsåret. I denna ledighet må dock ej inräknas den frihet från undervisningen, som nödvändig göres med anledning af inträdespröfning och termins avslutning. I sammanhang med sagda ledighet, äfvensom eljest, då anledning därtill gifves, kan rektor för högtidlighållande af fosterländskt eller eljest betydelsefullt minne, samla läroverkets ungdom och därvid äfven anlita lärarnes medverkan. — Utom dessa ledigheter för hela läroverket omtalar 1905 års läroverksstadga äfven andra slags ledigheter för särskilda klasser eller ringar, hvilka ledigheter lärjungarne dock i allmänhet icke få disponera efter eget godfinnande. Så skola gymnasiet tredje och fjärde ringar fyra gånger i månaden åtnjuta en hel dags ledighet från undervisningen, af hvilka dagar tre skola användas för skriftliga arbeten å lärorummet; åt lärjungar i gymnasiet första och andra ringar samt i realskolans sjätte klass skall ledighet beviljas tre dagar i månaden; i realskolans femte klass skall ledighet beviljas en och en half och i realskolans fjärde klass en dag i månaden; äfven dessa ledigheter skola delvis användas till skrifningar å lärorummet.

Tab. 2 innehåller uppgifter om antalet fridagar under läsåret 1907—1908. Här äro ej inräknade de s. k. mellandagarna mellan terminernas början och slut och den egentliga undervisningens början och slut, ej heller sådana dagar, då full ledighet icke äger rum, såsom de ofvan omtalade ledigheterna från undervisningen för skrifningar på lärorummet eller sådana ledigheter, som beviljats för täflingskjutning, militärisk utmarsch eller naturvetenskaplig excursion eller för skollokalernas desinficiering efter sjukdomsfall. Öfriga fridagar uppgingo under läsåret 1907—1908 till 475, hvilket utgör i medeltal för hvarje läroverk 6·2 dagar mot 6·0 dagar närmast föregående läsår. Fördelade på de olika läroverksgrupperna uppgick fridagarnas antal i medeltal vid de högre läroverken till 6·4, vid realskolorna för gossar till 5·9 och vid samskolorna till 6·2

dagar. Högsta antalet fridagar, nämligen $9\frac{1}{2}$, förekom vid Södermalms högre allm. läroverk, $1\frac{1}{2}$ för allmän eller enskild högtidlighet, 2 dagar majlof, 2 dagar fastlagslof, 1 dag mårtenslof, $1\frac{1}{2}$ dag för idkande af idrott samt $1\frac{1}{2}$ dag enl. Lärov.-st. § 19 mom. 1.

Marknadslof förekom under läsåret 1907—1908 vid 14 läroverk med sammanlagdt $25\frac{1}{2}$ dagar samt lof på grund af allmän högtidlighet vid 62 läroverk med tillsammans 83 dagar. De gamla ledigheterna mårtenslof, fastlagslof och majlof förekommo vid respektive 25, 44 och 70 läroverk med sammanlagdt respektive $39\frac{1}{2}$, 51 och $72\frac{1}{2}$ dagar. Ledighet för idkande af idrott hade beviljats vid 51 läroverk under tillsammans 42 dagar, för hvila och vederkvickelse vid 2 läroverk under tillsammans 2 dagar, för skolrummens rengöring vid 26 läroverk under tillsammans $54\frac{1}{2}$ dagar samt under återopande af Lärov.-st. § 19 mom. 1 vid 25 läroverk under tillsammans $60\frac{1}{2}$ dagar.

3. Läraretimmar för vecka i läsämnen.

Tab. 3 och 4.

De i tab. 3 upptagna läraretimmarna utgjorde höstterminen 1907 27,562 mot 27,341 under föregående hösttermin. Af dessa föllo 20,218 (73·4 %) på de högre läroverken, 4,607 (16·7 %) på realskolorna för gossar och 2,737 (9·9 %) på samskolorna. Af de högre läroverkens 20,218 timmar kommo 10,695 (52·9 %) på realskolan och 9,523 (47·1 %) på det högre stadiet.

I timplanen för realskolan stadgas, såsom ofvan är nämndt, att frivillig undervisning i fysiska laborationer kunna

anordnas i 4:e, 5:e och 6:e klasserna af realskolan, i kemiska laborationer i 5:e samt i biologiska laborationer i 6:e klassen; dessutom kan frivillig undervisning i franska anordnas i 5:e och 6:e klasserna. Tabell 4 visar i hvad mån lärjungarne vid de olika läroverken velat begagna sig af denna frivilliga undervisning under höstterminen 1907.

Hvad angår den frivilliga undervisningen i *franska* visar tabellen att den användes af lärjungarne vid samtliga läroverken, med undantag af Nya elementarskolan i Stockholm, där en särskild timplan under läsåret 1907—1908 var gällande och i 6:e klassen vid Hudiksvalls högre läroverk.

Af den frivilliga undervisningen i *fysiska laborationer* begagnade sig lärjungarne i 4:e klassen vid 21 högre läroverk, 11 realskolor för gossar, i 5:e klassen vid 13 högre läroverk, 7 realskolor för gossar samt i 6:e klassen vid 15 högre läroverk, 8 realskolor för gossar. — Af den frivilliga undervisningen i *kemiska laborationer* i 5:e klassen begagnade sig lärjungarne vid 22 högre läroverk och 10 realskolor för gossar. — Af den frivilliga undervisningen i *biologiska laborationer* i 6:e klassen begagnade sig lärjungarne vid 10 högre läroverk och 5 realskolor för gossar.

Hvad angår samskolorna voro dessa under läsåret 1907—1908 ännu ej fullständigt organiserade. Tabellen visar, att frivillig undervisning i franska ägde rum vid samtliga samskolor i 5:e klassen samt i 6:e klassen vid de två samskolor, där denna klass var upprättad. Frivillig undervisning i fysiska laborationer ägde rum vid 4 samskolor i 4:e, 2 i 5:e och 1 i 6:e klassen, i kemiska laborationer vid 4 samskolor i 5:e klassen samt i biologiska laborationer vid 1 i 6:e klassen.

B. Lärare.

4. Antal ordinarie lärarebefattningar och antal tjänstgörande lärare; tjänstledigheter.

Tab. 5 och 6.

Enligt 1905 års läroverksstadga skola vid de allmänna läroverken till det antal, som för hvarje särskildt läroverk är i dess stat bestämdt, vara anställda följande ämneslärare, nämligen vid de högre allmänna läroverken rektor, lektorer och adjunkter, vid realskolorna för gossar rektor och adjunkter samt vid samskolorna rektor, adjunkter, första lärarinna och lärarinnor. Vid hvarje allmänt läroverk skola därjämte för undervisning i teckning, musik och gymnastik samt vid samskola för undervisning i kvinnligt handarbete vara anställda öfningslärare. Vid läroverk, där undervisning i slöjd är anordnad, skall jämväl vara anställd lärare i detta ämne.

Vid de läroverk, där antalet ordinarie ämneslärare-tjänster befinnes under något läsår otillräckligt, skall för-

ordnas för läsår eller för termin erforderligt antal extra lärare eller timlärare. Jämväl för undervisningen i teckning och i musik kunna extra lärare anställas, hvarjämte lärare i teckning, musik och gymnastik kunna, där sådant finnes behöfligt, mot särskild ersättning åläggas ett större antal tjänstgöringstimmar i veckan än den nya läroverksstadgan föreskrifver.

Med afseende på antalet ordinarie lärarebefattningar medgaf 1906 års riksdag att, i sammanhang med de allmänna läroverkens fortgående reformering i enlighet med 1904 års riksdagsbeslut, på 1907 års riksstat skulle uppföras 2 nya lektors- och 27 nya adjunktsbefattningar jämte 14 ämneslärarinnebefattningar. Af dessa hade, såsom redan i närmast föregående berättelse finnes angifvet, jämlikt Kungl. brefvet den 14 September 1906 de två lektorsbefattningarna och 25 adjunktsbefattningarna upprättats från och med den 1 Januari 1907. Genom samma Kungl. bref bestämdes, att från och med den 1 Juli 1907 skulle vid samskolorna

upprättas 7 adjunksbefattningar¹⁾ och de 14 ämneslärarinnebefattningarna, fördelade på följande sätt: af adjunksbefattningarna skulle en tillfalla hvar och en af samskolorna i Södertälje, Vimmerby, Åmål, Falköping och Örnsköldsvik samt två samskolan i Köping; af ämneslärarinnebefattningarna skulle en tillfalla hvar och en af samskolorna i Södertälje, Vimmerby, Ängelholm, Alingsås, Åmål, Falköping, Askersund, Sala, Köping, Arboga, Örnsköldsvik, Skellefteå, Piteå och Haparanda. — Sedan 1907 års riksdag, med anledning af en inom densamma väckt motion, medgifvit, att af de besparingar, som funnos å reservationsanslaget till de allmänna läroverken, finge för år 1908 användas de medel, som erfordrades för inrättandet af ett så stort antal adjunksplatser, dock högst 75, som Kungl. Maj:t kunde finna lämpligt, förordnades genom Kungl. brefvet den 23 Augusti 1907, att 63 nya adjunksbefattningar skulle upprättas, däraf följande 59 från och med den 1 Januari 1908, nämligen en vid hvar och ett af följande högre läroverk: realläroverket å Norrmalm i Stockholm, läroverken i Uppsala, Nyköping, Kalmar, Kristianstad, Malmö, Lund, latinläroverket i Göteborg, läroverken i Skara, Karlstad, Västerås, Falun, Gäfle, Härnösand och Luleå; två vid hvar och ett af högre realläroverket å Östermalm i Stockholm, Nya elementarskolan darsammastädes samt vid högre läroverken i Jönköping, Karlskrona och Hälsingborg samt högre realläroverket i Göteborg; tre vid hvar och ett af högre läroverken i Linköping, Växjö, Halmstad och Örebro samt fyra vid högre läroverken å Södermalm i Stockholm samt i Norrköping; en vid realskolan i Malmö, två vid östra realskolan i Göteborg, två vid realskolan i Borås, tre vid västra realskolan i Göteborg samt fyra vid realskolan å Kungsholmen i Stockholm. — De öfriga fyra adjunksbefattningarna skulle upprättas från och med den 1 Augusti 1908.

Hvad angår antalet ordinarie adjunksbefattningar vid hvar och ett af de förutvarande femklassiga läroverken i Norrtälje, Vadstena, Arboga, Piteå och Haparanda, hvilka läroverk genom 1904 års läroverksreform förvandlades till sexklassiga samskolor, funnos vid hvar och ett af de fyra första af dem fem och i Haparanda fyra adjunksbefattningar. Genom Kungl. brefvet den 21 Juli 1905 bestämdes att med utgången af Juli månad samma år en af adjunksbefattningarna i Piteå skulle indragas. Genom Kungl. brefvet den 14 September 1906 bestämdes, att med utgången af år 1906 skulle indragas två adjunksbefattningar i Arboga, en adjunksbefattning i Piteå och en adjunksbefattning i Haparanda. Genom Kungl. brefvet den 28 Juni 1907 bestämdes, att med utgången af år 1907 skulle indragas två adjunksbefattningar i Norrtälje och två adjunksbefattningar i Vadstena. Från och med den 1 Januari 1908 funnos således endast tre adjunksbefattningar kvar vid hvar och ett af dessa förutvarande femklassiga läroverk.

Antalet *tjänstgörande lärare*, såväl ordinarie som extra ordinarie, uppgick höstterminen 1907 enligt tabell 5 till

1,534 mot 1,523 närmast föregående hösttermin, utvisande en ökning af sammanlagdt 11. Denna ökning har uppkommit sålunda. Genom upprättandet af 2 nya lektorsbefattningar hafva lektorernas antal ökats från 239 till 241. Vid de högre läroverken hade dessutom tillkommit 23 och vid realskolorna för gossar 2 nya adjunksbefattningar. Vid samskolorna hade tillkommit 7 nya adjunksbefattningar, hvarjämte en under höstterminen 1906 ej af vikarie uppehållen adjunksbefattning nu åter blifvit tillsatt; å andra sidan hade en adjunksbefattning blifvit indragen vid hvartera af de förut femklassiga läroverken i Norrtälje och Vadstena; ökningen uppgick således vid samskolorna till 6 och för samtliga adjunksbefattningar till 31. Vid samskolorna hade dessutom tillkommit 14 ämneslärarinnor. Hela antalet extra lärare och lärarinnor hade minskats med 28. Om man bortser från de indragna treklassiga läroverken, hade antalet musiklärare minskats med 1 och antalet gymnastiklärare med 1, hvaremot antalet teckningslärare ökats med 3 och antalet lärarinnor i kvinnligt handarbete samt »öfriga» lärare och lärarinnor med 4. — Genom indragning af de tre förutvarande treklassiga läroverken minskades antalet rektorer med 3, antalet tecknings-, musik- och gymnastiklärare med 3 vid hvartera läroverket samt antalet »öfriga» lärare med 1.

Såsom de till tabell 5 hörande anmärkningarna utvisa, bestredos i 7 fall två lärarebefattningar af samma person, hvadan antalet under höstterminen 1907 tjänstgörande lärare i verkligheten uppgick till endast 1,527.

Bland de 219 extra lärarne voro 15 icke eller endast delvis aflönade af statsmedel, nämligen 3 vid Ystads läroverk, hvaraf 1 extra ordinarie lektor, 1 extra ordinarie lektor vid Sundsvalls och 1 e. o. lektor vid Sköfde läroverk, 10 e. o. vid samskolorna, hvaraf 3 lärarinnor samt dessutom 2 timlärare (hvaraf 1 kvinnlig), endast upptagna i not till tab. 5.

Såsom af tab. 5 framgår, bestredos under läsåret 1901 lärarebefattningar, mot 93 under det närmast föregående läsåret, af kvinnor. Följande tabell lämnar en öfversikt öfver deras fördelning på de olika läroverksgrupperna samt i ordinarie och vikarierande eller tillförordnade.

Läroverks- grupper.	L ä r a r i n n o r i								Sum- ma.	
	läseämnen.		teckning.	musik.		gym- nastik.	slöjd.	kvin- ligt hand- arbete.		
	ämnes- lärare.	Extra lärare.	Ordinarie.	Vikarie eller t. f.	Ordinarie.	Vikarie eller t. f.				Vikarie eller t. f.
Högre allm. läroverk...	—	—	5	1) 5	—	1	—	1	—	12
Realskolor för gossar	—	—	11	1) 1	1	—	—	—	—	13
Samskolor...	14	2) 23	14	—	3	—	—	1	21	76
Summa	14	23	30	6	4	1	—	2	21	101

Anm. I tabellen förekomma tre dubbelräkningar, i det att 3 af de ordinarie teckningslärarinnorna tillika voro lärarinnor i kvinnligt handarbete. — ¹⁾ Biträdande. — ²⁾ En af dessa undervisade jämväl flickorna vid samma skola i gymnastik.

¹⁾ Däraf två af de återstående ofvannämnda 27, och fem tillkommo genom indragningar af adj. bef. vid de förutvarande femklassiga läroverken i Arboga, Piteå och Haparanda (se berättelsen för läsåret 1906—1907, sid. 10).

Enligt *tab. 6* förekommo under läsåret 1907—1908 235 tjänstledigheter, hvaraf 226 fullständiga och 9 partiella, mot 229, hvaraf 217 fullständiga och 12 partiella, under närmast föregående läsår.

Fullständig tjänstledighet, omfattande hela läsåret, åtnjöts af följande antal: vid de högre läroverken af 1 rektor, 14 lektorer, 25 adjunkter, 4 musik- och 1 gymnastiklärare; vid realskolor för gossar af 3 adjunkter, 2 tecknings-, 1 musik- och 1 gymnastiklärare; vid samskolorna af 1 musik- och 2 gymnastiklärare.

Fullständig tjänstledighet, omfattande en hel termin eller hela den ena terminen och en del af den andra, åtnjöts af följande antal: vid de högre läroverken af 1 rektor, 8 lektorer, 22 adjunkter, 1 tecknings-, 1 musik- och 6 gymnastiklärare; vid realskolor för gossar af 1 rektor, 3 adjunkter, 2 tecknings- och 1 gymnastiklärare; vid samskolorna af 1 rektor, 3 adjunkter och 1 musiklärare.

Fullständig tjänstledighet, omfattande kortare tid än en termin, åtnjöts af följande antal: vid de högre läroverken af 4 rektorer, 14 lektorer, 31 adjunkter, 3 tecknings-, 1 musik- och 21 gymnastiklärare; vid realskolor för gossar af 6 rektorer, 14 adjunkter, 2 musik- och 10 gymnastiklärare; vid samskolor af 1 rektor, 5 adjunkter, 3 musik- och 5 gymnastiklärare.

Partiell tjänstledighet åtnjöts af följande antal: under hela läsåret af 1 teckningslärare vid högre läroverk; under hela den ena terminen af 1 lektor och 1 adjunkt vid högre läroverk samt af 1 adjunkt vid samskola; under kortare tid än en termin af 1 rektor och 1 lektor vid högre läroverk samt 1 rektor, 1 adjunkt och 1 gymnastiklärare vid realskolor för gossar.

Såsom orsak till tjänstledigheten uppgifves i 141 fall (60·0 %) sjukdom eller sjuklighet, i 23 fall annan civil tjänstgöring eller uppdrag i statens tjänst, i 41 fall militär tjänstgöring, i 3 fall ledamotskap af riksdag eller landsting, i 11 fall vetenskapligt arbete eller resa samt i 16 fall vårdandet af enskilda angelägenheter m. m.

Följande tabell lämnar en öfversikt i procent öfver anledningarna till tjänstledighet under de senast förflutna sju läsåren.

L ä s å r.	Tjänstledighet i procent på grund af						Summa.
	sjukdom.	annan civil tjänstgöring.	militär tjänstgöring.	ledamotskap af riksd. eller landsting.	vetenskapligt arbete eller resor.	ensk. angelägenheter.	
1901—02	57·2	8·1	15·6	9·8	5·2	4·1	100
1902—03	60·3	6·2	18·6	7·2	1·5	6·2	100
1903—04	55·4	8·0	21·9	5·4	2·2	7·1	100
1904—05	59·5	9·0	18·0	6·0	3·5	4·0	100
1905—06	58·8	6·6	21·6	3·5	5·5	4·0	100
1906—07	61·1	8·3	17·0	1·3	4·4	7·9	100
1907—08	60·0	9·8	17·4	1·3	4·7	6·8	100

5. Lärarnes afgång, befordran och uppflyttning i lönegrad.

Tab. 7—9.

Med afseende på *lärarnes vid de allmänna läroverken befordran* infördes med 1904 års läroverksreform åtskilliga viktiga förändringar. Enligt § 93 i 1878 års läroverksstadga, sådan denna paragraf lydde jämlikt Kungl. kungörelsen den 16 December 1892, föreskrefs bland annat att rektor vid allmänt läroverk skulle, där Kungl. Maj:t ej ville genom utnämning besätta tjänsten, af Kungl. Maj:t på viss tid förordnas. Rörande lärare i läs- och öfningsämnen föreskref samma stadga, att dessa skulle tillsättas af konsistorierna i de stift, under hvilka de respektive läroverken lydde, och kunde besvär öfver dessa utnämningar hos Kungl. Maj:t anföras inom den tid och på det sätt, som i afseende på ecklesiastika befordringar i allmänhet är föreskrifvet. I dessa stadganden gjordes, i sammanhang med frågan om de allmänna läroverkens omorganisation, genom Kungl. kungörelsen den 12 Juni 1882 den inskränkningen, att lärarebefattningar vid de treklassiga allmänna läroverken och pedagogierna, hvilka efter denna tid blefvo lediga, tills vidare ickeingo besättas med ordinarie innehafvare, utan skulle upprätthållas på förordnande. — Slutligen stadgades, att vikarier skulle, efter vederbörande rektors utlåtande, förordnas af eforus, som jämväl ägde att förordna extra lärare i sådana fall, där behovet af dylika blifvit af Kungl. Maj:t godkänt och medgifvet; öfver dylika förordnanden kunde besvär ej anföras.

Härutinnan infördes 1905 års läroverksstadga viktiga förändringar, utom rörande rektorer, hvilka, därest Kungl. Maj:t icke vill genom utnämning tillsätta rektorstjänsten, likasom förut af Kungl. Maj:t förordnas på viss tid.

Ansökningar till lektors- och adjunktstjänster skola, ställda till Kungl. Maj:t, ingifvas till öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, som har att, efter pröfning af ansökningshandlingarna och vederbörande rektors eller i vissa fall efori hörande, insända dem till Kungl. Maj:t med förslag å den af de sökande, som öfverstyrelsen anser böra komma främst i åtanke vid den lediga tjänstens besättande. Öfver detta förslag kunna besvär anföras hos Kungl. Maj:t, som sedan utnämner den ordinarie innehafvaren. Lärarinnebefattning vid samskola äfvensom lärarebefattningarna i teckning, musik och gymnastik tillsättas däremot af öfverstyrelsen, och kan häröfver besvär anföras hos Kungl. Maj:t. Öfverstyrelsen äger därjämte förordna vikarie samt extra lärare och lärarinnor, antaga timlärare samt för viss tid antaga äfvensom entlediga slöjd-lärare vid högre allmänt läroverk och realskola för gossar, allt på rektors förslag; öfver dessa öfverstyrelsens åtgärder kunna besvär ej anföras. Slöjd-lärare vid samskola antages af samskolans styrelse, som äfven äger att efter förslag af rektor antaga lärarinna i kvinnligt handarbete. — I sammanhang härmed torde äfven böra omnämnas, att vid hvarje läroverk skall af öfver-

styrelsen efter förslag af vederbörande rektor eller i fråga om samskola af dess styrelse antagas en skolläkare för högst fem år samt att vid hvarje högre läroverk och vid realskola, där Kungl. Maj:t så bestämmer, skall för vårdens af läroverkets bibliotek finnas en bibliotekarie, hvilken bland läroverkets lärare på rektors förslag för viss tid eller tills vidare utses af öfverstyrelsen. Dessa båda tjänstemän, hvilka ej hafva direkt med undervisningen att skaffa, äro ej i tabellbilagorna upptagna.

Med afseende på *allmänna kompetensfordringarne* för lärare och lärarinnor vid de allmänna läroverken är stadgadt följande. För alla gemensamt gäller: *att*, vid den tid då tjänsten sökes, hafva uppnått 23 års ålder; *att* vara fri från sjukdom eller lyte, som gör den sökande för lärarekallet olämplig; *att* vara känd för hedrande vandel samt, därest tjänsten omfattar undervisning i kristendom, bekänna sig till den rena evangeliska läran; *att* utmärka sig för det allvar och den stadga i karaktären samt den foglighet i lynnet, som ungdomens ledning kräver; *att* besitta förmågan att lätt och tydligt meddela undervisning; *att* äga grundlig insikt i de ämnen, som till den sökta tjänsten höra; samt, för lektors- och adjunktsbefattningar, *att* hafva förberedt sig till lärarekallet genom vederbörligen genomgången profärskurs och *att* vid allmänt läroverk eller annan under öfverstyrelsens inseende ställd läroanstalt eller vid folkskoleseminarium hafva under minst två läsår med nit och skicklighet bestridt tjänstgöring till den omfattning, som jämlikt läroverksstadgans föreskrifter åligger lektor eller adjunkt, eller att under minst lika lång tid hafva såsom docent vid universitet bestridt tjänstgöring af enahanda art, som för docent, hvilken vunnit behörighet till anställning vid allmänt läroverk, berättigar till löne- tursberäkning vid sådant läroverk.

Såsom *särskilda kompetensfordringar* till de olika slagen af läraretjänster fastställer den nya läroverksstadgan följande villkor.

För *behörighet till rektorstjänst* vid högre allmänt läroverk fordras att vara ordinarie ämneslärare och att hafva fullgjort villkoren för att kunna till lektor utnämnas samt för behörighet till rektorstjänst vid realskola att vara ordinarie ämneslärare. — I sammanhang härmed bör nämnas, att, då ordinarie ämneslärare af Kungl. Maj:t förordnas till rektor, hans ordinarie innehavande tjänst skall i vanlig ordning tillsättas, hvarvid iakttages, att den, som utnämnes till sistnämnda tjänst, skall, därest den tillförordnade rektorn återtager utöfningen af sin ämnesläraretjänst, vara skyldig träda i tjänstgöring vid det läroverk, som af Kungl. Maj:t bestämmes.

Såsom *särskilda villkor för behörighet till lektorstjänst* skulle gälla, att sökanden aflagt filosofie licentiatexamen, samt att han dels i särskild pröfning visat sig äga minst godkända insikter i antropologi och logik, därest teoretisk filosofi icke ingår i hans filosofie kandidat- eller licentiatexamen, dels att han i sistnämnda examina erhållit minst vitsordet godkänd i fyra af vissa uppräknade ämnen, dels slutligen att han därjämte inför vederbörande fakultet aflagt

godkändt disputationsprof i ämne, som hör till den sökta tjänsten. Behörighet att söka lektorstjänst, som omfattar undervisning i kristendom, tillkommer ock den, som aflagt teologie licentiatexamen eller filosofie licentiatexamen jämte teologie kandidatexamen, och som tillika fullgjort hvad som är stadgadt om disputationsprof.

Såsom *särskilda villkor för behörighet till adjunktstjänst* skulle gälla, att den sökande fullgjort de för behörighet till lektorstjänst stadgade kunskapsprof utom med afseende på disputationsprofvet, eller ock att den sökande aflagt filosofie kandidatexamen med minst godkända insikter i fyra af vissa närmare angifna kunskapsämnen, samt därjämte antropologi; behörighet att söka adjunktstjänst, som omfattar undervisning i kristendom, tillkommer äfven den, som aflagt teologie kandidatexamen jämte filosofie kandidatexamen. Genom dessa behörighetsvillkor för sökande till lektors- och adjunktstjänst skulle dock ingen ändring ske i den behörighet till ämneslärarebefattningar vid allmänt läroverk, som enligt förut gällande bestämmelser förvärfvats, eller, för såvidt det gällde aflagda examina, skulle komma att före utgången af år 1906 förvärfvas.

Såsom *särskilda villkor för behörighet till lärarinnebefattning vid samskola* skulle gälla, att sökanden *antingen* skall hafva genomgått den treåriga lärokursen vid högre lärarinneseminariet i Stockholm och därifrån hafva erhållit godkändt afgangsbetyg samt därefter vid de för sökande till lektors- eller adjunktstjänst nämnda läroanstalter under minst två år med nit och skicklighet bestridt tjänstgöring i den omfattning, som åligger lärarinna vid samskola; *eller* att hafva fullgjort hvad som är stadgadt beträffande examina, profärskurs och tjänstgöring såsom lektor eller adjunkt. Såsom särskildt villkor stadgas dessutom, att sökanden skall vara ogift.

För *behörighet till lärarebefattning i teckning* stadgas, att sökanden skall antingen hafva aflagt realskolexamen eller genom intyg af vederbörande lärare vid allmänt läroverk hafva styrkt sig äga motsvarande kunskaper; att hafva nöjaktigt genomgått den vid tekniska skolan i Stockholm anordnade högre undervisningskursen för teckningslärare; samt att hafva nöjaktigt genomgått profkurs i enlighet med särskildt meddelade föreskrifter. För sökande till teckningslärarebefattning vid realskola är dock i ofvannämnda stadganden den lindring medgifven, att behörighet till sådan befattning jämväl tillkommer sökande, som nöjaktigt genomgått den lägre undervisningskursen vid tekniska skolan i Stockholm.

För *behörighet till lärarebefattning i musik* är stadgadt, att sökanden antingen skall hafva aflagt realskolexamen eller genom intyg af vederbörande lärare vid allmänt läroverk hafva styrkt sig äga motsvarande kunskaper; att vid musikkonservatorium i Stockholm hafva undergått pröfning för behörighet till lärarebefattning i musik vid allmänt läroverk och därvid hafva erhållit betyg om minst godkända kunskaper i sång, pianospelning och harmonilära; samt att hafva nöjaktigt genomgått profkurs i enlighet med särskildt meddelade föreskrifter.

För behörighet till lärarebefattning i gymnastik stadgas, att sökanden skall hafva genomgått fullständig lärokurs inom den pedagogiska eller militära afdelningen vid gymnastiska centralinstitutet i Stockholm enligt de bestämmelser, som voro gällande före den 13 Juli 1887, eller ock fullständig gymnastiklärarekurs vid samma institut jämlikt de sagde dag gifna bestämmelser; behörighet till gymnastiklärarebefattning vid realskola tillkommer jämväl den, som vid gymnastiska centralinstitutet med goda vitsord genomgått instruktörskurs jämlikt stadgandena i Kungl. kungörelsen den 13 Juli 1887 eller första årets kurs enligt tidigare bestämmelser.

Lärarebefattning i teckning och i musik vid realskola kan jämväl sökas och innehafvas af kvinna, såvida hon är ogift och för öfrigt uppfyllt de för innehafvande af sådan befattning gällande föreskrifterna.

Genom ofvan anförda stadganden sker dock ingen inskränkning i den behörighet till tecknings- och musiklärarebefattning, som enligt förut gällande bestämmelser tillkomma sökande eller som enligt samma bestämmelser kan förvärfvas före utgången af år 1910.

För behörighet att kunna antagas till lärare i slöjd eller till lärarinna i kvinnligt handarbete äro inga särskilda kompetensvillkor stadgade.

Under tiden från och med den 1 Maj 1907 till och med den 30 April 1908 hafva, såsom *tab. 7* närmare utvisar, genom ordinarie lärares afgang 9 rektors-, 26 lektors-, 55 adjunkts-, 5 tecknings-, 7 musik- och 6 gymnastiklärarebefattningar blifvit lediga.

Af de afgångne 9 rektorerna återgick 1 till sitt lektorat, 1 transporterades till lektor vid annat högre läroverk, 1 förordnades till rektor vid annan samskola, 1 förutvarande statsråd utnämndes till generalpostdirektör, 4 afgingo med pension och 1 genom döden. Af de 26 lektorerna hade 5 befordrats till rektor vid högre läroverk och 1 vid samskola, 3 till lektorer vid andra högre läroverk, 1 till professor vid Lunds universitet, 12 hade afgått med pension och 4 genom döden. — Af de 55 adjunkterna hade 9 blifvit befordrade till rektor vid samskolor, 11 blifvit befordrade till lektorer, 6 utnämnts till adjunkter vid högre läroverk, 2 till adjunkter vid realskolor och 2 till adjunkter vid samskolor, 18 afgått med pension och 7 genom döden. — Af de 5 teckningslärarne hade 1 befordrats till teckningslärare vid högre läroverk, 1 lärarinna vid annan samskola, 2 lärarinnor afgått med pension samt 1 aflidit. — Af de 7 musiklärarne hade 2 befordrats till musiklärare vid högre läroverk, 1 till musiklärarinna vid realskola, 1 enl. Lärov.-st. § 128, mom. 4, samt 3 afgått med pension. Af de 6 gymnastiklärarne hade 1 befordrats till gymnastiklärare vid högre läroverk, 3 afgått enligt Lärov.-st. § 128, mom. 4, 1 afgått med pension och 1 genom döden.

Följande tablå lämnar en öfversikt öfver de rektors-, lektors-, adjunkts- och kollega-befattningar, hvilka under hvar och ett af de senast förflutna tio läsåren genom respektive lärares afgang blifvit lediga.

	Rektorsbef.	Lektorsbef.	Adjunktsbef.
1898—99	—	9	19
1899—00	6	¹⁾ 8	32
1900—01	3	7	16
1901—02	3	15	24
1902—03	4	17	36
1903—04	1	14	37
1904—05	1	14	47
1905—06	5	14	58
1906—07	11	19	50
1907—08	9	26	55

Enligt *tab. 8* tillsattes under tiden från och med den 1 Maj 1907 till och med den 30 April 1908 5 rektorsbefattningar vid högre läroverk och 11 vid samskolor, 20 lektorsbefattningar, 156 adjunkts-, 9 teckningslärare-, 12 musiklärare- och 11 gymnastiklärarebefattningar.

Såsom af anmärkningarna till samma tabell framgår, var medelåldern under ofvannämnda tid för de till första ordinarie befattning befordrade lektorerna 33·6 år, för de till första ordinarie befattning befordrade adjunkterna och ämneslärarinnorna 36·9 år, för de till första ordinarie befattning befordrade teckningslärarne 32·1 år, för de till första ordinarie befattning befordrade musiklärarne 36·7 år samt för de till första ordinarie befattning befordrade gymnastiklärarne 34·9 år.

Om man för de senast förflutna tio läsåren sammanställer uppgifterna om de under hvar och ett af dessa läsår för första gången befordrade lektorernas samt adjunkternas medelålder, erhåller man följande öfversikt.

	lektorer.	Medelåldern för adjunkter.	ämneslärarinnor.
1898—99	36·9	42·0	—
1899—00	38·6	38·4	—
1900—01	38·5	39·2	—
1901—02	36·5	40·6	—
1902—03	35·8	38·9	—
1903—04	35·5	39·0	—
1904—05	40·0	40·1	—
1905—06	35·7	36·2	—
1906—07	35·6	37·5	—
1907—08	33·6	36·6	38·2

¹⁾ Såsom i berättelsen för år 1899—1900 antydes, förekommo i densamma med afseende på de afgångna lektorerna dubbelräkningar, i det att fyra med pension såsom lektorer afgångna rektorerna upptogos som afgångna äfven i sin förra egenkap. Då emellertid detta synes kunna gifva anledning till missförstånd, har här talet för de under 1899—1900 afgångna lektorerna ändrats från 12 till 8.

Af tab. 9 finner man, att under tiden 1 Juli 1907—30 Juni 1908 1 rektor, 38 lektorer, 89 adjunkter, 9 teckningslärare, 10 musik- och 6 gymnastiklärare blifvit uppflyttade i högre lönegrad.

Den i högre lönegrad uppflyttade rektorn var rektor vid högre läroverk, och var vid uppflyttningen 53 år. Hvad angår lektorerna, var medelåldern för de i andra lönegraden uppflyttade 42·3 år, för de i tredje lönegraden uppflyttade 45·7 år, för de i fjärde lönegraden uppflyttade 50·4 år samt för de i femte lönegraden uppflyttade 53·8 år. Beträffande adjunkterna var medelåldern för de i andra lönegraden uppflyttade 40·9 år, för de i tredje lönegraden uppflyttade 41·1 år, för de i fjärde lönegraden uppflyttade 48·1 år samt för de i femte lönegraden uppflyttade 53·6 år. Medelåldern för de i andra lönegraden uppflyttade teckningslärarne var enligt tab. 9 37·5 år, för de i tredje lönegraden uppflyttade 41·0 (2 vid högre läroverk 42 år och 2 vid realskola resp. 39 och 41 år); den i fjärde lönegraden uppflyttade var 49 år. Medelåldern för de i andra lönegraden uppflyttade musklärarne var 34·4; den i tredje lönegraden uppflyttade var 45 år; medelåldern för de i fjärde lönegraden uppflyttade var 41·5 år. Medelåldern för de i andra lönegraden uppflyttade gymnastiklärarne var 38·5, den i tredje lönegraden uppflyttade var 41 år; medelåldern för de i fjärde lönegraden uppflyttade var 48 år.

Sammanställas ofvannämnda tal med de fyra närmast föregående läsarens, erhålles följande öfversikt.

Uppflyttade lärare.	Medelålder (eller ålder).				
	1903—04.	1904—05.	1905—06.	1906—07.	1907—08.
Rektorer:					
vid högre läroverk.....	(42)	(61)	(52)	—	(53)
» femkl. (realskolor)	62·5	62·3	(60)	57·0	—
Lektorer:					
i 2:a lönegraden.....	42·8	42·3	40·5	42·3	42·3
» 3:e »	46·4	45·4	44·9	44·3	45·7
» 4:e »	48·3	50·1	50·2	50·3	50·4
» 5:e »	51·9	56·0	55·0	55·0	53·8
Adjunkter:					
i 2:a lönegraden.....	39·6	39·1	37·6	38·7	40·9
» 3:e »	42·8	43·7	42·6	42·5	41·1
» 4:e »	49·6	48·3	47·0	49·2	48·1
» 5:e »	55·4	52·5	52·3	54·5	53·6
Teckningslärare vid högre läroverk:					
i 2:a lönegraden.....	—	39·2	37·5	33·5	—
» 3:e »	—	57·5	(42)	—	42·0
» 4:e »	—	58·3	48·3	—	(49)
vid realskolor:					
i 2:a lönegraden.....	—	—	—	(32)	37·5
» 3:e »	—	—	(53)	43·8	40·0

Uppflyttade lärare.	Medelålder (eller ålder).				
	1903—04.	1904—05.	1905—06.	1906—07.	1907—08.
Musiklärare vid högre läroverk:					
i 2:a lönegraden.....	(33)	50·7	(30)	(36)	31·0
» 3:e »	45·7	57·1	41·5	(47)	(45)
» 4:e »	—	57·5	—	(51)	41·5
vid realskolor:					
i 2:a lönegraden.....	—	—	39·0	33·5	35·8
» 3:e »	—	—	—	65·3	—
Gymnastiklärare vid högre läroverk:					
i 2:a lönegraden.....	45·3	43·5	38	—	(33)
» 3:e »	42·5	52·9	—	—	(41)
» 4:e »	—	55·9	(46)	51·7	48·0
vid realskolor:					
i 2:a lönegraden.....	—	—	47·5	—	(14)
» 3:e »	—	—	—	51·5	—

6. Utbildningen af lärare.

Tab. 10 och 11.

Med upphäfvande af Kungl. kungörelsen den 16 Juni 1875 angående anordningen af det i gällande stadga för rikets elementarläroverk föreskrifna profår utfärdade Kungl. Maj:t den 2 Juni 1905 nya bestämmelser angående profår för behörighet till ordinarie ämneslärares tjänst vid rikets allmänna läroverk. Häri stadgades bland annat, att profår, som anordnas vid vissa, af Kungl. Maj:t bestämda läroverk och omfattar två terminer i följd, skall af lärarekandidat genomgås i tre eller, där lärarekandidat så önskar och sådant utan olägenhet kan ske, i fyra läroämnen. Rätt att genomgå profår tillkommer den, som aflagt de för behörighet till ämneslärares tjänst föreskrifna kunskapsprof.

Ansökningar om genomgående af profår skola insändas till öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, som, efter pröfning af de inkomna ansökningshandlingarna, afgör vid hvilket af profårsläroverken och i hvilka ämnen lärarekandidat äger att genomgå profår.

Profåret omfattar två samtidigt fortlöpande kurser, en praktisk, som innefattar såväl åhörande af undervisningen på läroverkets olika stadier (auskultation), som äfven meddelande af undervisning, dels till öfning, dels till prof jämte åhörande af framställning af de olika läroämnernas metodik, samt en teoretisk, innefattande dels åhörande af föreläsningar i pedagogikens teori och historia samt i gällande svensk skollagstiftning eller deltagande i diskussioner öfver pedagogiska frågor, dels författandet af en uppsats öfver något allmänt pedagogiskt eller metodologiskt ämne. Dessutom ingå i profåret särskilda föreläsningar i speciell metodik och skolhygien. — För den praktiska kursen, dit äfven skolhygien hör, är läroverkets rektor föreståndare;

föreståndare för den teoretiska kursen utses af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk.

Öfver genomgången profår utfärdas enligt stadgadt formulär af de båda föreståndarna gemensamt betyg, innefattande särskilda vitsord för hvardera kursen.

För att profår skall vara vederbörligen genomgången erfordras minst betyget godkänd för undervisningsskicklighet såväl i allmänhet som i minst tre af de läroämnena, i hvilka lärarekandidat genomgått profår, samt för flit och för insikter i pedagogikens teori och historia, äfvensom minst betyget god för fallenhet för lärarekallet.

Likasom föregående läsår voro äfven under läsåret 1907—1908 profårskurser anordnade vid högre latinläroverket å Norrmalm, Södermalms högre allmänna läroverk och högre realläroverket å Norrmalm i Stockholm samt vid högre allmänna läroverken i Uppsala och Lund. Till genomgående af dessa profårskurser hade inom den bestämda tiden anmält sig för höstterminen 1907 60 kompetenta kandidater, af hvilka 37 erhöilo hänvisning, och för vårterminen 1908 24 kandidater, af hvilka 20 erhöilo hänvisning.

Följande tabell visar, huru många lärarekandidater tjänstgjort vid de särskilda läroverken läsåret 1907—1908.

Läroverk.	Höst-t:n 1907.		Vår-t:n 1908.	
	Afslutning	Påbörjande	Afslutning	Påbörjande
	af profåret.		af profåret.	
Stockholm:				
Latinläroverket å Norrmalm ...	2	7	7	3
Södermalms läroverk.....	3	²⁾ 8	7	⁴⁾ 4
Realläroverket å Norrmalm.....	6	6	6	⁵⁾ 6
Uppsala	¹⁾ 4	6	³⁾ 8	5
Lund	1	²⁾ 10	9	2
Summa	16	37	37	20

Af de 37 lärarekandidater, hvilka började sin profårstjänstgöring med höstterminen 1907, voro 2 docenter, 5 filosofie doktorer, 10 filosofie licentiater, 17 filosofie kandidater, 1 teologie licentiat, 1 teologie kandidat samt 1 teologie och filosofie kandidat. — Af de 20 lärarekandidater, hvilka började sin profårstjänstgöring med vårterminen 1908, voro 2 docenter, 2 filosofie doktorer, 2 filosofie licentiater, 13 filosofie kandidater och 1 teologie kandidat.

Såsom af förestående tabell framgår, afslutades profårstjänstgöringen fullständigt med höstterminen 1907 af 16 lärarekandidater, hvilka alla tjänstgjort under två på hvarandra följande terminer, samt af 2, hvilka erhållit Kungl.

Maj:ts tillstånd att afsluta tjänstgöringen på en termin. Vårterminen 1908 afslutades profårstjänstgöringen fullständigt af 35 lärarekandidater, hvilka tjänstgjort under två på hvarandra följande terminer, af 2, hvilka påbörjade sin profårstjänstgöring vårterminen 1907, men af sjukdom hindrades att afsluta densamma under höstterminen 1907 (se not 3 till tabellen) samt af 2, hvilka erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att afsluta tjänstgöringen på en termin.

Tab. 10 innehåller uppgift, huru många gånger under läsåret 1907—1908 hvar och ett af skolans läroämnena förekommit bland de ämnena, i hvilka den praktiska profårskursen fullständigt genomgåts. Det högsta antalet, nämligen 26, visar modersmålet; därefter komma matematik med 24, tyska språket och kemi med 21 samt geografi och fysik med 17; lägsta antalet visa grekiska med 2, kristendom med 4 samt latin och filosofisk propedeutik med 5 gånger.

Huru de lärarekandidater, som under endera af de båda terminerna afslutat den praktiska profårskursen, haft sina profårsmännen grupperade, framgår af följande förteckning. I densamma hafva dock sådana ämnena ej upptagits, i hvilka af mer tillfällig anledning auskultering, men ingen öfnings- och profundervisning ägt rum.

Stockholm:

Latinläroverket å Norrmalm:

- 1 modersmålet, latin, historia, matematik;
- 2 modersmålet, tyska, engelska, franska;
- 1 modersmålet, tyska, franska;
- 1 modersmålet, tyska, geografi;
- 1 modersmålet, historia, geografi;
- 2 modersmålet, historia, geografi, matematik;
- 1 latin, grekiska, tyska.

Södermalms läroverk:

- 1 modersmålet, latin, tyska, engelska;
- 3 modersmålet, tyska, engelska, franska;
- 1 modersmålet, historia, geografi;
- 2 tyska, engelska, franska;
- 1 geografi, matematik, fysik, kemi;
- 3 matematik, fysik, kemi.

Realläroverket å Norrmalm:

- 1 kristendom, modersmålet, tyska, historia;
- 1 kristendom, tyska, historia, filosofi;
- 1 kristendom, historia, geografi, filosofi;
- 1 modersmålet, tyska, engelska, matematik;
- 1 modersmålet, tyska, geografi, matematik;
- 1 modersmålet, matematik, fysik;
- 1 tyska, engelska, franska;
- 2 geografi, matematik, fysik, kemi;
- 3 matematik, naturlära, fysik, kemi.

Uppsala:

- 1 kristendom, historia, geografi;
- 1 modersmålet, latin, historia, filosofi;
- 1 modersmålet, tyska, engelska, franska;
- 1 modersmålet, tyska, historia, filosofi;
- 2 modersmålet, historia, geografi;
- 1 geografi, matematik, biologi, kemi;
- 1 geografi, matematik, fysik, kemi;

¹⁾ 2 lärarekandidater, som påbörjat sin profårstjänstgöring vårterminen 1907, blefvo af sjukdom hindrade att fortsätta och afsluta densamma höstterminen 1907. — ²⁾ 1 af dessa afslutade med K. Maj:ts tillstånd sin profårstjänstgöring på en termin. — ³⁾ 2 af dessa, som påbörjade sin profårstjänstgöring vårterminen 1907, men af sjukdom blefvo hindrade att fortsätta under höstterminen 1907, afslutade med Kungl. Maj:ts tillstånd sin profårstjänstgöring vårterminen 1908 (jfr not 1). — ⁴⁾ 1 af dessa har samtidigt tjänstgjort som extra lärare i biologi. — ⁵⁾ 2 af dessa afslutade med K. Maj:ts tillstånd sin profårstjänstgöring på en termin.

- 1 geografi, biologi, kemi;
 1 matematik, naturlära, biologi, kemi;
 1 matematik, biologi, kemi;
 1 matematik, fysik, kemi.

Lund:

- 1 modersmålet, latin, grekiska;
 1 modersmålet, tyska, engelska;
 1 modersmålet, tyska, historia, filosofi;
 1 modersmålet, historia, geografi;
 1 tyska, engelska, franska;
 4 matematik, fysik, kemi;
 1 naturlära, biologi (fysik), kemi;
 1 naturlära, biologi, kemi.

Beträffande *utbildningen af lärare i välskrifning och teckning* må nämnas, att under läroåret 1907—1908 den för teckningslärarekandidater vid Tekniska skolan i Stockholm anordnade undervisningen begagnades af 13 manliga och 35 kvinnliga lärjungar. Af dessa 48 hade 29 (11 manliga och

18 kvinnliga) redan förra läroåret varit lärarekandidater. Fullständiga afgangsbetyg som teckningslärare tillerkändes 18 kandidater, hvaraf 7 manliga och 11 kvinnliga; af dessa erhöles samtliga betyg för högre allmänna läroverk; samtliga teckningslärarekandidaterna erhöles jämväl betyg i välskrifningens metodik.

Beträffande *utbildningen af lärare i musik* är att nämna, att vid Kungl. Musikkonservatorium examen för behörighet till musiklärarejänst vid allmänt läroverk höstterminen 1907 aflades af 3 manliga och 1 kvinnlig samt vårterminen 1908 af 1 manlig lärarekandidat.

Beträffande *utbildningen af lärare i gymnastik och militäröfningar* är att nämna, att vid slutet af undervisningsåret 1907—1908 vid Gymnastiska Centralinstitutet godkända afgangsbetyg såsom gymnastiklärare tilldelades 6 löjtnanter och 7 underlöjtnanter vid armén, 2 löjtnanter vid Kungl. flottan och 1 civil.

C. Lärjungar.

7. Lärjungarnes antal och fördelning.

Tab. 12—14.

Enligt *tab. 12* uppgick de närvarande lärjungarnes antal vid de allmänna läroverken under höstterminen 1907 till 21,601, mot 21,490 under höstterminen 1906. Af dessa 21,601 lärjungar tillhörde 15,727 (72·8 %) de högre läroverken, 3,733 (17·3 %) realskolorna för gossar och 2,141 (9·9 %) samskolorna. — Under vårterminen 1908 utgjorde antalet närvarande lärjungar 21,511, utvisande en minskning af 90 mot antalet under höstterminen.

De frånvarande lärjungarnes antal uppgick under höstterminen 1907 till 101 (hvaraf 1 flicka) och under vårterminen 1908 till 84 (hvaraf 5 flickor).

Då i stället för de förutvarande läroverkstyperna — högre, femklassiga och treklassiga läroverk samt pedagogier — genom den nya läroverksorganisationen kommit högre läroverk, realskolor för gossar och samskolor, kunna inga jämförelser göras mellan lärjungeantalen i de olika slagen af läroverk under här ifrågakarande och närmast föregående år. Dock torde böra erinras därom, att lärjungeantalet vid de högre läroverken, som höstterminen 1906 utgjorde 15,848, höstterminen 1907 minskats till 15,727 eller med 121, och att lärjungeantalet vid de högre läroverken, som höstterminen 1906 uppgick till 73·7 procent af hela antalet lärjungar vid samtliga allmänna läroverk, höstterminen 1907 utgjorde 72·8 procent.

Vid jämförelse för 1898—1907 mellan de närvarande lärjungarnes antal och rikets folkmängd erhåller man följande öfversikt:

År.	Rikets folkmängd vid årets slut.			Antal närvarande lärjungar höstterminen.		
	Hela folkmängden.	Manliga.		På 10,000 af folkmängden.		
		Hela.	I ålder af 10—18 år.	Manliga.		
				Hela.	Hela.	I ålder af 10—18 år.
1898	5,062,918	2,466,638	461,247	32·6	67·0	358
1899	5,097,402	2,486,447	463,608	33·3	68·2	366
1900	5,136,441	2,506,436	469,282	34·0	69·7	372
1901	5,175,228	2,526,179	472,665	34·9	71·6	383
1902	5,198,752	2,535,820	472,311	36·2	74·2	398
1903	5,221,291	2,544,962	472,794	37·4	76·6	413
1904	5,260,811	2,566,934	474,854	38·3	78·4	424
1905	5,293,851	2,583,662	476,171	38·7	79·3	430
1906	5,337,055	2,605,524	476,220	40·3	82·5	451
1907	5,377,713	2,626,456	478,324	40·2	82·2	452

Af *tab. 12* finner man, att utaf de vid allmänna läroverken höstterminen 1907 närvarande 21,601 lärjungarne 16,151 (74·8 %) tillhörde realskolan (den gemensamma linien), 3,189 (14·7 %) reallinien och 2,261 (10·5 %) latinlinien. *Tab. 13* utvisar, att af de 1,145 under höstterminen 1907 i 7:e¹) klasserna närvarande latinarne 860 (75·1 %)

¹) Af den å sid. 5 intagna timplanen finner man, att undervisning i grekiska språket ej förekommer i första och andra ringen.

tillhörde B-linien (voro icke-greker) och 285 (24·9 %) tillhörde A-linien (voro greker). — Sammanställas uppgifterna hvad angår realister och latinare samt angående icke-greker och greker med motsvarande under de närmast föregående nio åren, erhålles följande öfversikt.

Höstterminen.	Procent i förhållande till antalet lärjungar i klasserna 4—7. ¹⁾		Procent i förhållande till antalet lärjungar i klasserna L. 6—7. ²⁾	
	R.	L.	I-G.	G.
1898.....	53·8	46·2	65·0	35·0
1899.....	55·5	44·5	67·4	32·6
1900.....	57·6	42·4	67·9	32·1
1901.....	59·0	41·0	68·8	31·2
1902.....	60·9	39·1	67·8	32·2
1903.....	62·5	37·5	69·5	30·5
1904.....	60·4	39·6	72·0	28·0
1905.....	58·2	41·8	74·8	25·2
1906.....	58·1	41·9	75·1	24·9
1907.....	58·5	41·5	75·1	24·9

Af följande tre tabeller, af hvilka den första omfattar hela antalet lärjungar inom samtliga årsklasserna, den andra lärjungarne å de båda linier, hvori ring I och ring II samt klasserna 7:1 och 7:2 äro delade, och den tredje latinliniens båda beståndsdelar, icke-greker och greker, inom klasserna 7:1 och 7:2 erhåller man en öfversikt öfver *den samtida frekvensen* inom de särskilda skolstadierna höstterminen 1907 vid samtliga läroverken.

Årsklass.	Antal närvarande lärjungar.	Procent i förhållande till		
		hela summan.	antalet i föreg. klass.	antalet i 1:a klassen.
<i>Realskolan.</i>				
1	2,733	12·7	—	100·0
2	3,110	14·4	113·8	113·8
3	3,202	14·8	103·0	117·2
4	3,266	15·1	102·0	119·5
5	2,816	13·0	86·2	103·0
6	1,024	4·8	36·4	37·5
<i>Gymnasium.</i>				
Ring I.....	1,401	6·8	49·8	51·3
" II.....	1,336	6·2	95·4	48·9
7:1	1,389	6·4	104·0	50·8
7:2	1,324	6·1	95·3	48·4
Summa	21,601	100·0	—	790·4

¹⁾ För höstterminerna 1898—1903 i klasserna 4—7, för höstterminen 1904 i klasserna 5—7 och från höstterm. 1905 i klasserna 6—7. — ²⁾ För höstterm. 1898—1905 i klasserna L. 6—7, för höstterm. 1906 i klasserna L. 6:2—7 och för höstterminen 1907 i klass L. 7:1 och L. 7:2. — ³⁾ Höstterminen 1906 utgjorde antalet lärjungar i 3:e klassen 3,292; minskningen höstterminen 1907 har sin grund däri, att med sistnämnda hösttermin 3:e klassen i enlighet med 1904 års riksdagsbeslut indragits vid förutvarande treklassiga läroverken i Söderköping, Sölvesborg och Marstrand.

Årsklass.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhållande till antalet i			
	R.	L.	S.a.	hela årsklassen.	föreg. afdelning å samma linie.		
Ring I.....	829	572	1,401	59·2	40·8	—	—
6:2	792	544	1,336	59·3	40·7	95·5	95·1
7:1	819	570	1,389	59·0	41·0	103·4	104·8
7:2	749	575	1,324	56·6	43·4	91·5	100·9
Summa	3,189	2,261	5,450	58·5	41·5	—	—

Latinafdelning.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhållande till antalet i			
	I-G.	G.	S.a.	hela latinafdelningen.	föreg. motsvarande afdng.		
L. 7:1	439	131	570	77·0	23·0	—	—
L. 7:2	421	154	575	73·2	26·8	95·9	117·6
Summa	860	285	1,145	75·1	24·9	—	—

Såsom en fortsättning af den öfversikt öfver *förändringen i skolgenerationernas storlek*, som lämnats i föregående berättelser, meddelas nedanstående 3 tabeller, hvilka alla afse höstterminerna och äro upprättade efter samma grunder, som de motsvarande i berättelsen för läsåret 1885—86 (sid. 27). I tabellerna, hvilka omfatta endast närvarande lärjungar, äro de tal, som afse den skolgeneration, hvilken höstterminen 1899 befann sig i första klassen, utmärkta genom ett därunder utsatt —.

Årsklass.	De närvarande lärjungarnes antal.									
	H. 1899.	H. 1900.	H. 1901.	H. 1902.	H. 1903.	H. 1904.	H. 1905.	H. 1906.	H. 1907.	
1	2,407	2,401	2,506	2,686	2,659	2,719	2,584	2,680	2,733	
2	2,846	2,880	2,903	2,980	3,162	3,143	3,215	3,059	3,110	
3	2,700	2,861	2,848	2,953	2,987	3,172	3,153	3,292	3,202	
4	2,538	2,613	2,790	2,774	2,851	2,992	3,069	3,144	3,266	
5	2,090	2,142	2,241	2,376	2,426	2,401	2,593	2,660	2,816	
6	—	—	—	—	—	—	—	1,028	1,024	
6:1 ¹⁾	1,412	1,536	1,593	1,644	1,838	1,863	1,839	1,420	1,401	
6:2 ²⁾	1,095	1,139	1,250	1,343	1,335	1,527	1,584	1,504	1,336	
7:1	1,019	1,020	1,058	1,112	1,252	1,213	1,370	1,476	1,389	
7:2	842	887	896	944	994	1,101	1,083	1,227	1,324	
S:a	16,949	17,479	18,085	18,812	19,504	20,131	20,490	21,490	21,601	

¹⁾ På grund af den nya läroverksorganisationen motsvaras klass 6:1 från och med höstterminen 1906 och klass 6:2 från och med höstterminen 1907 delvis af ring I och ring II.

Årsklass	Realister.						Latinare.					
	H. 1902.	H. 1903.	H. 1904.	H. 1905.	H. 1906.	H. 1907.	H. 1902.	H. 1903.	H. 1904.	H. 1905.	H. 1906.	H. 1907.
4	1,978	2,064	—	—	—	—	796	787	—	—	—	—
5	1,544	1,647	1,666	—	—	—	832	779	735	—	—	—
6:1 ¹⁾	980	1,041	1,138	1,168	834	829	664	797	725	671	586	572
6:2 ¹⁾	741	783	837	922	922	792	602	552	690	662	582	544
7:1	553	661	687	742	846	819	559	591	526	628	630	570
7:2	411	490	568	590	666	749	533	504	533	493	561	575
S:a	6,207	6,686	4,896	3,422	3,268	3,189	3,986	4,010	3,209	2,454	2,359	2,261

Årsklass.	Icke-greker.				Greker.			
	H. 1904.	H. 1905.	H. 1906.	H. 1907.	H. 1904.	H. 1905.	H. 1906.	H. 1907.
L. 6:1 ¹⁾	550	541	²⁾ 586	572	175	130	²⁾	—
L. 6:2 ¹⁾	510	490	461	²⁾ 544	180	172	121	²⁾
L. 7:1	367	463	460	439	159	165	170	131
L. 7:2	356	342	411	421	177	151	150	154
Summa	1,783	1,836	1,918	1,976	691	618	441	285

Med användande af de understrukna talen i ofvanstående tabeller erhåller man följande översikter, hvilka kunna betecknas såsom från undervisningens synpunkt angifvande *vitaliteten* (se berättelsen för läsåret 1884—85, sid. 20) hos den skolgeneration, som höstterminen 1899 befann sig i första klassen.

Klass, hvari skol- generationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärjungar.	Procent i förhållande till antalet i	
			föregående klass.	1:a klassen.
	<i>Realskolan.</i>			
1	Höstterminen 1899	2,407	—	100·0
2	» 1900	2,880	119·7	119·7
3	» 1901	2,848	98·9	118·2
4	» 1902	2,774	97·4	115·2
5	» 1903	2,426	87·5	100·8
	<i>Gymnasium.</i>			
6:1	Höstterminen 1904	1,863	76·8	77·4
6:2	» 1905	1,584	85·0	65·8
7:1	» 1906	1,476	93·2	61·3
7:2	» 1907	1,324	89·7	55·0

¹⁾ På grund af den nya läroverksorganisationen motsvaras klass 6:1 från och med höstterminen 1906 och klass 6:2 från och med höstterminen 1907 delvis af ring I och ring II. — ²⁾ I 1:a och 2:a ringen på gymnasium meddelas ingen undervisning i grekiska språket (jämför timplanen å sid. 5), hvarför och lärjungarne där förts på icke-greker.

Allmänna läroverken 1907—1908.

Klass, hvori skolgenerationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhållande till antalet i			
		R.	L.	S:a.	hela årsklassen.		föreg. afd. å samma linie.	
					R.	L.	R.	L.
4	Höstterminen 1902	1,978	796	2,774	71'3	28'7	—	—
5	» 1903	1,647	779	2,426	67'9	32'1	83'3	97'9
6:1	» 1904	1,138	725	1,863	61'1	38'9	69'1	93'1
6:2	» 1905	922	662	1,584	58'2	41'8	81'0	91'3
7:1	» 1906	846	630	1,476	57'3	42'7	91'8	95'2
7:2	» 1907	749	575	1,324	56'6	43'4	88'5	91'3

Klass, hvori skolgenerationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhållande till antalet i			
		I-G.	G.	S:a.	hela årsklassen.		föreg. motsvar. afdelning.	
					I-G.	G.	I-G.	G.
L. 6:1	Höstterminen 1904	550	175	725	75'9	24'1	—	—
» 6:2	» 1905	490	172	662	74'0	26'0	89'1	98'3
» 7:1	» 1906	460	170	630	73'0	27'0	93'9	98'8
» 7:2	» 1907	421	154	575	73'2	26'8	91'6	90'6

Man kan vid föregående tre tabeller anmärka, att då 2:a, 3:e, 4:e och 5:e klasserna hvar för sig hafva större antal lärjungar än den 1:a, det skulle vara af större intresse att jämföra den öfre 7:e med dessa, än med den 1:a, samt att det äfven skulle vara af intresse att jämföra t. ex. I-G. 7:2 och G. 7:2 resp. med den första motsvarande afdelningen inom L. 6:1. För dessa och dylika jämförelser anställande meddelas följande översikt.

Mot 100 lärjungar i		Höstterminen 1907.	
Kl. 1 höstterminen	1899	svara	55'0
» 2 »	1900	»	46'0
» 3 »	1901	»	46'5
» 4 »	1902	»	47'7
» 5 »	1903	»	54'6
» 6:1 »	1904	»	71'1
» 6:2 »	1905	»	83'6
» 7:1 »	1906	»	89'7
R. 4 »	1902	»	37'9
R. 5 »	1903	»	45'5
R. 6:1 »	1904	»	65'8
R. 6:2 »	1905	»	81'2
R. 7:1 »	1906	»	88'5
L. 4 »	1902	»	72'2
L. 5 »	1903	»	73'8
L. 6:1 »	1904	»	79'3
L. 6:2 »	1905	»	86'9
L. 7:1 »	1906	»	91'3
I-G. 6:1 »	1904	»	76'5
I-G. 6:2 »	1905	»	85'9
I-G. 7:1 »	1906	»	91'5
G. 6:1 »	1904	»	88'0
G. 6:2 »	1905	»	89'5
G. 7:1 »	1906	»	90'6

Om de närmast föregående tre tabellerna och ofvanstående sifferuppställningar jämföras med motsvarande i förra berättelsen (sid. 18), eller m. a. o. om man från undervisningens synpunkt jämför vitaliteten hos skolgenerationen af läsåren 1898—1900 med vitaliteten hos skolgenerationen af läsåren 1903—1905, så finner man, att vitaliteten hos den senare öfver hufvud taget varit större.

Slutligen torde böra nämnas, att, såsom af tab. 13 äfven framgår, genom fullständig brist på lärjungar under höstterminen 1907 med afseende på latinliniens båda grenar 7:e klasserna (B-linien och A-linien) A-linien saknades i 7:1 vid Strängnäs och Falu läroverk samt i 7:1 och 7:2 vid Ystads läroverk. — Under vårterminen 1908 voro förhållandena i detta hänseende oförändrade.

Enligt hvad tab. 13 närmare utvisar, åtnjöto utaf de under höstterminen 1907 i 7:e latinklasserna närvarande 1,145 lärjungarne 860 (75.1 %) undervisning i engelska (voro icke-greker) och 285 (24.9 %) undervisning i grekiska (voro greker). En öfversikt i procent angående förhållandet mellan antalen icke-greker och greker under de senast förflutna tio åren är meddelad å sid. 16.

Af samma tabell finner man jämväl, att utaf de 131 grekerna i nedre 7:e klassen 109 (83.2 %), men att af de 154 grekerna i öfre 7:e klassen endast 106 (68.8 %) begagnat sig af den frivilliga undervisningen i engelska språket.

I tabell 14 lämnas en öfversikt öfver antalet lärjungar vid de allmänna läroverken, fördelade efter län. Denna öfversikt bör ej förväxlas med öfversikter angående lärjungarnes fördelning efter hemorter, hvilka hvart femte år intagas i departementets berättelser och som senast återfinnas i berättelsen för läsåret 1904—1905. Dessa sistnämnda öfversikter angifva nämligen, i hvilka län de vid de allmänna läroverken undervisade lärjungarne hafva sina hemorter, hvaremot här ifrågavarande tabell afser lärjungarnes fördelning efter de län, där de allmänna läroverk äro belägna, i hvilka lärjungarne under en viss termin undervisats.

Beträffande *realskolorna*, hvarmed här förstås ej blott de fristående realskolorna, utan äfven sådana realskolor, som utgöra nedre afdelningarne af de högre allmänna läroverken, finner man af tabellens kol. 16, att det största antalet lärjungar, 2,743, undervisades vid realskolorna i Stockholm; därefter kommer Malmöhus län med 1,811 lärjungar och Göteborgs o. Bohus län med 1,608, där det höga talet naturligtvis beror på de stora allmänna läroverken i Göteborg. Lägsta talet visar Gottlands län med 123 lärjungar. — Såsom af kolumn 7 i tabellen synes, tillkom realskolans sjätte klass först höstterminen 1906. De nederst å sidan i kol. 16 förekommande talen för åren 1903—1905 afse således endast de fem nedre klasserna.

Hvad angår *gymnasierna* visar tabellen, att sådana finnas i samtliga län utom Stockholms län, hvilket har sin naturliga förklaring i detta läns närhet till hufvudstaden. Äfven här kommer Stockholms stad främst med 1,073 lärjungar,

och därefter komma Malmöhus län med 740 och Östergötlands län med 397. Minsta antalet visar äfven här Gottlands län med 50 lärjungar. — Går man till de båda linierna, realister och latinare, finner man, att reallinien är kraftigast i Stockholms stad (725), Malmöhus län (332) och Östergötlands län (274), hvaremot latinlinien är kraftigast i Malmöhus län (408) och Stockholms stad (348).

Då lärjungarne i allmänhet erhålla sin undervisning i de län, där de hafva sina hemorter, är naturligtvis lämpligt att vid ofvanstående jämförelse äfven fästa afseende vid de respektive länens folkmängder.

8. Lärjungarnes hälsotillstånd.

Tab. 15—17.

Enligt tab. 15 ledo under höstterminen 1907 utaf de högre läroverkens samt realskolors för gossar och samskolors lärjungar 1,114 (5.2 %) af bleksot, 938 (4.3 %) af hufvudvärk, 357 (1.7 %) af näsblod, 1,774 (8.2 %) af närsynthet samt 560 (2.6 %) i mer eller mindre grad af döfhet. Närmast föregående hösttermin voro procenttalen respektive 4.8, 4.4, 1.7, 8.5 och 2.3.

K l a s s .	Procent af hela antalet i hvarje klass närvarande lärjungar, lidande af							döfhet.
	blek- sot.	huf- vud- värk.	näs- blod.	närsynthet enligt närsynthetsgrad			närsynt- het i allmht.	
				under 3 D.	3—6 D.	öfver 6 D.		
1	5.6	4.5	1.4	3.6	0.3	0.0	3.9	2.7
2	5.5	3.9	1.4	4.5	0.7	0.1	5.3	2.5
3	5.3	4.9	1.5	5.2	1.1	0.1	6.4	2.2
4	5.2	4.3	1.5	5.5	1.1	0.0	6.6	3.0
5	5.4	4.3	1.8	6.4	1.3	0.2	7.9	3.1
6	5.2	4.3	2.3	6.6	3.5	0.3	10.4	2.8
Ring I.....	4.4	4.7	2.1	7.7	2.5	0.1	10.3	2.4
» II.....	5.1	4.3	1.8	9.5	2.9	0.4	12.8	2.1
7:1	4.5	4.4	2.0	11.3	4.5	0.2	16.0	2.2
7:2	4.1	3.5	1.7	11.7	3.9	0.6	16.2	2.6
Samtliga	5.2	4.3	1.7	6.4	1.7	0.1	8.2	2.6

Tab. 16 lämnar en närmare redogörelse för antalet sjuke och sjukdomar bland lärjungarne vid de högre läroverken samt vid realskolor och samskolor under höstterminen 1907. Af densamma framgår, att antalet insjuknade lärjungar uppgick till 5,731 eller 26.5 % af de närvarande lärjungarne vid ofvannämnda läroverk. Hela antalet sjukdomsfall uppgick till 6,519, hvaraf 4,838 vid de högre läroverken, 900 vid realskolorna och 781 vid samskolorna, och antalet sjukdomsfall i olika sjukdomar till 6,056, hvaraf 4,487 vid de högre läroverken, 836 vid realskolorna och 733 vid samskolorna. Antalet sjukdagar belöpte sig till 41,378, hvilket gör 7.2 (förra året 6.3) sjukdagar för hvarje insjuknad lärjunge. Fördelade efter läroverksgrupper utgjorde antalet sjukdagar vid de högre läroverken 29,460, hvilket gör 7.0 sjukdagar för hvarje insjuknad lärjunge, vid realskolorna för gossar 5,323, hvilket gör 6.5 sjukdagar för hvarje insjuknad lärjunge, och vid samskolorna 6,595

hvilket gör 9·3 sjukdagar för hvarje insjuknad lärjunge. Antalet aflidne utgjorde 5, hvaraf 4 vid de högre och 1 vid realskolorna för gossar.

I tab. 17 lämnas redogörelse för lärjungarnes fullständiga eller partiella befrielse från gymnastiköfningarna under höstterminen 1907.

I följande sammandrag erhåller man en öfversikt i absoluta tal och procent af tabellens hufvudsakliga innehåll.

Klassgrupper.	Närvarande lärjungar.	För sjukdomsorsaker			
		befriade.		till svagrote hänvisade.	
		Antal.	Procent af närv. lärjungar.	Antal.	Procent af närv. lärjungar.
Kl. 1—6	16,151	1,193	7·4	531	3·3
» 6 o. 7	5,450	623	11·4	257	4·7
Tillsammans	21,601	1,816	8·4	788	3·6

Om man sammanställer procenttalet *fullständigt* befriade vid samtliga läroverk med motsvarande procenttal under de sist förflutna 9 åren, erhåller man följande öfversikt.

Höstterminen 1898	7·8 %
» 1899	7·9 »
» 1900	8·0 »
» 1901	7·9 »
» 1902	7·7 »
» 1903	8·2 »
» 1904	8·0 »
» 1905	7·8 »
» 1906	8·0 »
» 1907	8·4 »

I hvilken proportion de olika sjukdomsorsakerna under höstterminen 1907 medverkat till lärjungarnes fullständiga eller partiella befrielse från gymnastiköfningarna, utvisas af följande tabell.

Sjukdomsorsaker, som föranlett den fullständiga eller partiella befrielsen.	Befriade i procent.			Till svagrote hänvisade i procent.		
	Kl. 1—6.	Kl. 6 o. 7.	Tillsammans.	Kl. 1—6.	Kl. 6 o. 7.	Tillsammans.
Sjukdomar i:						
syn- och hörsel-organerna	1·8	4·0	2·5	1·9	1·9	1·9
nervsystemet	3·6	3·4	3·5	3·2	7·0	4·4
cirkulationsorganerna	19·7	28·1	22·6	20·9	21·4	21·1
andedräftsorganerna	6·1	7·2	6·5	2·8	3·5	3·0
matsmältningsorganerna...	4·4	5·6	4·8	2·8	4·3	3·3
urin- och köns-organerna..	15·3	12·2	14·3	4·0	3·5	3·8
rörelseorg. o. bensystemet	16·6	20·9	18·0	13·6	14·0	13·7
Medfödd missbildning	2·6	1·9	2·4	1·3	1·2	1·3
Tarmbräck	13·6	7·7	11·6	10·7	5·6	9·0
Allmän svaghet	13·1	7·5	11·2	34·3	35·8	34·8
Andra sjukdomar	3·2	1·5	2·6	4·5	1·9	3·7
Summa	100	100	100	100	100	100

Om man särskildt tager i betraktande första hufvudafdelningen »Efter läroverk» i tab. 17, finner man högst betydliga skiljaktigheter. Så t. ex. äro i densamma såsom för sjukdomsorsaker befriade i kol. 13 uppförde vid Gäfle läroverk 4 af 378 närvarande lärjungar (1·1 %), vid Falu läroverk 13 af 428 (3·0 %), vid Realläroverket å Östermalm, Stockholm, 27 af 550 (4·9 %), vid Kalmar läroverk 22 af 414 (5·3 %) och vid Ystads läroverk 14 af 263 (5·3 %), men vid Västerviks läroverk 51 af 207 (24·6 %), vid Umeå läroverk 38 af 248 (15·3 %) och vid Örebro läroverk 95 af 638 (14·9 %); hvad angår realskolor för gossar och samskolor visar Ängelholms samskola 2 befriade af 118 (1·6 %), Vadstena samskola 2 af 80 (2·5 %), Falköpings samskola 3 af 110 (2·7 %), Strömstads samskola 2 af 60 (3·3 %) samt Eksjö realskola 4 af 123 (3·3 %), men Sala samskola 22 af 116 (19·0 %), Askersunds samskola 12 af 84 (14·3 %) och Oskarshamns realskola 17 af 119 (14·3 %). Ett liknande förhållande möter äfven med afseende på de till svagrote hänvisade. Orsaken till dessa skiljaktigheter ligger utan tvifvel till stor del däri, att olika principer vid de olika läroverken blifvit följda vid meddelandet af befrielsen.

I kolumnerna 14 och 28 hafva såsom af »andra orsaker» befriade eller till svagrote hänvisade upptagits respektive 76 och 13 lärjungar. Såsom orsak till befrielsen uppgifves i de flesta fall aflägsen bostad.

9. Lärjungarnes omsättning.

Tab. 18 och 19.

Tab. 18 lämnar en öfversikt öfver den stora flyttningen vid öfvergången från läsåret 1906—1907 till läsåret 1907—1908. Enligt tabellens kol. 2 funnos vid slutet af vårterminen 1907 vid de respektive läroverken 18,909 lärjungar närvarande i sådana afdelningar, hvarifrån flyttning kunde ske inom samma läroverk och å samma linie. Af dessa 18,909 flyttades enligt kol. 19 vid öfvergången mellan de båda nyssnämnda läsåren 16,737 (88·5 %) till klasserna 2—7·2¹⁾. Af sistnämnda antal erhöles 13,782 (82·3 %) enligt kol. 10 flyttningstillstånd vid vårterminens slut och 2,955 (17·7 %) enligt kol. 18 sådant tillstånd vid höstterminens början. Bland de flyttade öfvergingo med eller utan uppflyttning till högre klass 75 (0·4 %) från en linie till en annan.

Genom sammanslagning af de enligt tabellen vid slutet af vårterminen och vid början af höstterminen 1907 flyttade lärjungarne har erhållits följande procentiska öfversikt öfver antalet lärjungar, som enligt tabellen erhållit flyttning, hvarjämte i samma öfversikt äfven meddelas uppgift på det antal terminer, som i medeltal tillbragts i hvarje klass. I denna tabell äro ej upptagna de till annan linie öfvergångna lärjungarne.

¹⁾ Härvid måste dock förutsättas, att alla de vid början af höstterminen flyttade voro vid föregående vårtermins slut vid resp. läroverk närvarande, något som dock sällan inträffar. Skillnaden uppgår dock till blott några få enheter och torde föga inverka på procenttalet.

Klass.	Antal lärjungar i procent, som vid flyttning till högre klass tillbragt i nedanstående klass			Samtliga flyttade lärjungar.	Terminer i medeltal tillbragta i klassen.
	kortare tid än den normala.	den normala tiden.	längre tid än den normala.		
1	3'00	90'58	6'42	100	2'10
2	3'51	90'40	5'99	100	2'07
3	2'18	90'12	7'70	100	2'12
4	1'37	89'53	9'10	100	2'16
5	1'14	93'04	5'82	100	2'10
Ring I R	1'96	92'59	5'45	100	2'08
" I L	0'96	92'91	6'13	100	2'10
" II R	0'66	93'55	5'79	100	2'11
" II L	1'32	94'71	3'97	100	2'06
R. 7:e	1'00	93'17	5'82	100	2'10
L. "	0'54	91'53	7'93	100	2'14
Samtliga klasser	2'04	91'18	6'78	100	2'11

Utom ofvannämnda i själfva tabellen upptagna flyttning ägde under år 1907 flyttning rum äfven vid vårterm:ns början, hvarvid 110 lärjungar erhöilo flyttning, af hvilka 13 öfvergingo från en linie till en annan. Således uppgick vid allmänna läroverken och pedagogierna under hela kalenderåret 1907 flyttningarnas antal tillsammans till 16,847, af hvilka 88 inneburo öfvergång från en linie till en annan.

Af följande tabell erhåller man en öfversikt i procent öfver flyttningarna vid olika tider under kalenderåren 1903—1907, hvarvid under rubriken »å andra tider» inbegripas såväl de flyttningar, som ägt rum under själfva terminerna som de, hvilka beslutits vid nästföregående höstterminers slut.

Å r.	Procent lärjungar flyttade under kalenderåret.					Till annan linie öfvergångne i procent af hela antalet flyttade.
	vid vårterminens början.	vid vårterminens slut.	vid höstterminens början.	å andra tider.	Tillsammans.	
1903	0'54	76'39	23'04	0'03	100	0'30
1904	0'52	76'18	23'20	—	100	0'34
1905	0'54	81'05	18'41	—	100	0'23
1906	0'49	82'11	17'40	—	100	0'77
1907	0'65	81'81	17'54	—	100	0'52

Tab. 19 lämnar en öfversikt öfver lärjungarnes omsättning under vår- och höstterminerna 1907 samt under den på hvardera terminen följande mellanterminen, med undantag däraf, att de på andra tider än vid terminernas början före den 1 Februari och den 15 September inskrifna lärjungarne ej finnas i tabellen upptagna. Hvad Nya elementarskolan i Stockholm beträffar, må här påpekas, att, sedan, såsom ofvan är nämnt, den s. k. fria flyttningen därstädes numera alldeles upphört, de respektive kolumnerna i dess omsättningstabell fullkomligt motsvara kolumnerna i tab. 19.

Af kol. 4, 12 och 13 i tab. 19 finner man, att af de lärjungar, som den 1 Februari och den 15 September tillhörde läroverken, hade flyttats

enligt beslut vid början af vår-t:n 1907	125 (0'8 %)
» » » slutet » » »	13,015 (81'0 %)
» » » början » höst-t:n »	2,919 (18'2 %)
Summa	16,059 (100 %)

I de ofvan upptagna antalen flyttade äro ej de lärjungar inräknade, hvilkas flyttning till annan klass skett i sammanhang med öfvergång till annat läroverk, samt ej heller de, hvilka eljest afgått med betyg på nöjaktigt genomgående af den lämnade klassen.

Antalet inskrifne till och med den 1 Februari under vårterminen och den 15 September under höstterminen 1907 uppgick vid samtliga allmänna läroverken enligt kol. 5 och 14 i tab. 19 till 4,538. Dessutom inskrefvos under vårterminen efter den 1 Februari 8 samt under höstterminen efter den 15 September 25 lärjungar. Hela antalet under kalenderåret inskrifne utgjorde således 4,571, af hvilka 261 (5'7 %) inskrefvos under vårterminen och 4,310 (94'3 %) under höstterminen. Om de inskrifne fördelas efter klasser, finner man, att i 1:a klassen inskrefvos 2,644, i 2:a 665, i 3:e 296, i 4:e 263, i 5:e 146, i 6:e 131, i ring I 307 (197 r. och 110 l.), i ring II (öfre 6:e) 71 (52 r. och 19 l.), i nedre 7:e 34 (21 r. och 13 l.) samt i öfre 7:e 14 (8 r. och 6 l.).

Bland det stora antalet i nedre 6:e klassen inskrifna utgöres naturligtvis flertalet af sådana, hvilka öfvergått från femte klassen vid realskolor för gossar och samskolor till de högre läroverken.

Antalet afgångne utgjorde vid samtliga allmänna läroverken enligt kol. 7—9 och 16—18 i tab. 19:

från början af vår-t:n 1907 t. o. m. d. 31 Jan.	23 (0'5 %)
fr. o. m. den 1 Febr. till vår-t:ns slut	162 (3'6 %)
under näst följande mellantermin	3,796 (84'7 %)
från början af höst-t:n t. o. m. d. 14 Sept.	156 (3'5 %)
fr. o. m. den 15 Sept. till höst-t:ns slut ...	113 (2'5 %)
under näst följande mellantermin	234 (5'2 %)
Summa	4,484 (100 %)

Om de afgångne fördelas efter klasser, finner man, att ur 1:a klassen afgingo 194, ur 2:a 235, ur 3:e 324, ur 4:e 401, ur 5:e 663, ur 6:e 1,036, ur ring I 124 (93 r. och 31 l.), ur ring II (öfre 6:e) 182 (131 r. och 51 l.), ur nedre 7:e 136 (97 r. och 39 l.) samt ur öfre 7:e 1,189 (639 r. och 550 l.) — Bland de afgångne voro naturligtvis många, hvilka endast öfvergingo till ett annat läroverk.

Emedan tab. 18 och 19 tillkommit genom hopläggning af uppgifterna från de särskilda läroverken, så är det tydligt, att med hänsyn till läroverken såsom ett enda helt talen i kol. 3—19 af tab. 18 och i kol. 12 och 13 af tab. 19 sannolikt äro mycket för låga samt talen i kol. 14, 10 och 19 af tab. 19 sannolikt ej obetydligt för höga.

10. Realskolexamen.

Tab. 20 och 21.

Bland de förändringar med afseende på de allmänna läroverken, som 1904 års läroverksreform medförde, var äfven införandet af en ny examen, kallad *realskolexamen*. I 1905 års stadga för rikets allmänna läroverk finnas närmare föreskrifter angående denna examen i §§ 67—91. Här stadgas, att vid de allmänna läroverken skall årligen vid vårterminens slut realskolexamen anställas med de lärjungar i realskolans sjätte klass, som behörigen anmält sig därtill; de lärjungar, som varit berättigade att anmäla sig till realskolexamen under vårterminen, men då ej undergått sådan examen eller blifvit i densamma underkända, äga att efter vederbörlig anmälan aflägga nämnda examen under nästföljande hösttermin. Rätt att anmäla sig till undergående af realskolexamen tillkomme äfven lärjunge på gymnasiet samt lärjunge, vare sig manlig eller kvinnlig, som åtnjutit enskild undervisning.

Pröfningen är såväl skriftlig som muntlig. Den skriftliga pröfningen anställas med dem, som anmält sig under vårterminen, i början af Maj, med dem som anmält sig under höstterminen under senare hälften af November månad. Den muntliga pröfningen försiggår under vårterminen i anslutning till läroverkets årsafslutning och under höstterminen vid slutet af densamma å tid som bestämmes af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk. Allmänheten äger ej tillträde till examen.

Den skriftliga pröfningen anordnas i modersmålet, tyska, engelska och matematik och skall i hvarje ämne försiggå å särskild för densamma bestämd dag. Öfver bedömande af de skriftliga profven skall rektor föra protokoll. Såsom vitsord användes ett af uttrycken godkänd eller icke godkänd, och äger den som erhållit betyget godkänd för den svenska uppsatsen och ännu ett skriftligt prof undergå muntlig pröfning.

Den muntliga pröfningen skall omfatta minst fyra af de i timplanen för realskolans sjätte klass upptagna läroämnena. Öfverstyrelsen bestämmer för hvarje läroverk, i hvilka läroämnena muntlig pröfning skall äga rum. Lärjunge, som tillhör främmande trosbekännelse och på den grund varit frikallad från deltagande i undervisning i kristendom, är befriad från pröfning i detta ämne, men skall vara skyldig att före den muntliga pröfningens början till rektor aflämnas i skriftlig form affattad redogörelse för den undervisning han åtnjutit i religionskunskap samt intyg öfver sina insikter i detta ämne. — Lärjunge från enskild undervisning skall undergå skild, mera omfattande muntlig pröfning. — Sedan den muntliga pröfningen blifvit för rättad, afgifvas af vederbörande lärare vitsord öfver lärjungarnas insikter och skall rektor föra protokoll däröfver. Såsom vitsord användas: i läro- och öfningsämnena: Berömlig, Med utmärkt beröm godkänd, Med beröm godkänd, Icke utan beröm godkänd, Godkänd och Icke godkänd; för handstil: Vål vårdad, Vårdad, Mindre vårdad; för flit: Mycket god, God, Mindre god; för uppförande: Mycket

godt, Godt, Mindre godt. — Om lärjunge erhållit minst vitsordet Godkänd i samtliga i sjätte klassens timplan upptagna läroämnena, i hvilka han i nämnda klass åtnjutit undervisning, eller om han blifvit underkänd i ett af dessa ämnena och i detta fall minst två tredjedelar af de i bedömandet deltagande lärarna finna honom på grund af hans ståndpunkt i det hela likväl böra i examen godkännas, är han berättigad att erhålla betyg öfver godkänd realskolexamen. Vid examens bedömande må hänsyn icke tagas till underbetyg i franska eller öfningsämnena. — För lärjunge, hvars examen blifvit godkänd, utfärdas af rektor betyg i enlighet med fastställt formulär.

Den som aflagt realskolexamen äger rätt att undergå *förnyad pröfning* i ämne, hvori han blifvit underkänd, äfvensom att blifva pröfvad i teckning och franska språket, såvida han ej erhållit vitsord i dessa ämnena i sin realskolexamen. Denna pröfning skall, efter anmälan hos rektor vid något af de allmänna läroverken, äga rum vid det läroverk, där anmälan skett. Vitsord öfver denna pröfning skall antecknas i kollegiets protokoll och genom utdrag därur den examinerade meddelas.

Angående den *kompetens*, som aflagd realskolexamen medför, finnas bestämmelser därom dels i 1905 års stadga för rikets allmänna läroverk, dels i Kungl. kungörelser och stadgar, dels i åtkilliga ämbetsverks cirkulär och skrivelser.

I 1905 års läroverksstadga föreskrifves, att lärjunge, som aflagt realskolexamen, äger rätt att inom en tid af två år utan pröfning vinna inträde i gymnasiets första ring; har lärjunge efter aflagd realskolexamen varit frånvarande mer än två år och önskar åter deltaga i undervisningen vid allmänt läroverk, förfares såsom med inträdesökande, hvilken förut ej tillhört sådant läroverk. — Önskar lärjunge, som aflagt realskolexamen, vid nästföljande hösttermins början vinna inträde i gymnasiets andra ring, är han vid inträdespröfningen fritagen från förhör i modersmålet, tyska, engelska, geografi och biologi, såvida han i nämnda examen erhållit minst vitsordet godkänd i motsvarande ämnena. För behörighet till lärarebefattning i teckning och i musik vid allmänt läroverk gälle aflagd realskolexamen jämte nödig fackutbildning.

Öfriga bildningsanstalter, undervisningskurser och tjänstebefattningar, till hvilka aflagd realskolexamen medför kompetens, kunna sammanfattas i följande öfersikt.

A) Inträde i följande fackskolor och specialkurser:

1) *postteleverkursen*, efter omkring ett års öfningsstjänstgöring vid postkontor, med villkor af vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, franska, geografi och matematik (Generalpoststyrelsens cirkulär n:r XXII den 14 Juni 1907);

2) *telegrafteleverkursen*, med villkor af vitsordet godkänd i den muntliga pröfningen i modersmålet, matematik, geografi, naturlära, tyska, engelska och franska (Telegrafstyrelsens cirkulär n:r 2 den 31 Januari 1907, § 141);

3) *tekniska elementarskolorna*, med villkor af vitsordet godkänd i matematik och under förutsättning att inträde sökes senast höstterminen näst efter det två år förflutit

efter examens afläggande (Kungl. kungörelsen den 26 Oktober 1906 [Sv. Förf.-Saml. 1906, n:r 92] angående ändrad lydelse af § 6 i stadgarna för de tekniska elementarskolorna den 15 Juni 1877);

4) *landtbruksinstitutet vid Ultuna och landtbruksafdelningen vid landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp*, med villkor af vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, geografi, matematik och naturlära (förnyade Kungl. stadgarna för landtbruksinstitutet vid Ultuna den 3 Juni 1904, § 18 c), och Kungl. stadgarna för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp af samma datum, § 17 b), samt Kungl. kungörelsen den 26 Oktober 1906 angående viss behörighet för den, som aflagt realskolexamen, att vinna inträde vid nämnda institut);

5) *skogsinstitutets lägre kurs*, med villkor af vitsordet godkänd i matematik och naturlära (förnyade Kungl. stadgarna för de allmänna skogsläroverken i riket den 13 April 1886, § 10, med ändringar i denna § enligt Kungl. kungörelserna den 22 Maj 1903 och den 26 Oktober 1906);

6) *den för blifvande lärare i teckning och välskrifning afsedda undervisningen vid tekniska skolan i Stockholm*, hvarjämte fordras att ådagalägga erforderlig skicklighet i frihandsteckning och linearritning, den senare utsträckt till perspektiv- och skugglära (Kungl. kungörelsen den 26 Oktober 1906 angående ändrad lydelse af § 42, mom. 2, i stadgarna för tekniska skolan i Stockholm den 10 Juli 1891);

B) *till anställning i följande tjänstebefattningar:*

7) *såsom bokhållare, kontorsskrifvare eller vid distrikten anställd tjänsteman vid statens järnvägar*, med villkor af vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi och matematik; kompetensen omfattar icke anställning som distriktschef, bandirektör, baningeniör, maskindirektör, maskiningeniör, trafikinspektör, distriktssekreterare, maskininspektör, verkmästare, telegrafinspektör, underingeniör och ritare (Järnvägsstyrelsens order n:r 422 den 10 Juli 1907);

8) *vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning*, med villkor af vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi, matematik och naturlära, hvarjämte fordras att hafva genomgått tvåårig kurs vid handelsinstitut (Kungl. kungörelsen den 12 Maj 1865 angående förändrade villkor för anställning i statens civila tjänstebefattningar, mom. 9, samt Kungl. kungörelsen den 26 Oktober 1906 angående behörighet för den, som aflagt godkänd realskolexamen och genomgått handelsinstitut, att vinna anställning vid tullverkets lokalförvaltning, samt kust- och gränsbevakning);

9) *såsom tjänsteman i något af riksbankens kontor*, hvarjämte fordras att efter examens afläggande hafva genomgått nöjaktig kurs i handelsinstitut, handelsskola eller där-

med jämförlig bildningsanstalt (Kungl. kungörelsen den 26 Oktober 1906 i anledning af riksdagens beslut angående villkoren för erhållande af anställning såsom tjänsteman hos riksbanken);

10) *såsom biträde vid postsparbanken*, med villkor af vitsordet godkänd i modersmålet och matematik (enligt styrelsens för postsparbanken beslut den 13 Februari 1907);

11) *såsom teckningslärare eller musiklärare vid allmänt läroverk* (Kungl. stadgan för rikets allmänna läroverk den 18 Februari 1905, § 188);

12) *såsom länsman* (Kammarkollegii cirkulär angående villkoren för befordran till länsmanstjänster den 21 Januari 1842 samt Kungl. kungörelsen den 26 Oktober 1906 angående befrielse för den, som aflagt godkänd realskolexamen, från vissa i nämnda cirkulär föreskrifna prof);

13) *såsom reservofficersvolontär*, utom vid fortifikationen, hvarjämte fordras att hafva genomgått tvååriga kursen vid Frans Schartaus praktiska handelsinstitut i Stockholm, Göteborgs handelsinstitut, Malmö högre handelsinstitut eller Hälsingborgs högre handelsinstitut (Kungl. kungörelsen den 29 Januari 1909 angående sättet för officers- och reservofficersvolontärers antagning och utbildning).

Ofvan angifna kompetens i fråga om teckningslärarekursen, postelevkursen och telegrafelevkursen samt anställning vid statens järnvägar gäller i tillämpliga delar för såväl manliga som kvinnliga lärjungar, i fråga om anställning vid postsparbanken endast för kvinnliga lärjungar och i öfrigt endast för manliga lärjungar.

Vårterminen 1907 aflades realskolexamen vid samtliga högre allmänna läroverk och realskolor för gossar samt vid Åmåls samskola, som erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att läsåret 1906—1907 på enskild bekostnad uppehålla en sjätte realskoleklass för gossar och att anställa realskolexamen. Den skriftliga pröfningen ägde rum den 3, 4, 6 och 7 Maj, den muntliga pröfningen, som verkställdes under tiden 28 Maj—15 Juni, upptog 1 dag vid 21 högre läroverk, 18 realskolor och en samskola, 2 dagar vid 2 högre läroverk och 3 realskolor samt 3 dagar vid 6 högre läroverk. Tillsammans åtgingo således för den muntliga pröfningen 82 examensdagar. Med frånräknande af de alldeles uteblifne undergingo under dessa 82 dagar 1,141 lärjungar muntlig pröfning.

Höstterminen 1907 aflades realskolexamen vid 15 högre läroverk och 5 realskolor för gossar. Den skriftliga pröfningen ägde rum den 16, 18, 19 och 20 November; den muntliga pröfningen, som verkställdes under tiden 13—19 December, upptog en dag vid 12 högre läroverk och 4

realskolor för gossar samt 2 dagar vid 3 högre läroverk och 1 realskola för gossar. Tillsammans åttingo således för den muntliga pröfningen 24 examensdagar. Med frånräknande af de alldeles uteblifne undergingo under dessa 24 dagar 57 lärjungar muntlig pröfning.

I tabellbilagorna lemnas å sid. 29 sammandrag öfver realskolexamen särskildt för vårterminen och särskildt för höstterminen 1907. Sammanställer man dessa båda sammandrag erhåller man följande öfversikt för hela kalenderåret 1907.

Vid realskolexamen år 1907 underkände och godkände.

Lärjungar.	Underkände ¹⁾ i				Godkände i muntliga examen.		Till. sammans.	
	skriftliga examen.		muntliga examen.					
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
A. Lärj. vid off. lärov.								
Högre läroverk	36	4.7	20	2.6	710	92.7	766	100
Realskolor: a) för gossar...	17	5.6	9	3.0	278	91.4	304	100
b) samskolor..	1	9.1	—	—	10	90.9	11	100
Summa	54	5.0	29	2.7	998	92.3	1,081	100
B. Privatister	43	20.0	22	10.2	150	69.8	215	100
C. Samtliga	97	7.5	51	3.9	1,148	88.6	1,296	100

Af de 1,300 lärjungar, som under år 1907 anmält sig för afläggande af realskolexamen, hade 4 återtagit sin anmälan. De återstående utgjorde således 1,296, af hvilka, såsom tabellen utvisar, 97 (7.5 %) underkändes i den skriftliga examen, 51 (3.9 %) underkändes i den muntliga examen och 1,148 (88.6 %) godkändes. Vid statsläroverken underkändes 54 (5.0 %) i den skriftliga examen och 29 (2.7 %) i den muntliga examen, under det att 998 (92.3 %) godkändes. Af lärjungarna från enskild undervisning (de s. k. privatisterna), blefvo 43 (20.0 %) underkände i den skriftliga och 22 (10.2 %) i den muntliga examen samt 150 (69.8 %) godkände. — Fördelar man de underkände och godkände i läroverkens egna lärjungar och lärjungar från enskild undervisning (privatister), finner man, att af de godkände 1,148 lärjungarne, 710 voro från de högre läroverken, 278 från realskolorna för gossar, 10 från samskolan i Åmål och 150 från enskild undervisning (privatister).

Af de 998 lärjungarna från statsläroverken hade det stora flertalet eller 975 (97.7 %) kommit från realskolans sjätte klass och endast en mindre del eller 23 (2.3 %) från gymnasiet; af dessa 23 voro 10 från gymnasii första rings och 8 från gymnasii andra rings reallinie, 1 var från gymnasii andra rings latinlinie, 2 från R. 7:1 och 2 från L. 7:1 B.

Bland de godkände privatisterna voro 63 flickor. — Alla i den muntliga examen godkände tillhörde statskyrkan med undantag af 3, som tillhörde den mosaiska trosbekännelsen, och 1, som tillhörde metodist-episkopalkyrkan.

¹⁾ Här äro öfven de uteblifne inräknade.

De vid realskolexamen 1907 godkändes ålder utvisas af följande tabell.

Ålder.	Lärjungar vid offentliga läroverk.				Privatister.	Samtliga godkände.
	Högre.	Real-skolor.	Samskolor.	Summa.		
14 år.....	1	—	—	1	1	2
15 ».....	32	19	—	51	5	56
16 ».....	153	74	2	229	23	252
17 ».....	249	88	6	343	31	374
18 ».....	179	68	—	247	35	282
19 ».....	76	24	1	101	19	120
20 ».....	19	4	1	24	17	41
21 ».....	1	—	—	1	4	5
22 ».....	—	—	—	—	2	2
23 ».....	—	—	—	—	2	2
24 ».....	—	—	—	—	5	5
25 ».....	—	—	—	—	2	2
26 ».....	—	—	—	—	—	—
27 ».....	—	—	—	—	1	1
28 ».....	—	1	—	1	—	1
29 ».....	—	—	—	—	1	1
30 ».....	—	—	—	—	1	1
31 ».....	—	—	—	—	1	1
Summa	710	278	10	998	150	1,148

Om man räknar 14 år såsom normalålder i sjätte realklassen vid början af läsåret 1906 (jfr berättelsen för läsåret 1889—90, sid. 64), böra 15 år räknas såsom normalålder under år 1907 och således också vara den normala åldern för dem, hvilka under sagda år aflagt realskolexamen. Bland de 998 godkände lärjungarna vid de offentliga läroverken voro enligt denna beräkning 1 under, 51 i och 946 öfver normalåldern; motsvarande tal för privatisterna voro 1, 5 och 144. Dock må erinras därom, att då här ifrågavarande lärjungar vid de offentliga läroverken började sin skolgång, 1878 års läroverksstadga ännu var gällande, hvarigenom icke så få lärjungar kommo att räknas såsom öfveråriga, ehuru de i själfva verket befunno sig i normalåldern (jfr berättelsen för läsåret 1894—95, sid. 14).

Följande tabell lämnar en öfversikt öfver de år 1907 i realskolexamen godkände lärjungarnes medelålder.

De vid realskolexamen år 1907 godkändes medelålder.

Lärjungar vid offentliga läroverk.	
A. Högre läroverk.	
Kalmar.....	17.10
Stockholm:	
Västervik.....	16.82
Visby.....	16.60
Latinlärov. å Norrmalm ...	17.56
Södermalms lärov.....	16.77
Reallärov. å Norrmalm ...	17.11
» » Östermalm ...	17.55
Uppsala.....	17.11
Nyköping.....	17.18
Strängnäs.....	16.67
Linköping.....	17.44
Norrköping.....	17.08
Jönköping.....	18.17
Växjö.....	17.92
Kalmar.....	17.10
Västervik.....	16.82
Visby.....	16.60
Karlskrona.....	16.92
Kristianstad.....	16.44
Malmö.....	17.24
Lund.....	16.69
Hälsingborg.....	16.83
Ystad.....	17.00
Halmstad.....	17.42
Göteborg: Latinlärov.....	17.17
» Reallärov.....	17.36
Vänersborg.....	16.80

Skara	17:30	Oskarshamn	17:00
Karlstad	17:30	Karlstad	16:67
Örebro	17:11	Malmö	16:83
Västerås	17:29	Landskrona	16:44
Falun	17:68	Varberg	16:93
Gäfle	17:47	Göteborg: Västra	17:21
Hudiksvall	18:29	Östra	17:72
Härnösand	16:75	Uddevalla	17:18
Sundsvall	18:23	Borås	17:41
Östersund	17:42	Mariestad	17:71
Umeå	16:85	Lidköping	16:86
Luleå	17:16	Skövde	16:73
Samtliga	17:24	Kristinehamn	17:27
B. Realskolor.		Arvika	17:50
1. Realskolor för gossar.		Söderhamn	17:21
Stockholm: Jakob	17:00	Samtliga	17:10
Katarina	16:50	2. Samskolor.	
Kungsholmen	17:40	Åmål	17:30
Enköping	17:17	C. Privatister	
Eskilstuna	16:64	D. Samtliga	
Eksjö	17:63	18:51	

Såsom af tabellen synes var medelåldern för dem, som under år 1907 aflagt realskolexamen 17:37 år. Fördelade på de olika lärjungskategorierna uppgick medelåldern vid de högre läroverken till 17:24 år, vid realskolorna för gossar till 17:10, vid Åmåls samskola till 17:30 år samt för privatisterna till 18:51 år.

Angående *fyllnadspröfning till realskolexamen* föreskrifver 1905 års läroverksstadga, att pröfningen skall äga rum å den tid och i den ordning, som bestämmes af rektor vid det läroverk, där anmälan skett, i samråd med lärarne i detta läroverks sjätte klass. Dylik pröfning behöfver således ej äga rum i sammanhang med realskolexamen. Under år 1907 ägde fyllnadspröfning till realskolexamen rum i följande ämnen med följande antal lärjungar.

Ä m n e n.	Anmälde.	Godkände.
Tyska	4	4
Engelska	1	1
Matematik	15	15
Franska	22	22
Summa	42	42

I ofvanstående tabell förekomma, såsom af anmärkningarna under tabellerna 20 och 21 framgår, åtskilliga dubbelräkningar. Såsom synes blefvo alla till fyllnadspröfning anmälda i den muntliga pröfningen godkände.

11. Mogenhets- och fyllnadspröfning.

Tab. 22 och 23.

Vårterminen 1907 anställdes, såsom *tab. 22* närmare visar, mogenhetspröfning vid alla de 37 offentliga högre läroverken samt vid alla de 16 enskilda läroverk, som ägde

dimissionsrätt. Den skriftliga pröfningen förrättades den 15, 16, 18, 19, 20 och 22 April. Den muntliga pröfningen, som ägde rum på dagarna från och med den 13 Maj till och med den 13 Juni, upptog 1 dag vid 2 offentliga och 7 enskilda läroverk, 2 dagar vid 19 offentliga och 6 enskilda läroverk, 3 dagar vid 16 offentliga och 2 enskilda läroverk samt 4 dagar vid 1 enskildt läroverk. Tillsammans åtgingo således för den muntliga pröfningen 117 examensdagar. Med frånräknande af de alldeles uteblifne undergingo under dessa 117 dagar 1,491 (mot 1,336 närmast föregående år) mogenhetspröfning. Antalet censorer utgjorde tillsammans 19. Med hänsyn till särskilda läroverk uppgick deras antal till två vid 14 offentliga och 10 enskilda läroverk, till tre vid 9 offentliga och 4 enskilda, till fyra vid 5 offentliga och 2 enskilda samt till fem vid 9 offentliga läroverk. Härvid har räknats det högsta antal, som förekommit någon af dagarna.

Höstterminen 1907 anställdes, såsom *tab. 23* närmare visar, både skriftlig och muntlig mogenhetspröfning vid 14 offentliga och 3 enskilda läroverk samt endast skriftlig vid 3 offentliga läroverk. Den skriftliga pröfningen förrättades den 13, 14, 16, 18, 19 och 20 November. Den muntliga, som ägde rum på dagarna från och med den 6 till och med den 16 December, upptog 1 dag vid 9 offentliga och 2 enskilda läroverk, 2 dagar vid 3 offentliga och 1 enskildt läroverk samt 3 dagar vid 2 offentliga läroverk. Tillsammans åtgingo således för den muntliga pröfningen 25 examensdagar. Med frånräknande af de alldeles uteblifne undergingo under dessa 25 dagar 125 (mot 118 närmast föregående år) mogenhetspröfning. Antalet censorer utgjorde tillsammans 10. Med hänsyn till särskilda läroverk uppgick deras antal till två vid 7 offentliga och 2 enskilda läroverk samt till tre vid 7 offentliga och 1 enskildt läroverk.

Af de å *tab. 22* och *23* meddelade »Sammandrag rörande mogenhetspröfningen» erhåller man följande tabellariska öfversikt för hela kalenderåret.

Vid mogenhetspröfningen år 1907 underkände och godkände.

L ä r j u n g a r.	Underkände ¹⁾ i				Godkände		Till-	
	skriftliga pröfningen.		muntliga pröfningen.		i muntliga pröfningen.		sammans.	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
A. Lärj. vid off. lärov.								
Realister	51	7:3	14	2:0	630	90:7	695	100
Latinare	16	2:8	14	2:5	541	94:7	571	100
Båda linierna	67	5:3	28	2:2	1,171	92:5	1,266	100
B. Lärj. vid ensk. lärov.								
Realister	6	6:0	3	3:0	91	91:0	100	100
Latinare	9	5:4	3	1:8	154	92:8	166	100
Båda linierna	15	5:6	6	2:3	245	92:1	266	100

¹⁾ Härå äro de uteblifna äfven inräknade (jfr tabellbilagorna).

L ä r j u n g a r .	Underkände ¹⁾ i				Godkände i muntliga pröfningen.		Till- sammans.	
	skriftliga pröfningen.		muntliga pröfningen.					
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
C. Privatister.								
Realister	96	52.5	40	21.8	47	25.7	183	100
Latinare	53	35.6	40	26.8	56	37.6	149	100
Båda linierna	149	44.9	80	24.1	103	31.0	332	100
D. Samtliga.								
Realister	153	15.7	57	5.8	768	78.5	978	100
Latinare	78	8.8	57	6.4	751	84.8	886	100
Båda linierna	231	12.4	114	6.1	1,519	81.5	1,864	100

Anm. Bland de i föregående tabell upptagna absoluta talen förekomma åtskilliga dubbelräkningar, emedan många af de i höstterminens pröfning deltagande redan förut bevisat vårterminens.

Den censorerna gifna rättigheten att i strid med examinatorernas uttalade mening förklara en examinerad vara icke mogen tillämpades i 28 fall, nämligen med afseende på 17 lärjungar vid offentliga läroverk, 5 lärjungar vid enskildt läroverk och 6 privatister.

I följande tabell äro lärjungarne fördelade efter de betyg de erhållit vid den *skriftliga pröfningen i modersmålet*.

Lärjungar.	A.	a.	AB.	Ba.	B.	C.	S:a.
A. Lärjungar vid off. lärov.							
Realister	8	33	115	173	346	18	693
Latinare	8	39	140	173	200	9	569
Summa	16	72	255	346	546	27	1,262
B. Lärjungar vid ensk. lärov.							
Realister	—	5	19	28	46	2	100
Latinare	4	12	34	48	62	4	164
Summa	4	17	53	76	108	6	264
C. Privatister.							
Realister	—	3	11	30	98	33	175
Latinare	1	6	11	36	70	16	140
Summa	1	9	22	66	168	49	315
D. Samtliga.							
Realister	8	41	145	231	490	53	968
Latinare	13	57	185	257	332	29	873
Summa	21	98	330	488	822	82	1,841

Antalet af dem, som erhöilo högre betyg än »Godkänd», utgjorde således bland de offentliga läroverkens realister 47 % och bland samma läroverks latinare 63 %. Det föregående året voro motsvarande procenttal 51 och 64.

Enligt censorernas berättelser öfver verkställd mogenhetspröfning under år 1907 erhåller man följande öfversikt,

¹⁾ Härei äro de uteblifne äfven inräknade (jfr tabellbilagorna). — ²⁾ 1 af dessa fick räkna sig tillgodo betyg från föregående termins skrifning. — ³⁾ 2 af dessa fingo räkna sig tillgodo betygen från föregående termins skrifning. — ⁴⁾ 3 af dessa fingo räkna föreg. termins betyg.

Allmänna läroverken 1907—1908.

som utvisar, huru många lärjungar hade skrifvit öfver hvart och ett af de för uppsatsen på modersmålet gifna ämnena, och hvilka betyg blifvit vid hvarje särskildt ämne utdelade.

Ä m n e n.	A.	a.	AB.	Ba.	B.	C.	S:a.
Vårterminen 1907.							
Olaus Petri	8	30	110	144	211	14	517
Vergilius såsom episk skald	4	7	8	—	1	—	20
Hugenotterna	1	19	93	182	241	12	548
Hanseförbundet och dess roll i Sveriges historia	1	1	3	2	12	1	20
Hufvuddragen af Sveriges kommunalförvaltning	—	—	7	8	18	—	33
Satir och humor (med belysande exempel helst ur svensk vittherhet)	3	6	11	3	5	1	29
Vårfloran i någon trakt af Sverige	1	10	18	21	28	4	82
Jordbäfnigar	—	9	16	34	91	15	165
Metallen koppar	1	1	8	13	18	2	43
Hvilka af vårt lands naturliga hjälpkällor kunna anses företrädesvis äga betydelse för dess framtid?	2	12	45	44	76	4	183
Summa	21	95	319	451	701	53	1,640
Höstterminen 1907.							
Förföljelserna mot de kristna i det romerska riket	—	—	1	12	24	2	39
Huru Rom eröfrade Grekland	—	—	—	—	—	—	—
Napoleon I:s personlighet	—	1	—	6	26	9	42
Frihetstidens förtjänster om Sveriges inre utveckling	—	—	2	1	11	6	20
Beskrif någon af vårt lands historiskt märkliga byggnader	—	—	—	—	8	1	9
Världshandelns hufvudvägar i våra dagar	—	—	—	—	2	1	3
Ärtväxterna	—	—	3	4	3	2	12
Våra viktigaste järnmalmer och deras tillgodogörande	—	—	—	1	6	—	7
Hvilken trakt af Sverige tilltalar dig mest?	—	2	4	13	39	8	66
Summa	—	3	10	37	119	29	198

För de skriftliga arbeten, hvilka *realisterna* hade att utöfver uppsatsen på modersmålet verkställa, utdelades de betyg, som utvisas af följande tabell.

Skrifning.	A.	a.	AB.	Ba.	B.	C.	S:a.
A. Lärjungar vid offentliga läroverk.							
Tysk	—	—	3	7	18	10	38
Engelsk	11	53	166	191	235	24	680
Fransk	7	29	114	164	277	79	670
Matematisk	19	54	105	152	254	109	693
Fysisk	40	69	120	159	269	36	693

¹⁾ Dessutom 1, som fick räkna sig tillgodo betyg från föregående termin. — ²⁾ dessutom 2, hvilka fingo räkna sig tillgodo betyg från föreg. skrifning.

Skrifning.	A.	a.	AB.	Ba.	B.	C.	S:a.
B. Lärjungar vid enskilda läroverk.							
Tysk	1	1	3	1	3	4	13
Engelsk	5	15	28	24	25	2	99
Fransk	5	9	18	16	30	8	86
Matematisk	1	4	11	26	36	21	99
Fysisk	6	4	14	21	46	8	99
C. Privatister.							
Tysk	—	—	2	1	5	9	17
Engelsk	1	5	13	32	71	53	175
Fransk	—	4	11	14	48	81	158
Matematisk	—	1	2	17	73	79	172
Fysisk	—	2	7	33	93	36	171
D. Samtliga.							
Tysk	1	1	8	9	26	23	68
Engelsk	17	73	207	247	331	79	954
Fransk	12	42	143	194	355	168	914
Matematisk	20	59	118	195	363	209	964
Fysisk	46	75	141	213	408	80	963

Anm. 23 lärjungar vid offentliga läroverk, 13 vid enskilda läroverk samt 16 privatister skrefvo tyska i st. för franska; 13 lärjungar vid offentligt läroverk skrefvo tyska i st. för engelska; 2 lärjungar vid offentligt läroverk samt 1 privatist skrefvo både tyska, engelska och franska; 1 lärjunge vid enskildt läroverk skref endast svenska; 1 privatist utblef från skrifningen i fysik, 2 från skrifningen i matematik och fysik samt 1 från skrifningen i franska, matematik och fysik.

För de skriftliga arbeten, hvilka *latinarna* hade att utförva uppsatsen på modersmålet verkställa, utdelades de betyg, som utvisas af följande tabell.

Skrifning.	A.	a.	AB.	Ba.	B.	C.	S:a.
A. Lärjungar vid off. lärov.							
Latinsk	5	39	144	140	220	21	569
Tysk	5	17	35	42	52	7	158
Fransk	13	82	132	142	172	24	565
Matematisk	18	37	70	80	143	68	416
B. Lärjungar vid ensk. lärov.							
Latinsk	—	12	39	42	66	5	164
Tysk	—	4	15	11	15	6	51
Fransk	6	29	38	35	42	9	159
Matematisk	3	10	13	27	36	29	118
C. Privatister.							
Latinsk	—	1	4	20	65	46	136
Tysk	—	1	5	6	22	13	47
Fransk	3	5	19	22	38	37	124
Matematisk	2	3	4	9	35	45	98
D. Samtliga.							
Latinsk	5	52	187	202	351	72	869
Tysk	5	22	55	59	89	26	256
Fransk	22	116	189	199	252	70	848
Matematisk	23	50	87	116	214	142	632

Anm. 4 lärjungar vid offentliga läroverk, 5 vid enskilda läroverk samt 10 privatister skrefvo tyska i st. för franska; 1 lärjunge vid offentligt läroverk skref både tyska och franska; 1 privatist skref endast svenska, 1 utblef från skrifningen i franska samt 1 från skrifningen i franska och matematik. Dessutom fingo 3 privatister räkna sig tillgodo betyg från föregående termin.

De *mogenhetsbetyg*, som utdelades åt de vid pröfningen godkände, voro följande.

Lärjungar.	A.	AB.	B.	Summa.
A. Lärjungar vid offentl. lärov.				
Realister	39	187	404	630
Latinare	52	198	291	541
Summa	91	385	695	1,171
B. Lärjungar vid ensk. lärov.				
Realister	10	29	52	91
Latinare	12	67	75	154
Summa	22	96	127	245
C. Privatister.				
Realister	—	9	38	47
Latinare	2	9	45	56
Summa	2	18	83	103
D. Samtliga.				
Realister	49	225	494	768
Latinare	66	274	411	751
Summa	115	499	905	1,519

Bland de godkände voro 143 flickor, hvaraf 35 realister och 108 latinare; af de 108 latinarne aflade 5 examen i grekiska språket. — Alla vid den muntliga pröfningen godkände tillhörde statskyrkan, med undantag af 12, af hvilka 11 tillhörde den mosaiska trosbekännelsen (däribland 2 flickor) och 1 tillhörde den grek.-katolska trosbekännelsen.

Af de i muntliga pröfningen godkände 201 grekerna examinerades 63 lärjungar vid offentliga läroverk, 4 (hvaraf 3 flickor) vid enskilda läroverk samt 1 privatist jämväl i engelska språket.

Enligt tab. 19 funnos den 1 Februari 1907 i öfre sjunde klassen vid de offentliga läroverken 659 realister och 558 latinare eller tillsammans 1,217 lärjungar. Till undergående af mogenhetspröfning vårterminen 1907 anmälde sig enligt tab. 22 c) 1,213 af nämnde lärjungar, hvaraf 657 af realisterna och 556 af latinarne. Bland dessa blefvo 1,131 förklarade mogne, hvaraf 600 realister och 531 latinare; af de senare tillhörde 385 latinlinien utan grekiska och 146 latinlinien med grekiska. — Af de till undergående af mogenhetspröfning under höstterminen 1907 enligt tab. 23 c) vid de offentliga läroverken anmälde 53 lärjungarne, hvaraf 38 realister och 15 latinare, blefvo 40 förklarade mogne, hvaraf 30 realister och 10 latinare; bland dessa senare tillhörde 8 latinlinien utan och 2 latinlinien med grekiska. — Af de *offentliga läroverkens* under år 1907 såsom mogne förklarade 1,171 lärjungar tillhörde således 630 (53·8 %) reallinien, 393 (33·6 %) latinlinien utan och 148 (12·6 %) latinlinien med grekiska.

De vid mogenhetspröfningen 1907 godkändes ålder utvisas af följande tabell.

Ålder.	Lärjungar vid off. lärov.			Lärjungar vid ensk. lärov.			Privatister.			Samtliga godkände.		
	Real.	Lat.	S:ma.	Real.	Lat.	S:ma.	Real.	Lat.	S:ma.	Real.	Lat.	S:ma.
16 år ...	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1
17 " ...	9	9	18	—	2	2	1	1	2	10	12	22
18 " ¹⁾ ...	101	135	236	10	19	29	5	6	11	116	160	276
19 " ...	225	175	400	30	36	66	10	10	20	265	221	486
20 " ...	168	118	286	22	46	68	15	16	31	205	180	385
21 " ...	81	71	152	17	19	36	7	4	11	105	94	199
22 " ...	42	24	66	12	8	20	3	1	4	57	33	90
23 " ...	4	7	11	—	9	9	2	2	4	6	18	24
24 " ...	—	1	1	—	2	2	—	3	3	—	6	6
25 " ...	—	—	—	—	7	7	1	3	4	1	10	11
26 " ...	—	—	—	—	2	2	1	2	3	1	4	5
27 " ...	—	—	—	—	1	1	1	2	3	1	3	4
28 " ...	—	—	—	—	2	2	1	—	1	1	2	3
29 " ...	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1
30 " ...	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1
31 " ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32 " ...	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1
33 " ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34 " ...	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	2	2
37 " ...	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1
50 " ...	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1
Summa	630	541	1,171	91	154	245	47	56	103	768	751	1,519

Bland de godkände lärjungarne vid de offentliga läroverken voro enligt ofvanstående beräkning 19 under, 236 i och 916 öfver normalåldern. Motsvarande tal för lärjungarne vid de enskilda läroverken äro 2, 29 och 214 samt för privatisterna 2, 11 och 90. Dock må med afseende på lärjungarne vid de offentliga läroverken erinras därom, att till följd af läroverksstadgans föreskrifter om inträdesåldern icke få lärjungar måste komma att räknas till de öfverårige, ehuru de i själfva verket befinna sig i normalåldern (jfr berättelsen för läsåret 1894—95, sid. 14).

Följande tabell lämnar såväl för de särskilda läroverken som för de olika lärjungekategorierna en öfversikt öfver de under åren 1903—1907 vid mogenhetspröfningen godkändes medelålder.

Läroverk.	De vid mogenhetspröfningen godkändes medelålder.				
	År 1903.	År 1904.	År 1905.	År 1906.	År 1907.
A. Lärjungar vid offentl. läroverk.					
Stockholm:					
Latinläroverket	18'93	18'71	19'02	19'26	19'11
Södermalms läroverk ...	19'06	19'07	18'98	19'09	19'48
Realläroverket å Normn.	19'20	19'22	19'27	19'43	19'30
" å Östern.	—	—	—	18'89	19'26
Nya elementarskolan...	18'74	18'75	18'85	18'87	19'08

¹⁾ Om 17 år räknas såsom normalålder i öfre 7:e klassen vid läsårets början (jfr berättelsen för läsåret 1889—90, sid. 64), böra 18 år räknas såsom normalålder i samma klass vid läsårets slut och bör således äfven vara den normala åldern för dem, hvilka då eller före kalenderårets slut undergått mogenhetspröfning.

Läroverk.	De vid mogenhetspröfningen godkändes medelålder.				
	År 1903.	År 1904.	År 1905.	År 1906.	År 1907.
Uppsala	19'09	19'36	19'39	19'28	19'56
Nyköping	19'62	19'69	19'17	19'63	20'63
Strängnäs	18'88	19'33	19'25	19'60	21'00
Linköping	19'38	19'60	19'82	19'22	19'36
Norrköping	19'26	19'06	19'26	19'11	19'41
Jönköping ...	19'60	19'60	20'09	19'78	20'03
Växjö	19'18	19'41	19'33	19'43	19'56
Kalmar	19'76	19'17	19'50	19'47	19'56
Västervik	18'40	20'00	19'29	19'13	19'88
Visby	19'00	19'60	19'60	20'44	19'07
Karlskrona	19'66	19'33	19'50	18'67	19'29
Kristianstad	18'84	18'89	19'09	19'31	19'30
Malmö	19'34	18'87	19'56	19'60	19'35
Lund	19'21	19'27	19'41	19'19	19'00
Hälsingborg	19'00	19'16	18'98	19'04	19'14
Ystad	19'76	19'06	19'20	19'15	18'56
Halmstad	19'58	19'30	19'72	19'44	19'23
Göteborg:					
Latinläroverket	20'13	19'90	19'50	19'43	19'77
Realläroverket	18'92	19'69	19'44	19'57	19'40
Vänersborg	19'21	19'28	19'20	19'69	19'69
Skara	19'84	19'63	19'54	19'66	19'80
Karlstad	19'38	18'93	19'34	19'19	19'75
Örebro	19'09	19'22	19'56	19'22	19'42
Västerås	19'29	19'45	19'29	19'15	19'35
Falun	19'48	19'12	19'43	19'60	19'85
Gälle	19'27	19'53	18'83	19'79	19'52
Hudiksvall	19'40	19'43	18'80	19'40	19'00
Härnösand	20'00	19'00	19'63	19'79	20'44
Sundsvall	20'18	19'22	19'71	19'93	20'14
Östersund	19'35	19'52	20'46	19'79	19'83
Umeå	20'00	19'68	19'58	19'36	19'44
Luleå	19'63	19'11	19'33	19'67	19'29
Samtliga	19'33	19'29	19'37	19'37	19'48
B. Lärjungar vid ensk. läroverk.					
Stockholm:					
Beskowska skolan	19'45	19'67	19'87	19'41	19'89
Wallinska flickskolan...	20'07	20'00	19'88	19'33	19'73
Lyceum för flickor	19'43	18'83	20'14	19'27	19'67
Palmgrenska samskolan	19'83	21'05	20'22	20'15	20'67
Åhlinska flickskolan ...	19'62	19'64	20'36	19'60	19'87
Östermalms högre läroanstalt för flickor.....	18'00	19'00	20'33	20'25	20'20
Södermalms högre läroanstalt för flickor ...	—	—	—	—	19'00
Whitlockska samskolan	—	18'60	—	—	19'20
Sofi Almqvists " ...	—	—	—	19'20	19'00
Djursholms " ...	—	—	—	—	18'67
Uppsala:					
Fjellstedtska skolan ...	22'00	23'73	23'26	23'30	23'52
Privatgymnasium	19'33	20'00	20'24	19'04	19'31
Malmö: Tekla Åbergs h. lärov. f. flickor	20'71	19'18	21'18	20'10	19'17
Lunds privata elem.-skola	20'78	20'48	20'44	20'82	20'68
Göteborgs högresamskola	—	—	19'14	19'14	19'71
" gymn. för flickor	—	—	—	—	19'00
Samtliga	20'06	20'29	20'39	20'12	20'24
C. Privatister.....	20'14	20'49	20'59	20'44	21'26

¹⁾ En femtioårig privatist är här ej medräknad.

I den nya läroverksstadgan förordnades, att fyllnadspröfning till studentexamen skulle förrättas å den tid och i den ordning, som rektor i samråd med lärarne i gymnasiet's fjärde ring bestämde, och i Kungl. kungörelsen af den 19 April 1907 angående ändrade bestämmelser i fråga om fyllnadspröfning till mogenhetsexamen stadgades, att dessa bestämmelser skulle träda i kraft omedelbart efter kungörelsens utfärdande (Sv. Förf.-saml. 1907, nr 17). Från och med den 19 April 1907 kan fyllnadspröfning till studentexamen äga rum hvilken tid af året som helst.

För den fyllnadspröfning, som anställdes år 1907, finnes redogjort å tab. 22 och 23. Ur där meddelade uppgifter erhålles följande sammandrag för hela kalenderåret.

Ä m n e n.	Anmälde.	Godkände.
Latinska språket	41	32
Engelska å reallinien	1	1
Matematik å reallinien	55	33
Matematik å latinlinien B	20	11
» » » A	1	—
Naturalhistoria	24	17
Fysik å reallinien	71	52
» » latinlinien B	1	—
Kemi	75	59
Summa	289	205

Anm. I tabellen är äfven inräknad sådan fyllnadspröfning, som ägt rum för inträde i Tekniska högskolan, hvilken fyllnadspröfning redan förut jämlikt Kungl. cirk. den 3 September 1878 kunnat äga rum hvilken tid af året som helst och på den grund ej varit inräknad i här ifrågavarande tabeller angående fyllnadspröfning, hvilka upptagit endast sådan fyllnadspröfning, som ägt rum i samband med mogenhetspröfningen.

I ofvanstående tabell förekomma, såsom af anmärkningarna under tabellerna framgår, åtskilliga dubbelräkningar. — Skillnaden mellan antalet af de anmälde och antalet af de godkände utgjordes af 15 från den skriftliga och 41 från den muntliga pröfningen uteblifne, samt af 19 i den skriftliga och 11 i den muntliga pröfningen underkände (hvaraf 1 af censorerna). Att summan af dessa fyra tal blifver 291 beror därpå att 2 i den skriftliga pröfningen underkände blefvo godkände i den muntliga.

¹⁾ 2 af dessa underkändes i skriftliga, men godkändes i muntliga pröfningen.

12. De afgangnes tillämnade lefnadsbanor.

Tab. 24.

Enligt tab. 24 afgingo under kalenderåret 1907 från de allmänna läroverken *utan godkänd realskolexamen eller mogenhetspröfning* 2,326 lärjungar, af hvilka 31 genom döden. Bland de 861 i kolumn 2 uppförda öfvergingo de allra flesta eller 798 endast från ett till ett annat af de till denna berättelse hörande läroverken. Af de öfriga 63 gingo 6 till folkskoleseminarium, 1 till seminarium, 6 till borgarskola, 45 till folkskola, 1 till folkhögskola och 4 till läroverk i utlandet (hvaraf 2 till Finland, 1 till Danmark och 1 till Amerika).

Hvad angår de i kolumn 12 upptagna lärjungarne finnes för 3 bland dem uppgifvet, att på dem tillämpats läroverksstadgans § 41 (skilsmässa från läroverket på grund af för lång tid i klassen), för 8 att på dem tillämpats läroverksstadgans § 43 (skilsmässa från läroverket på grund af uteblifvande utan anmältd giltigt förfall mer än två veckor efter terminens början), för 8 att de blifvit förvisade, för 31 att de afgått på grund af sjukdom eller sjuklighet, för 46 att de afgått till hemmet, och för 16 att de rest till utlandet, däraf 10 till Amerika.

Hela antalet *efter aflagd realskolexamen* afgangne uppgick enligt tabellens andra afdelning till 987. Af dessa afgingo 88 (8.9 %) till forts. studier vid högre allm. läroverk eller enskilda studier, 251 (25.4 %) till civila tjänstemannabanor, 330 (33.5 %) till hankverksamhet och handel, 88 (8.9 %) till teknisk skola, 67 (6.8 %) till fabriks- eller handtverksrörelse, 18 (1.8 %) till skogsskötsel, 51 (5.2 %) till landtbruk, 10 (1.0 %) till sjömansyrket, 15 (1.5 %) till andra (i anmärkningarna under tabellen särskildt omnämnda) lefnadsbanor samt 69 (7.0 %) utan att lämna närmare uppgift om tillämnad lefnadsbana.

Hela antalet *efter godkänd mogenhetspröfning* afgangne uppgick enligt tabellens sista afdelning till 1,171. Af dessa afgingo 444 (37.9 %) till universitet eller enskild högskola, 147 (12.5 %) till tekniskt läroverk, 37 (3.2 %) till landtbruk eller skogsskötsel, 16 (1.4 %) till fabriks- eller handtverksrörelse, 152 (13.0 %) till handelsyrket, 113 (9.6 %) till civila tjänstemannabanor utan universitetsexamina, 165 (14.1 %) till militäryrket, 71 (6.1 %) till apotekare-, tandläkare- och veterinäryrket eller andra (i anmärkningarna under tabellen särskildt omnämnda) lefnadsbanor samt 26 (2.2 %) utan att lämna närmare uppgift om tillämnad lefnadsbana.

D. Ekonomiska förhållanden.

13. Lärares och lärarinnors aflönings- och pensionsförmåner.

Riksdagen år 1904 fastställde ej blott nya grunder för anordningen af rikets allmänna läroverk utan äfven nya aflönings- och pensionsförmåner för de vid dem anställda lärare och lärarinnor. Närmare bestämmelser härom utfärdades genom Kungl. kungörelsen den 27 Augusti 1904. Häri stadgades, att den nya löne- och pensionsregleringen skulle gälla från och med år 1905 för befullmäktigade eller af Kungl. Maj:t tillförordnade rektorer samt ordinarie lärare och lärarinnor vid högre allmänna läroverk och sådana lägre allmänna läroverk, som voro ämnade att ombildas till högre läroverk eller till realskolor för gossar, så ock för extra ordinarie ämneslärare och lärarinnor vid allmänna läroverk och pedagogier, dock att den nya lönestaten först från och med den 1 Juli nämnda år skulle tillämpas för rektorerna vid läroverken i Arvika och Varberg. I samma Kungl. kungörelse meddelades, att tidpunkten för tillämpningen af löne- och pensionsregleringen för den ordinarie lärarepersonalen vid de blifvande samskolorna skulle af Kungl. Maj:t senare bestämmas. Slutligen stadgades, att under benämningen adjunkt skulle hädanefter inbegripas jämväl sådana ämneslärare, som hittills benämnts kolleger.

För ordinarie lärare och lärarinnor fastställdes de nya löneförmånerna till följande belopp i de olika lönegraderna.

För rektorer vid högre läroverk två lönegrader å respektive 4,000 och 4,500 kronor jämte tjänstgöringspenningar å 2,000 kronor; för rektorer vid realskola två lönegrader å respektive 3,200 och 3,700 kronor jämte tjänstgöringspenningar å 1,800 kronor. Rektorerna skola därjämte af vederbörande kommun åtnjuta fri bostad eller hyresersättning.

För lektorer fem lönegrader å 2,600, 2,950, 3,300, 3,650 och 4,000 kronor jämte tjänstgöringspenningar å respektive 1,400, 1,550, 1,700, 1,850 och 2,000 kronor.

För adjunkter fem lönegrader å 2,000, 2,350, 2,700, 3,050 och 3,400 kronor jämte tjänstgöringspenningar å respektive 1,000, 1,150, 1,300, 1,450 och 1,600 kronor.

För första lärarinna vid statens samskola två lönegrader å 1,400 och 1,900 kronor jämte tjänstgöringspenningar å 600 kronor.

För lärarinna vid statens samskola två lönegrader å 1,000 och 1,500 kronor jämte tjänstgöringspenningar å 500 kronor.

För tekningslärare vid högre allmänt läroverk fyra lönegrader å 1,400, 1,600, 1,800 och 2,000 kronor samt vid realskola tre lönegrader å 700, 800 och 900 kronor.

För musikk lärare vid högre allmänt läroverk fyra lönegrader å 1,100, 1,300, 1,500 och 1,700 kronor samt vid realskola tre lönegrader å 550, 650 och 750 kronor.

För gymnastiklärare vid högre allmänt läroverk fyra lönegrader å 1,400, 1,600, 1,800 och 2,000 kronor samt vid realskola tre lönegrader å 700, 800 och 900 kronor.

Därjämte stadgas, att innehafvare af rektorsbefattning eller ordinarie lärarebefattning skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jämkning i sina åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af de allmänna läroverken eller eljest i allmänhet kan blifva stadgad, samt att med rektorsbefattning eller ordinarie ämneslärarebefattning icke må förenas annan tjänst i rikets, riksdagens eller kommuns stat, icke heller någon annan tjänstefattning, med mindre den icke befinnes vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen vid läroverket.

För rättighet att tillgodonjuta den förbättrade aflöning, som enligt ofvanstående lönerreglering blifvit fastställd, bestämdes dessutom, att den genom Kungl. cirkulären den 20 Mars 1858 och den 29 December 1860 stadgade skyldigheten för vissa lärare att, i händelse de genom inträffade förändringar skulle finnas umbärliga vid det läroverk, där de vore anställda, inträda i tjänstgöring vid annat läroverk, skulle åligga vid högre läroverk yngste lektorn och de två yngsta adjunkterna samt vid realskola de två yngsta adjunkterna, allt efter senaste fullmakts datum; samma skyldighet, som i detta afseende ålåg adjunkterna, skulle äfven åligga lärarinnor vid samskola, för hvilka i öfrigt skulle gälla samma villkor och förbehåll för de stadgade löneförmånernas åtnjutande, som blifvit bestämda för adjunkterna vid de allmänna läroverken.

Enligt 1904 års läroverksstadga åligger rektor vid högre allmänt läroverk en undervisningsskyldighet af tolf till sexton timmar, rektor vid realskola tjugu timmar i veckan. Lektor, som tillika är domkapitelsledamot, åligger att undervisa aderton till tjugu timmar i veckan, lektor, som icke är domkapitelsledamot samt adjunkt, hvilkens hufvudsakliga tjänstgöring är förlagd till realskolans sjätte klass och gymnasiet, åligger att undervisa tjugu till tjugutvå timmar, öfriga adjunkter tjugufyra till tjugutvå timmar i veckan. Första lärarinna vid samskola åligger att undervisa tjugu till tjugutvå timmar, öfriga ämneslärarinnor vid samskola tjugutvå till tjugusex timmar i veckan.

Lärare i teckning är enligt 1904 års läroverksstadga skyldig att undervisa vid högre läroverk femton, vid realskola åtta timmar i veckan. Lärare i musik är skyldig att undervisa vid högre läroverk tolf, vid realskola sex timmar i veckan. Hvad angår gymnastiklärare stadgas i 1904 års läroverksstadga, att dylik lärare är skyldig att meddela undervisning under så många timmar i veckan,

som för undervisningens behöriga bestridande äro erforderliga, dock i vissa fall mot åtnjutande af tilläggsarfvode, hvarom mer här nedan. — Härtill lades genom Kungl. kungörelsen den 27 Augusti 1904 följande bestämmelser, nämligen att ytterligare tjänstgöring än här ofvan är nämnd må kunna åläggas tecknings- och musiklärare mot en årlig ersättning för hvarje veckotimma af 80 kronor i första, 95 kronor i andra, 110 kronor i tredje samt, vid högre läroverk, 125 kronor i fjärde lönegraden, dock under iakttagande däraf att ersättning för extra tjänstgöring ej må utgå för högre antal veckotimmar än 17 till teckningslärare vid högre läroverk, 24 till teckningslärare vid realskola och 3 till musiklärare. — Gymnastiklärare, som fått sig ålagd en mera ansträngande eller omfattande tjänstgöring, äger åtnjuta ett tilläggsarfvode, som i hvarje fall bestämmes af Kungl. Maj:t och i intet fall får öfverstiga 650 kronor.

Rektor och ämneslärare, som af sjukdom hindras att sköta sin tjänst, äger uppbära hela lönen. För lärare däremot, som åtnjuter tjänstledighet på grund af offentligt uppdrag, skall i hvarje särskildt fall, för hvilket bestämd föreskrift förut ej är meddelad, på Kungl. Maj:ts pröfning bero, huruvida och i hvilken mån han bör utöfver tjänstgöringspenningarne vidkännas afdrag å sin lön. Då lärare är tjänstledig af annan anledning än styrkt sjukdom eller offentligt uppdrag eller eljest är förhindrad att sköta sin befattning, skall han under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som erfordras för befattningens uppehållande; samma skyldighet skall äfven åligga afliden lärares sterbhusdelägare under dem tillkommande tjänst- och nådår. — Öfningslärare skall vid tjänstledighet på grund af sjukdom äga uppbära tre fjärdedelar af de löneförmåner, som han skulle hafva uppburit, om han själf bestridt sin tjänst.

Uppflyttning i högre lönegrad äger rum för rektor efter förloppet af tio år, därest han med nit och skicklighet tjänstgjort såsom rektor mera än fyra femtedelar af samma tid, dock med iakttagande att rektor vid högre läroverk härvid må räkna sig till godo endast den tid, han tjänstgjort såsom rektor vid sådant läroverk. För lektorer, adjunkter, första lärarinnor, lärarinnor, teckningslärare, musiklärare och gymnastiklärare äger uppflyttning från lägre till högre lönegrad rum efter förloppet af fem år, därest läraren eller lärarinnan under mer än fyra femtedelar af den tjänstgöringstid, som erfordras för att vinna nämnda uppflyttning, med nit och skicklighet bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst eller ock fullgjort annat offentligt uppdrag. Därest adjunkt, som befordras till lektor, redan intjänat högre aflöning än lektors begynnelseaflöning, skola honom tillgodoföras så många ålders-tillägg såsom lektor, att hans aflöning i sistnämnda befattning blir lika hög, som den aflöning han senast åtnjutit i sin egenskap af adjunkt; om adjunkt, som befordras till lektor, därvid icke erhåller högre aflöning än den han åtnjutit såsom adjunkt, skall vid hans uppflyttning i närmast högre lektorslönegrad honom tillgodoräknas den tid, hvarunder

han innehaft adjunktsbefattning, efter det att han i denna befattning senast uppflyttades i högre lönegrad. Därjämte stadgades, att hvad förut gällande bestämmelser innehållit angående rätt för lärare vid de allmänna läroverken att, utöfver hvad här ofvan blifvit omnämndt, för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo föregående tjänstgöring, skulle upphöra att gälla.

Lektorer vid sjökrigsskolan, lärare vid högre lärarinneseminarier och vid folkskoleseminarierna äga fortfarande, att vid öfvergång till de allmänna läroverken, för tillgodonjutande af lön i högre lönegrad, räkna sig till godo föregående tjänstgöring såsom ordinarie lärare enligt enahanda grunder, som här ofvan blifvit angifna angående ämneslärare vid de allmänna läroverken, hvaremot den rätt i detta afseende, som förut i öfrigt tillkommit lärare vid här ofvan nämnda läroanstalter äfvensom lärare vid de enskilda läroverken, skulle upphöra. De i Kungl. cirkulären den 1 Juni 1877 och den 18 Maj 1878 omnämnda docenterna vid universiteten äga att efter befordran till ordinarie ämneslärare vid de allmänna läroverken för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo den tid, dock icke utöfver tre år, under hvilken de med nit och skicklighet deltagit i undervisningen vid universitetet. Dessutom stadgas, att vid uppflyttning i högre lönegrad den högre aflöningen icke får tillrättas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd.

För *extra ordinarie ämneslärare och ämneslärarinnor* blefvo genom den nya löneregleringen följande arfoden fastställda att utgå från och med år 1905. Extra ordinarie lärare, som aflagt sådan akademisk examen, som medför rätt att söka ordinarie lärarebefattning vid allmänt läroverk, samt genomgått profår, äger att uppbära ett årligt arfvode af 2,000 kronor, hvaremot extra ordinarie lärare, som icke fullgjort ofvannämnda villkor, erhåller ett årligt arfvode af 1,800 kronor. Extra ordinarie lärarinna, som aflagt godkänd afgangsexamen från högre lärarinneseminarier eller fullgjort hvad som är stadgadt med afseende på examina och profårskurs för behörighet till ordinarie ämneslärarebefattning vid de allmänna läroverken, äger att uppbära ett årligt arfvode af 1,400 kronor, hvaremot extra ordinarie lärarinna, som icke fullgjort ofvannämnda villkor, erhåller ett årligt arfvode af 1,200 kronor; härtil kommer för lärarinna, som förordnas att upprätthålla första lärarinnas åligganden, ett årligt tilläggsarfvode af 300 kronor.

Vid hvarje läroverk finnes anställd en skolläkare, hvilken, förutom det i läroverkets stat för honom upptagna arfvodet, äger att ur läroverkets ljus- och vedkassa uppbära en krona om året för hvarje under höstterminen närvarande lärjunge. Vid de högre läroverken äfvensom vid vissa realskolor finnas mot särskildt arfvode anställda bibliotekarier samt dessutom vid vissa läroverk särskilda slöjdlärare, äfvensom med särskildt arfvode försedda skrifbiträden åt rektorerna. Slutligen finnas äfven vid skolorna timplärlarinnor i kvinnligt handarbete, hvilka äga att uppbära ett arfvode af en krona femtio öre i timmen.

Med afseende på *pension* stadgade den ofvannämnda Kungl. kungörelsen af den 27 Aug. 1904, att ordinarie lärare och lärarinna vid allmänt läroverk, som inginge på den nya lönestaten eller som utnämndes efter det kungörelse i ämnet utkommit, skulle hafva rättighet och skyldighet att, ämneslärarinna vid uppnådda 55 lefnadsår och 25 tjänsteår, gymnastiklärare vid uppnådda 62 lefnadsår och 30 tjänsteår samt öfriga lärare vid uppnådda 65 lefnadsår och 35 tjänsteår, afgå från tjänsten med pension från allmänna indragningsstaten; dock Kungl. Maj:t obetaget att låta med afskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade pröfvas i tjänsten kunna på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna. — Pensionsbeloppet skall för ordinarie ämneslärare och ämneslärarinna utgöra oafkortad lön, men för ordinarie öfningslärare två tredjedelar af de löneförmåner, han under de tio sista åren i medeltal för år uppburit eller skulle hafva uppburit, i den händelse han själf bestridt sin tjänst, dock icke lägre belopp än lönen oafkortad. — Med afseende på tillförordnad rektor stadgades, att sådan som fullgjort de i fråga om ämneslärare för pensions erhållande stadgade villkor och i minst 15 år innehaft rektorsförordnande, skulle vara berättigad att i pension uppbära sin lön såsom rektor oafkortad.

14. Donationer till läroverken.

Årsredogörelsernas uppgifter om nya donationer till läroverken äro sammanställda i följande tabell. Vid utarbetandet af denna tabell och de motsvarande i föregående berättelser har iakttagits att endast medräkna de donationer, hvilkas afkastning anslagits till stipendier, premier eller understöd åt lärjungar vid hithörande läroverk, men icke sådana, som afse andra ändamål (t. ex. anskaffande af materiell), att vid beräkningen ej medtaga löften eller testamentariska förordnanden om framdeles utfallande donationsbelopp samt att ej medräkna tillfälliga gåfvor, afsedda att i sin helhet utdelas såsom premier eller understöd åt lärjungarne, och ej heller andra till premie- och fattigkassorna lämnade gåfvor, hvilka ej synas hafva blifvit kapitaliserade.

Läroverk.	Kapital.	Anmärkingar.
	Kronor.	
Transport	17,904 ⁸¹	
Enköping	300—	Premiefond.
»	500—	Stipendiefond.
Eksjö	2,000—	»
Göteborgs V:a	1,000—	»
Kristinehamn	1,500—	»
Södertälje	3,318 ¹³	»
Ängelholm	200—	»
Alingsås	1,000—	Ökning af stipendiefond.
Falköping	114 ²⁹	» » »
Filipstad	500—	Premiefond
Köping	300—	Stipendiefond.
Örnsköldsvik	100—	Ökning af stipendiefond.
Piteå	500—	Premiefond.
»	500—	»
Summa	29,737 ²³	

Om man sammanställer slutsumman i den här ofvan befintliga tabellen med de motsvarande i föregående berättelser, erhåller man följande öfversikt öfver de donationsmedel, hvilka för de angifna ändamålen under de i dessa berättelser behandlade perioderna kommit läroverken till godo:

1876—1880	Kronor 294,133
1881—1885	» 282,105
1886—1890	» 200,111
1891—1895	» 158,836
1896—1900	» 233,799
1901—02	» 38,604
1902—03	» 12,385
1903—04	» 78,493
1904—05	» 48,488
1905—06	» 16,703
1906—07	» 52,487 ³¹
1907—08	29,737 ²³
Summa Kronor	1,445,881 ⁵⁴ .

15. Omkostnaderna för läroverken.

Med afseende på de anslag, som äro upptagna i den vid 1906 års riksdag upprättade riksstaten för år 1907, är följande att här nämna.

Såsom *reservationsanslag* till de allmänna läroverken var i riksstaten för år 1906 å ordinarie stat under titeln »Allmänna läroverken» uppfördt ett belopp af 5,033,549 kronor. I 1907 års riksstat är samma reservationsanslag upptaget till 5,280,349 kronor, hvilket, jämfördt med föregående år, utvisar en ökning af 246,800 kronor. Denna tillökning uppkom genom riksdagens bifall till Kungl. Maj:ts framställning angående tillsättande af vissa utaf de för fyllande af den för 1904 års riksdag framlagda normalstaten för de allmänna läroverken erforderliga läraretjänsterna på ordinarie stat, för genomförande af den för lärarepersonalen vid de allm. läroverken fastställda nya löne- och pensionsregleringen vid vissa samskolor och förhöjandet af anslagen till arfvode åt skolläkare och teckninglärare.

Läroverk.	Kapital.	Anmärkingar.
Stockholm:	Kronor.	
Latinlärov. å Norrmalm	500—	Stipendiefond.
» » »	1,000—	Ökning af stipendiefond.
Reallärov. » »	200—	» » »
» » »	500—	Stipendiefond.
Norrköping	1,519 ²²	Premiefond.
Kristianstad	2,000—	Stipendiefond.
Malmö	734 ¹⁵	»
»	1,000—	»
»	2,500—	»
»	3,000—	»
»	100—	Ökning af stipendiefond.
Västerås	2,000—	Stipendiefond.
Hudiksvall	15 ²⁵	Ökning af stipendiefond.
Luleå	100—	Premiefond.
»	2,736 ¹⁹	Stipendiefond.
Transport	17,904 ⁸¹	

Riksdagen beslöt nämligen att på ordinarie stat bevilja anslag till 2 lektors-, 27 adjunks- och 14 ämneslärarinnobefattningar, att på de olika läroverken fördelas i enlighet med de af departementschefen angifna grunder, samt för uppförande å ny ordinarie stat af å gammal stat kvarståer. de 14 rektors- och 34 adjunktsbefattningar samt 14 teckningslärare-, 14 gymnastiklärare- och 14 musiklärareplatser vid de till sexklassiga statssamskolor ombildade förutvarande femklassiga allm. läroverken i Arboga, Haparanda och Piteå, de treklassiga allm. läroverken i Alingsås, Askersund, Falköping, Sala, Skellefteå, Vimmerby, Åmål, Ängelholm och Örnköldsvik samt pedagogierna i Köping och Södertälje. För dessa ändamål beviljade riksdagen en förhöjning af reservationsanslaget till de allm. läroverken med 207,750 kronor. Riksdagen medgaf därjämte i anledning af Kungl. Maj:ts framställning, att det för de allmänna läroverken uppförda anslaget till arfvoden åt skolläkare finge förhöjas från 8,500 till 9,550 kronor, eller med 1,050 kronor samt att det för de allmänna läroverken uppförda anslaget till extra arfvoden till teckningslärare finge förhöjas från 57,000 kronor till 95,000 kronor eller med 38,000 kronor.

Utom ofvannämnda för de allmänna läroverken afsedda reservationsanslaget finnes därjämte på ordinarie stat under titel »Undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken» uppfördt ett förslagsanslag å 10,000 kronor, att användas sålunda att vid läroverk, som visat sig äga på ändamålsenligt sätt ordnad slöjdundervisning, årligen må utgå för hvarje slöjdfdelning af femton lärjungar vid realskola för gossar och vid samskola 150 kronor samt ett förslagsanslag å 5,000 kronor till understöd åt extra ordinarie lärare vid allmänna läroverken under förfall på grund af sjukdom.

I ofvannämnda reservationsanslag ingå tre belopp, för hvilka, såsom fortsättning af förut meddelade uppgifter, här må närmare redogöras. För det första ingå däri 30,500 kronor »till praktisk utbildning af blifvande lärare vid de allmänna läroverken». För vårterminen 1907 anordnades af detta belopp 14,750 kronor till arfvoden åt profärsföreståndare och biträdande lärare, för höstterminen 1907 utanordnades 15,750 kronor för samma ändamål. — För det andra ingå i reservationsanslaget numera 10,000 kronor »till resestipendier åt lärare i främmande lefvande språk», hvilken summa genom Kungl. bref af den 19 April 1907 fördelades i 15 resestipendier, nämligen 10 å 700, 1 å 650, 3 å 600 och 1 å 550 kronor. — För det tredje ingå i reservationsanslaget numera 6,000 kronor »till reseunderstöd åt lärare vid de allmänna läroverken, särskildt vid de läroverk, där profärskurs är anordnad», af hvilket belopp genom sistnämnda Kungl. bref anordnades 9 resestipendier nämligen 1 å 750 kronor, 4 å 700, 1 å 650 och 3 å 600 kronor hvarterdera.

Såsom i förra berättelsen (sid. 30) är omnämndt, föredde allmänna läroverkens ordinarie anslag vid 1906 års slut en reservation af 333,267 kr. 9 öre; vid 1907 års slut hade nämnda reservation ökats till 525,531 kronor 83 öre.

Riksstaten för år 1907 upptager såsom extra ordinarie anslag till allmänna läroverken och pedagogierna:

1) För tillfällig löneförbättring åt lärare vid allmänna läroverk och pedagogier, som skola ombildas till samskolor eller indragas.....	Kr.	26,250
2) Till arfvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken.....	»	248,000
3) Till arvode åt en amanuens hos öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk	»	1,500
Summa Kr.		275,750

Det förstnämnda af dessa anslag är i riksstaten för år 1906 upptaget med högre belopp eller 99,200 kronor. — Det andra anslaget var i riksstaten för år 1906 upptaget till lägre belopp eller 160,000 kr. Ökningen står i sammanhang med den af 1904 års riksdag i samband med löneregleringen för lärare och lärarinnor vid de allmänna läroverken beslutade ombildningen af vissa läroverk till samskolor samt inrättandet af en realskolans sjätte klass. — Såsom i förra berättelsen (sid. 30) är omnämndt, föredde det första af förenämnda anslag vid 1906 års slut en reservation af 6,377 kronor 5 öre, hvilken reservation vid 1907 års slut minskats till 57 kronor 47 öre. Å det andra och tredje anslaget funnos vid 1907 års slut inga medel reserverade.

Ställningen i den utom statsregleringen och rikshufvudboken stående räkning, som i Statskontoret föres öfver influtna examensafgifter och öfver därmed bestridda utgifter, utvisas för år 1907 af följande sammandrag.

Debet.	Kronor.	öre.
Behållning vid årets början	65,341	58
Influtna examensafgifter	37,908	—
Summa	103,249	58
Kredit.		
Utgifter	27,550	77
Behållning vid årets slut	75,698	81
Summa	103,249	58

Det å ordinarie stat stående anslaget till »Pedagogier och folkskolor», som i 1906 års riksstat var uppfördt med 25,166 kronor, har i 1907 års riksstat nedsatts till 5,710 kronor, sedan de anslagsposter, som varit upptagna för pedagogierna i Södertälje, Köping, Nora och Simrishamn, genom de 2:ne förstnämnda pedagogiernas ombildning till statssamskolor och uppförande å allmänna läroverkens stat samt de 2:ne sistnämnda pedagogiernas indragning, ej längre behövas för sitt ändamål. Anslaget, hvaraf 4,500 kronor utgå till Sällskapet för Folkundervisningens (f. d. Växelundervisningens) befrämjande, och som sålunda numera till största delen afser folkundervisningen, är i riksstaten för år 1907, likasom för åren 1900—1906, sålunda sammansatt.

	Kronor.	öre.
Anvisning i kontant	4,950	—
Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag: Ersättningar	760	—
Summa	5,710	—

Beträffande anslaget hänvisas för öfrigt till berättelsen för läsåret 1876—77, sid. 191 ff., där en detaljerad redogörelse lämnas.

TABELL-BILAGOR.

Tab. 1. Terminernas början och slut läsåret 1907—08.

a. Höstterminens början.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Läroverksgrupper.	Augusti månad														Summa läroverk.
	16	17	18 ¹⁾	19	20	21	22	23	24	25 ¹⁾	26	27	28	29	
Högre läroverk	1	1	—	4	10	6	3	3	3	—	4	2	—	—	37
Realskolor:															
Realskolor för gossar	—	1	—	—	3	4	7	3	1	—	1	—	1	—	21
Samskolor	—	—	—	—	3	4	3	3	—	—	2	—	2	2	19
Summa	1	2	—	4	16	14	13	9	4	—	7	2	3	2	77

¹⁾ Söndag.

b. Höstterminens slut.

1	2	3	4	5	6	7	8
Läroverksgrupper.	December månad.						Summa läroverk.
	18	19	20	21	22 ¹⁾	23	
Högre läroverk	1	6	23	7	—	—	37
Realskolor:							
Realskolor för gossar	—	3	13	4	—	1	21
Samskolor	—	5	10	4	—	—	19
Summa	1	14	46	15	—	1	77

¹⁾ Söndag.

c. Vårterminens början.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Läroverksgrupper.	Januari månad.												Summa läroverk.
	7	8	9	10	11	12 ¹⁾	13	14	15	16	17	18	
Högre läroverk	1	1	1	9	12	—	4	1	2	3	2	1	37
Realskolor:													
Realsk. för gossar	—	—	5	3	6	—	4	—	1	1	1	—	21
Samskolor	—	—	2	5	8	—	2	1	1	—	—	—	19
Summa	1	1	8	17	26	—	10	2	4	4	3	1	77

¹⁾ Söndag.

d. Vårterminens slut.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Läroverksgrupper.	Juni månad.															Summa läroverk.
	1	2	3	4	5	6	7 ¹⁾	8 ²⁾	9	10	11	12	13	14 ³⁾	15	
Högre läroverk	—	—	—	3	15	2	—	—	2	7	6	—	2	—	—	37
Realskolor:																
Realskolor för gossar	1	2	—	1	9	3	—	—	1	3	1	—	—	—	—	21
Samskolor	—	—	1	5	6	1	—	—	1	1	—	3	—	—	1	19
Summa	1	2	1	9	30	6	—	—	4	11	7	3	2	—	1	77

¹⁾ Pingstdag. ²⁾ Annandag pingst. ³⁾ Söndag.

Tab. 2. Fridagar läsåret 1907—08.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12
Läroverks- grupper.	På grund af Läroverks- stadgans § 19. mom. 1.		På grund af marknad.		På grund af allmän högtid- lighet. ¹⁾		Mårtens- lof.		Fastlags- lof.		Maj- lof.		För idkande af idrott.		För hvila och veder- kvickelse.		För skol- rummens skurning och dylikt.		Af diverse anled- ningar. ²⁾		Summa fridagar.
	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	
Högre läroverk ...	13	35	2	3½	31	42	13	20½	26	31	33	37	24	20	—	—	11	22½	20	23½	235
Realskolor:																					
Realsk. för gossar	6	14½	6	7½	17	22½	8	12	10	11	18	18	15	11½	1	1	5	11	11	14	123
Samskolor	6	11	6	14½	14	18½	4	7	8	9	19	17½	12	10½	1	1	10	21	8	7	117
Summa	25	60½	14	25½	62	83	25	39½	44	51	70	72½	51	42	2	2	26	54½	39	44½	475

¹⁾ Bland ledigheter på grund af allm. högtidlighet må nämnas: lof på Oskarsdagen vid 17 läroverk, på konung Oskars födelsedag vid 1 läroverk samt med anledning af hans begrafning vid 15 läroverk, på Gustaf Adolfs-dagen vid 36 läroverk och för firandet af Roskildefreden vid 40 läroverk. — ²⁾ Bland diverse

anledningar må nämnas: utfärd vid 19 läroverk, dödsfall eller beivstade af begrafning vid 8, höstlof vid 2, Lucialof vid 1, »Barnens dag» vid 3, hård väderlek vid 3, invigning af skolbyggnad vid 1 samt med anledning af en donation vid 1 o. s. v.

Tab. 3. Antal läraretimmar för vecka i läsåmnen höstterminen 1907.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
L ä r o v e r k.	Klass 1.	Klass 2.	Klass 3.	Klass 4.	Klass 5.	Klass 6.	Tillsam- mans.	Ring I och II samt klass 7.				Summa lärare- timmar.
								Realister och latinare gemen- samt.	Realister särskildt.	Latinare särskildt.	Tillsam- mans.	
A. Högre läroverk.												
Stockholm: Latinlärov. å Norrmalm	48	78	81	120	96	61	484	—	—	¹⁾ 284	284	768
Södermalms läroverk...	48	78	81	90	98	34	429	—	²⁾ 232	³⁾ 136	368	797
Reallärov. å Norrmalm	24	52	54	60	62	31	283	—	⁴⁾ 345	—	345	628
» å Östermalm	48	78	81	84	91	31	413	—	⁵⁾ 203	—	203	616
Nya elementarskolan...	24	52	54	58	59	—	247	61	⁶⁾ 183	⁷⁾ 79	323	570
Uppsala	48	52	54	58	62	31	305	—	230	135	365	670
Nyköping	24	26	27	30	34	32	173	⁸⁾ 53	⁹⁾ 68	82	203	376
Strängnäs	24	26	27	28	30	¹⁰⁾ 30	165	—	—	¹¹⁾ 123	123	288
Linköping	48	52	81	58	64	32	335	—	¹²⁾ 230	133	363	698
Norrköping	48	78	81	90	94	58	449	34	156	99	289	738
Jönköping	48	52	54	84	58	30	326	—	143	133	276	602
Växjö.....	24	52	54	58	62	32	282	¹³⁾ 53	¹⁴⁾ 67	¹⁵⁾ 199	319	601
Kalmar	48	52	54	60	58	30	302	11	104	123	238	540
Västervik	24	26	27	28	31	30	166	—	115	—	115	281
Visby	24	26	27	28	30	¹⁶⁾ 30	165	¹⁷⁾ 61	50	68	179	344
Karlskrona	24	52	¹⁸⁾ 47	56	58	30	267	34	81	98	213	480
Kristianstad	24	52	54	56	58	30	274	5	110	127	242	516
Malmö	72	78	81	84	86	30	431	59	130	160	349	780
Lund	48	52	54	58	62	32	306	48	¹⁹⁾ 117	190	355	661
Hälsingborg	48	78	81	87	87	30	411	—	173	133	306	717
Ystad	24	26	54	56	30	30	220	53	62	64	179	399
Halmstad	48	52	54	56	60	30	300	2	²⁰⁾ 115	131	248	548
Göteborg: Latinläroverket	24	26	54	60	66	32	262	—	—	²¹⁾ 305	305	567
Realläroverket	48	52	54	90	100	34	378	—	²²⁾ 261	—	261	639
Vänersborg	24	26	27	28	30	30	165	47	68	85	200	365
Skara.....	24	26	27	56	58	30	221	—	²³⁾ 230	203	433	654
Karlstad	24	52	54	56	60	30	276	38	189	²⁴⁾ 97	324	600
Örebro	72	78	81	87	94	32	444	²⁵⁾ 33	²⁶⁾ 169	²⁷⁾ 102	304	748
Västerås	48	52	54	57	59	31	301	24	²⁸⁾ 149	104	277	578
Falun.....	24	52	54	60	64	30	284	—	¹⁴⁾ 118	125	243	527
Gäfle	24	52	54	59	60	32	281	20	95	112	227	508
Hudiksvall	24	26	27	29	33	29	168	—	—	133	133	301
Härnösand	24	52	54	28	²⁹⁾ 55	30	243	43	72	92	207	450
Sundsvall	48	52	54	56	58	30	298	38	77	19	134	432
Östersund	48	26	54	60	64	30	282	49	³⁰⁾ 68	³¹⁾ 76	193	475
Umeå.....	24	26	27	29	30	30	166	³²⁾ 53	62	77	192	358
Luleå.....	24	26	27	28	58	30	193	42	74	³³⁾ 89	205	398
Summa	1,344	1,794	1,964	2,170	2,259	1,164	10,695	861	4,546	4,116	9,523	20,218

¹⁾ Däråf 2 tr friv. lab. i biologi i ring II: L. — ²⁾ Däråf 2 tr friv. lab. i biologi i ring II: R. — ³⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i biologi i ring II: L. — ⁴⁾ Dessutom kl. 7: 2 under höst- och 7: 1 under vårt. en e. m. i veckan friv. lab. i kemi. — ⁵⁾ Däråf 2 tr friv. lab. i kemi i ring II: R. och dessutom 3 tr friv. lab. i kemi och 2 tr i fysik i kl. 7: 1. — ⁶⁾ Dessutom 2 tr friv. lab. i kemi i kl. R. 7: 1, resp. R. 7: 2. — ⁷⁾ Däråf 1 tte friv. franska i kl. L. 7: 1 A. — ⁸⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i biologi i ring I: R. och L. resp. II: R. o. L. — ⁹⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i fysik, resp. kemi i ring I: R. resp. II: R. — ¹⁰⁾ Däråf 1 tte gemens. med ring I: L. — ¹¹⁾ Däråf ej inräknad 1 tte gemens. med kl. 6. — ¹²⁾ Dessutom 2 tr friv. lab. i kemi i kl. R. 7: 2. — ¹³⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i biologi, resp. fysik gemens. för ring I: R. och ring I: L:s ena parallellafdeln. — ¹⁴⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i kemi i ring I: R. och 1 tte i fysik, resp. kemi för ring II: R. — ¹⁵⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i biologi, resp. fysik i ring I: L:s ena parallellafdeln. och 1 tte i fysik i ring II: L. — ¹⁶⁾ Däråf 4 tr gemens. med ring I. — ¹⁷⁾ Däråf ej inräkn. 4 tr gemens. med kl. 6, se föreg. anm. — ¹⁸⁾ Däråf 7 tr gemens. för klassens båda parallellafdelningar. —

¹⁹⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i fysik i ring I: R., resp. II: R. — ²⁰⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i kemi i ring II: R. samt 1 tte (egentl. 2, däråf 1 friv. äfven å lärns sida) i samma ämne gemens. för samma ring och kl. R. 7: 1. — ²¹⁾ Däråf 4 tr friv. lab. i fysik i ring I: L., resp. II: L. — ²²⁾ Däråf 2 tr friv. lab. i fysik i ring I: R. — ²³⁾ Dessutom 1½ tte friv. lab. i kemi i kl. R. 7: 1. — ²⁴⁾ Däråf 2 tr friv. engelska i resp. klass. L. 7: 1 A och L. 7: 2 A. — ²⁵⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i biologi i ring II: L. och R. — ²⁶⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i fysik i ring I: R., resp. biologi i ring II: R. — ²⁷⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i fysik i ring I: L. — ²⁸⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i fysik i ring I: R. och dessutom 2 tr friv. lab. i kemi hvarannan vecka under en del af höst- och vårt. i kl. R. 7: 2. — ²⁹⁾ Däråf 3 timmar gemensamt för klassens båda parallellafdeln. — ³⁰⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i fysik i ring I: R., resp. ring II: R. samt dessutom 1 tte i kemi i kl. R. 7: 1. — ³¹⁾ Däråf 1 tte friv. lab. i fysik i ring II: L. Frivillig engelska har ej förekommit i kl. 7 A. — ³²⁾ Dessutom 4 tr friv. lab. öfningar i fysik i ring II samt klasserna R. 7: 1 och 7: 2. — ³³⁾ Friv. engelska har ej förekommit i kl. 7: 1 A.

Tab. 3 (forts.). Antal läraretimmar för vecka i läsåmnen höstterminen 1907.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Klass 1.	Klass 2.	Klass 3.	Klass 4.	Klass 5.	Klass 6.	Till sammans	Ring R. I o. II	Summa lärare-timmar.
B: Realskolor.									
1. Realskolor för gossar.									
Stockholm: Jakob	48	52	54	60	62	32	308	—	308
Katarina	48	52	54	60	66	32	312	—	312
Kungsholmen	48	52	54	60	62	31	307	—	307
Enköping	24	26	27	28	30	30	165	—	165
Eskilstuna	24	26	27	28	30	30	165	—	165
Eksjö	24	26	27	28	30	30	165	—	165
Oskarshamn	24	26	27	28	30	30	165	—	165
Karlshamn	24	26	27	30	33	30	170	—	170
Malmö	24	26	27	56	60	30	223	—	223
Landskrona	24	26	27	29	32	32	170	—	170
Varberg	24	26	27	29	32	30	168	—	168
Göteborg: Västra	72	78	81	60	102	68	461	—	461
Östra	48	78	81	60	34	34	335	—	335
Uddevalla	24	26	27	28	30	30	165	—	165
Borås	24	52	54	58	60	30	278	—	278
Mariestad	24	26	27	28	30	30	165	—	165
Lidköping	24	26	27	29	32	32	170	—	170
Sköfde	24	26	27	28	30	¹⁾ 30	165	²⁾ 53	218
Kristinehamn	24	26	27	29	30	31	167	—	167
Arvika	24	26	27	28	30	30	165	—	165
Söderhamn	24	26	27	28	30	30	165	—	165
Summa	648	754	783	812	875	682	4,554	53	4,607

1	2	3	4	5	6	7	8
Läroverk.	Klass 1.	Klass 2.	Klass 3.	Klass 4.	Klass 5.	Klass 6.	Summa lärare-timmar.
2. Samskolor.							
Norrtälje	24	26	27	28	30	—	135
Södertälje	24	26	27	29	32	32	170
Vadstena	24	26	27	28	30	—	135
Vimmerby	24	26	27	58	31	—	166
Ängelholm	24	26	27	28	30	—	135
Trelleborg	24	26	27	29	32	—	138
Strömstad	24	26	27	28	30	—	135
Alingsås	24	26	27	56	30	—	163
Åmål	24	26	27	28	30	30	165
Falköping	24	26	27	28	30	—	135
Filipstad	24	26	27	29	30	—	136
Askersund	24	26	27	¹⁾ 28	²⁾ 22	—	127
Sala	24	26	27	³⁾ 28	⁴⁾ 25	—	130
Köping	24	26	27	28	30	—	135
Arboga	24	26	27	56	30	—	163
Örnsköldsvik	24	26	27	28	30	—	135
Skellefteå	24	26	27	28	30	—	135
Piteå	24	26	54	28	30	—	162
Haparanda	24	26	27	28	32	—	137
Summa	456	494	540	621	564	62	2,737

¹⁾ Därå 4 t:r gemensamt för klass 6 och ring R: I. — ²⁾ Därå ej inräkn. 4 t:r gemensamt med klass 6, se föreg. anm.

¹⁾ Därå 8 timmar gemensamt för klass 4 och 5. — ²⁾ Därå ej inräkn. de i föregående anmärkning upptagna 8 t:r gemensamt med klass 4. — ³⁾ Därå 5 timmar gemensamt med klass 5. — ⁴⁾ Därå ej inräkn. de i föregående anmärkn. upptagna 5 t:r gemensamt med klass 4.

C. Sammandrag efter läroverksgrupper.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Läroverksgrupper.	Klass 1.	Klass 2.	Klass 3.	Klass 4.	Klass 5.	Klass 6.	Till-sammans.	Ring I och II samt klass 7.				Summa lärare-timmar.
								Realist. o. latin. gemensamt.	Realister särskildt.	Latinare särskildt.	Till-sammaus.	
Högre läroverk	1,344	1,794	1,964	2,170	2,259	1,164	10,695	861	4,546	4,116	9,523	20,218
Realskolor: Realskolor för gossar	648	754	783	812	875	682	4,554	—	53	—	53	4,607
» Samskolor	456	494	540	621	564	62	2,737	—	—	—	—	2,737
Summa	2,448	3,042	3,287	3,603	3,698	1,908	17,986	861	4,599	4,116	9,576	27,562

Anm. För frivilliga lärotimmar i klass 4—6 redogöres dessutom särskildt i nästa tabell. För frivilliga lärotimmar i ring I och II samt klass 7 redogöres i noterna.

Tab. 4. Antal lärarettimmar för vecka i de frivilliga läsåmnena i realskolan höstterminen 1907.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Kl. 4. Fysiska laborationer.	K l a s s 5. Fysiska laborationer. Franska.	K l a s s 5. Kemiska laborationer.	K l a s s 5. Summa frivill- liga timmar.	K l a s s 6. Fysiska laborationer. Franska.	K l a s s 6. Biologiska laborationer.	K l a s s 6. Summa frivill- liga timmar.		
A. Högre läroverk.									
Stockholm:									
Latinlärov. å Norrmalm	8	6	—	6	12	2	2	1	5
Södermalms läroverk ...	6	2	6	6	14	2	2	2	6
Reallärov. å Norrmalm	4	2	—	4	6	2	1	—	3
» Östermalm	—	4	—	3	7	2	1	—	3
Nya elementarskolan ...	2	— ¹⁾ 1½	— ¹⁾ 1½	3	—	—	—	—	—
Uppsala	2	2	2	2	6	2	1	—	3
Nyköping	2	2	2	2	6	2	1	1	4
Strängnäs	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Linköping	2	4	2	2	8	2	1	1	4
Norrköping	6	2	6	2	10	2	—	—	2
Jönköping	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Växjö	2	2	2	2	6	2	1	1	4
Kalmar	4	2	—	—	2	2	—	—	2
Västervik	—	2	—	1	3	2	—	—	2
Visby	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Karlskrona	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Kristianstad	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Malmö	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Lund	2	2	2	2	6	2	1	1	4
Hälsingborg	3	2	—	1	3	2	—	—	2
Ystad	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Halmstad	—	2	—	2	4	2	—	—	2
Göteborg: Latinläroverket	4	2	4	4	10	2	1	1	4
Realläroverket	6	4	6	6	16	2	2	2	6
Vänersborg	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Skara	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Karlstad	—	4	—	—	4	2	—	—	2
Örebro	3	4	3	3	10	2	1	1	4
Västerås	1	2	—	1	3	2	1	—	3
Falun	4	4	—	4	8	2	—	—	2
Gäfle	3	2	—	2	4	2	1	1	4
Hudiksvall	²⁾ 1	2 ²⁾ 1	2	2	5	— ³⁾ 1	—	—	1
Härnösand	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Sundsvall	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Östersund	4	2	2	4	8	2	—	—	2
Umeå	1	2	—	—	2	2	—	—	2
Luleå	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Summa	70	88	39½	62½	190	70	18	12	100

¹⁾ De friv. lab. i klass 5, 3 tr., hafva vissa veckor omfattat endast fysik, andra endast kemi och hafva samma tr. å tabellen jämnt fördelats på hvardera ämnet. — ²⁾ Klassen i och för laborationer delad i 2:ne grupper, som hvardera laborerat 2 tr. hvar 3:e vecka, hvilka timmar här räknats som 1 veckotimme. — ³⁾ Laborationer 2 tr. hvar tredje vecka, här räknade som 1 veckotimme.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Kl. 4. Fysiska laborationer.	K l a s s 5. Fysiska laborationer. Franska.	K l a s s 5. Kemiska laborationer.	K l a s s 5. Summa frivill- liga timmar.	K l a s s 6. Fysiska laborationer. Franska.	K l a s s 6. Biologiska laborationer.	K l a s s 6. Summa frivill- liga timmar.		
B. Realskolor.									
1. Realskolor för gossar.									
Stockholm: Jakob	4	2	—	4	6	2	1	1	4
Katarina	4	2	4	4	10	2	2	—	4
Kungsholmen	4	2	2	2	6	2	1	—	3
Enköping	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Eskilstuna	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Eksjö	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Oskarshamn	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Karlshamn	2	2	—	3	5	2	—	—	2
Malmö	—	4	—	—	4	2	—	—	2
Landskrona	1	2	1	1	4	2	1	1	4
Varberg	1	2	1	1	4	2	—	—	2
Göteborg: Västra	4	6	6	6	18	4	4	4	12
Östra	4	2	2	2	6	2	2	2	6
Uddevalla	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Borås	2	2	—	2	4	2	—	—	2
Mariestad	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Lidköping	1	2	1	1	4	2	1	1	4
Sköfde	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Kristinehamn	1	2	—	—	2	2	1	—	3
Arvika	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Söderhamn	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Summa	28	48	17	26	91	44	13	9	66
2. Samskolor.									
Norrköping	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Södertälje	1	2	1	1	4	2	1	1	4
Vadstena	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Vimmerby	2	2	—	1	3	—	—	—	—
Ängelholm	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Trelleborg	1	2	1	1	4	—	—	—	—
Strömstad	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Alingsås	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Åmål	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Falköping	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Filipstad	1	2	—	—	2	—	—	—	—
Askersund	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Sala	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Köping	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Arboga	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Örnsköldsvik	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Skellefteå	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Piteå	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Haparanda	—	2	—	2	4	—	—	—	—
Summa	5	38	2	5	45	4	1	1	6
C. Sammandrag.									
Högre läroverk	70	88	39½	62½	190	70	18	12	100
Realskolor:									
Realskolor för gossar	28	48	17	26	91	44	13	9	66
Samskolor	5	38	2	5	45	4	1	1	6
Summa	103	174	58½	93½	326	118	32	22	172

Tab. 5. De tjänstgörande lärarnes antal läsåret 1907—08.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Rektorer.	Lektorer.	Adjunkter.	Extra lärare.	Lärare i			Öfrige.	Summa.
					teckning.	musik.	gymn. o. mil.-öfr.		
A. Högre läroverk.									
Stockholm: Latinl. å Norrm.	1	10	22	4	¹⁾ 2	1	1 ²⁾ 1		42
Södermalms läroverk	1	8	³⁾ 20	⁴⁾ 9	⁵⁾ 2	1	1		42
Reallärov. å Norrm...	1	8	⁶⁾ 16	⁷⁾ 6	⁸⁾ 2	1	1 ²⁾ 1		36
» å Österm...	1	6	⁹⁾ 16	¹⁰⁾ 5	¹⁾ 2	1	1		32
Nya elementarskolan	1	7	⁶⁾ 12	¹⁰⁾ 6	1	1	¹¹⁾ 2 ¹²⁾ 1		31
Uppsala	1	8	⁶⁾ 16	¹³⁾ 6	¹⁾ 2	1	1		35
Nyköping	1	6	⁶⁾ 8	¹³⁾ 2	[*] 1	1	1 ²⁾ 1		21
Strängnäs	1	5	7		1	1	1		16
Linköping	1	7	¹⁴⁾ 18	¹⁵⁾ 8	⁸⁾ 2	1	1 ¹⁶⁾ 4		42
Norrköping	1	7	¹⁷⁾ 17	⁴⁾ 8	⁸⁾ 2	1	1		37
Jönköping	1	7	⁶⁾ 14	¹⁰⁾ 5	¹⁾ 2	1	1		31
Växjö	1	7	¹⁴⁾ 12	¹⁵⁾ 7	1	1	1 ²⁾ 1		31
Kalmar	1	7	⁶⁾ 15	¹³⁾ 2	⁸⁾ 2	[*] 1	1		29
Västervik	1	4	7		[*] 1	1	1 ²⁾ 1		16
Visby	1	6	9	¹⁵⁾	[*] 1	1	1		19
Karlskrona	1	6	⁶⁾ 11	¹⁰⁾ 4	1	1	1 ¹²⁾ 1		26
Kristianstad	1	6	⁶⁾ 13	¹³⁾ 3	1	1	1 ¹²⁾ 1		27
Malmö	1	7	⁶⁾ 21	¹³⁾ 6	⁸⁾ 2	1	1 ¹⁸⁾ 1		40
Lund	1	8	⁶⁾ 16	¹³⁾ 5	¹⁾ 2	1	1		34
Hälsingborg	1	7	⁶⁾ 16	¹⁰⁾ 8	¹⁾ 2	1	1		36
Ystad	1	4	7	²⁰⁾ 6	1	1	1		21
Halmstad	1	6	¹⁴⁾ 11	¹⁵⁾ 6	¹⁾ 2	1	1		28
Göteborg: Latinläroverket	1	7	⁶⁾ 15	¹³⁾ 4	1	1	1		30
Realläroverket...	1	7	⁶⁾ 16	¹⁰⁾ 4	¹⁾ 2	1	1		32
Vänersborg	1	6	9	1	1	1	1		20
Skara	1	7	⁶⁾ 16	¹³⁾ 6	¹⁾ 2	1	1 ²⁾ 1		35
Karlstad	1	7	⁶⁾ 16	¹³⁾ 3	¹⁾ 2	1	1		31
Örebro	1	7	¹⁴⁾ 17	¹⁵⁾ 8	¹⁾ 2	1	1		37
Västerås	1	7	⁶⁾ 11	¹³⁾ 6	1	1	1 ¹²⁾ 1		29
Falun	1	6	²¹⁾ 13	¹³⁾ 3	¹⁾ 2	1	1		27
Gäfle	1	7	⁶⁾ 12	¹³⁾ 3	1 ²³⁾ 1	1	1		26
Hudiksvall	1	4	7	1	1	1	1		16
Härnösand	1	7	⁶⁾ 9	¹³⁾ 3	1	1	1		23
Sundsvall	1	4	11	²³⁾ 3	1	1	1 ²⁾ 1		23
Östersund	1	6	11	3	[*] 1	1	1		24
Umeå	1	6	9		[*] 1	1	1		19
Luleå	1	6	⁶⁾ 9	²⁴⁾ 2	1	1	1		21
Summa	37	241	485	156	55	37	38	16	1,065

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Läroverk.	Rektorer.	Adjunkter.	Extra lärare.	Lärare i			Öfrige.	Summa.
				teckning.	musik.	gymn. o. mil.-öfr.		
B. Realskolor.								
1. Realskolor för gossar.								
Stockholm: Jakob	1	11	1	1	1	²⁵⁾ 1		16
Katarina	1	11	1	1	²⁶⁾ 1	²⁷⁾ 1	²⁾ 1	17
Kungsholmen	1	³⁾ 6	⁴⁾ 6	1	1	1	²⁸⁾	16
Enköping	1	6		[*] 1	1	1	²⁾ 1	11
Eskilstuna	1	6		[*] 1	1	1		10
Eksjö	1	6		[*] 1	1	1		10
Oskarshamn	1	6		[*] 1	1	1	²⁾ 1	11
Karlshamn	1	6		1	1	1		10
Malmö	1	⁶⁾ 6	²⁹⁾ 2	[*] 1	1	1		12
Landskrona	1	6		1	1	1	²⁾ 1	11
Varberg	1	6		1	[*] 1	1	²⁾ 1	11
Göteborg: Västra	1	¹⁴⁾ 12	¹⁵⁾ 6	³⁰⁾ 2	1	³¹⁾ 1	³¹⁾ 1	24
Östra	1	²⁾ 6	¹⁰⁾ 6	[*] 1	1	1		16
Uddevalla	1	6		[*] 1	1	1	²⁾ 1	11
Borås	1	³⁾ 6	¹⁰⁾ 4	³²⁾ 2	1	1	³³⁾ 1	16
Mariestad	1	6		[*] 1	1	1	²⁾ 1	11
Lidköping	1	6		1	1	1	²⁾ 1	11
Skövde	1	6	³⁴⁾ 2	[*] 1	1	1		12
Kristinehamn	1	6		1	1	1	²⁾ 1	11
Arvika	1	6		1	1	1		10
Söderhamn	1	6		[*] 1	1	1		10
Summa	21	142	28	23	21	21	11	267

ord. och 1 bitr.; dessutom 1 biträd. timlärare i välskrifning och teckning. — ⁶⁾ Dessutom ytterligare 1 adj. fr. o. m. d. 1 Jan. 1908. — ⁷⁾ Därav 1 förordnad endast för höstterminen; en af extralärarebefattningarna uppehölls af 1 ord. och 1 vik. lektor samt 2 timlärare. — ⁸⁾ 1 ord. lärare och 1 bitr. lärarinna. — ⁹⁾ Dessutom ytterligare 2 adj. fr. o. m. den 1 Jan. 1908. — ¹⁰⁾ Därav 2 förordnade endast för höstterminen. — ¹¹⁾ Undervisn. har bestridits af gymn. centralinstitut; 1 hufvudlär. och 2 biträd. med tills. 18 tr i veckan hafva här räknats som 2. — ¹²⁾ Särskild skriflärare. — ¹³⁾ Därav 1 förordnad endast för höstterminen. — ¹⁴⁾ Dessutom ytterligare 3 adj. fr. o. m. d. 1 Jan. 1908. — ¹⁵⁾ Därav 3 endast för höstt:n. — ¹⁶⁾ Af läroverksöfverstyrelsen förordnade slöjdlärare; under vårterminen endast 3. — ¹⁷⁾ Därav 1 öfver stat; dessutom ytterligare 4 adjunkter fr. o. m. d. 1 Jan. 1908. — ¹⁸⁾ En timlärare i fysik med 4 tr i veckan. — ¹⁹⁾ Slöjdlärarinna, ej af läroverksöfverstyrelsen förordnad. — ²⁰⁾ Därav 1 e. o. lektor, aflönad af staden, samt 5 extra lärare, af hvilka 3 voro aflönade af staten och 2 af staden. — ²¹⁾ Dessutom ytterligare 1 adjunkt fr. o. m. d. 1 Jan. 1908; två ord. adj. hafva, utom det att de skött sina egna befattningar, dessutom tillsammans vikarierat för en i egenskap af vik. lektor tjänstledig adj. — ²²⁾ Två vik. musiklärare, af hvilka den ene var ord. adj. vid lärov., med tills. 13 tr i veckan, hafva här räknats såsom 1; under vårterm. var den ene vik:n kvinna. — ²³⁾ Därav 1 e. o. lektor, aflönad af staden. — ²⁴⁾ Därav 1 endast för höstterminen; dessutom 1 timlärare med 9 tr i veckan. — ²⁵⁾ Gymn. centralinstitutet. — ²⁶⁾ Tillika ord. vid Södermalms läroverk. — ²⁷⁾ Tillika t. f. vid Nya elementarskolan. — ²⁸⁾ En af läroverksöfverstyrelsen förordnad slöjdlärare för vårterminen 1908. — ²⁹⁾ Därav 1 förordnad endast för höstterminen; dessutom 1 timlärare med 8 tr i veckan. — ³⁰⁾ 1 ord. lärare och 1 biträd. lärare. — ³¹⁾ Gymnastiklär:n af läroverksöfverstyrelsen förordnad till slöjdlärare. — ³²⁾ 1 vik. teckningslärare och 1 bitr. teckningslärare. — ³³⁾ Läroverkets vaktmästare af läroverksöfverstyrelsen förordnad till slöjdlärare. — ³⁴⁾ E. o. lektor, aflönad af staden.

Anm. Ordinarie och vikarierande eller tillförordnade lärare äro ej i sifferkolumnerna skilda. — * utmärker, att undervisningen bestridits af en kvinna. — De fr. o. m. den 1 Jan. 1908 nyinrättade adjunktsbefattningarna hafva tillkommit jämlikt K. br. den 23 Aug. 1907. — ¹⁾ 1 ord. och 1 biträdande. — ²⁾ Af läroverksöfverstyrelsen förordnad slöjdlärare. — ³⁾ Dessutom ytterligare 4 adj. fr. o. m. d. 1 Jan. 1908. — ⁴⁾ Därav 4 endast för höstterminen. — ⁵⁾ En

Tab. 5 (forts.). De tjänstgörande lärarnes antal läsåret 1907—08.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Läroverk.	Rektorer.	Adjunkter.	Ämneslärarinnor.	Extra lärare		Lärare i						Öfriga lärare och lärarinnor.	Summa.
						teckning		musik		gymn. o. mil.-öfvr.	kvinnligt handarbete.		
				man-liga.	kvinn-liga.	man-liga.	kvinn-liga.	man-liga.	kvinn-liga.				
2. Samskolor.													
Norrtälje	1	¹⁾ 3	—	—	2	—	²⁾ 1	—	1	1	²⁾ 1	—	10
Södertälje	1	2	1	³⁾ 2	⁴⁾ 1	1	—	1	—	1	1	—	11
Vadstena	1	⁵⁾ 3	—	—	2	—	²⁾ 1	1	—	1	²⁾ 1	—	10
Vimmerby	1	⁶⁾ 3	1	⁷⁾ 1	1	—	1	—	1	1	2	⁶⁾ 1	13
Ängelholm	1	2	1	⁸⁾ 2	—	—	1	1	—	1	1	—	10
Trelleborg	1	2	—	⁴⁾ 1	2	—	1	1	—	1	1	—	10
Strömstad	⁹⁾ 1	2	—	¹⁰⁾ 1	1	⁹⁾ 1	—	1	—	1	1	—	9
Alingsås	1	2	1	¹¹⁾ 2	1	—	1	1	—	1	¹²⁾ 1	¹³⁾ 1	12
Ämål	1	3	1	1	¹⁴⁾ 1	—	1	1	—	1	1	¹⁵⁾ 1	12
Falköping	1	3	1	—	1	—	1	1	—	1	1	¹⁶⁾ 1	11
Filipstad	1	2	—	1	2	—	1	1	—	1	1	—	10
Askersund	1	2	1	—	1	¹⁶⁾ 1	—	1	—	¹⁶⁾ 1	1	¹⁶⁾ 1	10
Sala	1	2	1	¹⁷⁾	¹⁷⁾	—	1	1	—	1	1	¹⁶⁾ 1	9
Köping	1	3	1	—	1	1	—	1	—	1	1	—	10
Arboga	1	3	1	—	2	—	1	1	—	1	1	—	11
Örnsköldsvik	1	3	1	—	1	—	1	—	1	1	1	¹⁵⁾ 1	11
Skellefteå	1	2	1	—	¹¹⁾ 2	—	1	1	—	1	2	¹⁵⁾ 1	12
Piteå	1	3	1	1	¹⁸⁾ 1	—	²⁾ 1	1	—	¹⁹⁾ 1	²⁾ 1	—	11
Haparanda	1	3	1	—	1	1	—	1	—	1	1	—	10
Summa	19	48	14	12	23	5	14	16	3	19	21	8	202

Anm. 1. Ordinarie och vikarierande eller tillförordnade lärare och lärarinnor äro ej i sifferkolumnerna skilda. Anm. 2. Lärarbefattningarna i kol. 11 innehafvas alltid, där ej annorlunda är anmärkt, af manliga, lärarbefattningarna i kol. 12 af kvinnliga lärare. Anm. 3. Ämneslärarinnorna äro i allmänhet äfven tillförordnade 1:a lär.or. — ¹⁾ Genom särskildt K. br. stadgades, att två af de vid det förutvarande femklassiga läroverket i Norrtälje på stat uppförda fem adjunkt-befattn. skulle med utgången af år 1907 indragas; dessa båda befattn. uppehöllas under höstterminen ej af vikarie; i st. voro förordnade två extra ämneslär.or. — ²⁾ Samma lär.a i teckning och kvinnl. handarbete. — ³⁾ Den ene aflönad af staden, den andra af stadens sparbank. — ⁴⁾ Aflönad af staden. — ⁵⁾ Genom särskildt K. br. stadgades, att två af de vid det förutvarande femklassiga läroverket i Vadstena på stat uppförda fem adjunkt-befattn. skulle med utgången af år 1907 indragas; dessa båda befattningar uppehöllas

under höstterminen ej af vikarie; i st. voro förordnade två extra ämneslär.or. — ⁶⁾ 1 af adj. har undervisat i slöjd för gossar. — ⁷⁾ Befattningen har uppehållits af stadens kyrkoherde och komminister. — ⁸⁾ Aflönade af staden. — ⁹⁾ Rektorn har äfven undervisat i teckning. — ¹⁰⁾ Aflönad af staden; dessutom 1 timlärare (stadens v. pastor) med 10 tr i veckan i kristendom. — ¹¹⁾ Den ene aflönad af staden. — ¹²⁾ Har jämväl ledt flickornas gymnastiköfningar. — ¹³⁾ Lärarinna i pedagogisk träslöjd. — ¹⁴⁾ Aflönad af stadens sparbank. — ¹⁵⁾ I slöjd för gossar. — ¹⁶⁾ Samme lärare i teckning och gymnastik. — ¹⁷⁾ 1 timlärare och 1 timlärare med tills. 30 tr i veckan, aflönade af staden. — ¹⁸⁾ E. o. lärarinnan har jämväl undervisat flickorna i gymnastik. — ¹⁹⁾ Två tillförordn. lärare och en e. o. lär.a med tillsammans 12 tr i veckan i gymnastik hafva här räknats som 1.

C. Sammandrag efter läroverksgrupper.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Läroverksgrupper.	Rektorer.	Lektorer.	Adjunkter.	Ämneslärarinnor.	Extra lärare.		Lärare i						Öfriga lärare och lärarinnor.	Summa.
							teckning.		musik.		gymn. o. mil.-öfvr.	kvinnligt handarbete.		
					man-liga.	kvinn-liga.	man-liga.	kvinn-liga.	man-liga.	kvinn-liga.				
Högre läroverk	37	241	485	—	156	—	45	10	36	1	38	—	16	1,065
Realskolor: Realskolor för gossar	21	—	142	—	28	—	11	12	20	1	21	—	11	267
" Samskolor	19	—	48	14	12	23	5	14	16	3	19	21	8	202
Summa	77	241	675	14	196	23	61	36	72	5	78	21	35	1,534

Tab. 6. Tjänstledigheter läsåret 1907—08.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28			29
Läroverks- grupper.	För rektorer.				För lektorer.				För adjunkter.				För lärare i												Summa fullst. tjänst- ledig- heter.	Summa partiella tjänst- ledig- heter.	Summa fullst. o. partiella tjänstl.	Summa tjänst- ledig- heter.		
													teckning.			musik.			gymnastik och mil.-öfningar.											
	F.		P.		F.		P.		F.		P.		F.		P.		F.		P.		F.		P.							
	A.	B.	C.	P.	A.	B.	C.	P.	A.	B.	C.	P.	A.	B.	C.	P.	A.	B.	C.	P.	A.	B.	C.	P.			A.	B.	C.	
Högre läroverk...	1	1	4	¹⁾ 1	14	8	14	²⁾ 2	25	22	31	³⁾ 1	—	1	3	⁴⁾ 1	4	1	1	—	1	6	21	—	158	5	46	41	76	163
Realsk.: F. gossar	—	1	6	¹⁾ 1	—	—	—	—	3	3	14	¹⁾ 1	2	2	—	—	1	—	2	—	1	1	10	¹⁾ 1	46	3	7	7	35	49
» Samskolor	—	1	1	—	—	—	—	—	—	3	3	²⁾ 5	³⁾ 1	—	—	—	1	1	3	—	2	—	5	—	22	1	3	6	14	23
Summa	1	3	11	2	14	8	14	2	28	28	50	3	2	3	3	1	6	2	6	—	4	7	36	1	226	9	56	54	125	235

Tab. 7. Ordinarie lärarebefattningar, som blifvit lediga under tiden
1 Maj 1907—30 April 1908.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Läroverks- grupper.	Rektorsbefattningar genom afgång				Lektorsbefattningar genom afgång				Adjunktsbefattningar genom afgång				L ä r a r e b e f a t t n i n g a r i												Summa ledig- blifna bef.
													teckning genom afgång				musik genom afgång				gymn. o. mil.-öfnr genom afgång				
	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.	
Högre läroverk...	¹⁾ 2	1	²⁾ 1	—	³⁾ 9	12	⁴⁾ 1	4	⁵⁾ 18	14	—	5	—	⁶⁾ 1	—	1	—	—	—	—	—	1	⁷⁾ 1	—	72
Realsk.: F. gossar	—	—	—	1	—	—	—	—	⁸⁾ 11	1	—	2	⁹⁾ 1	⁶⁾ 1	—	—	¹⁰⁾ 2	—	—	—	¹¹⁾ 1	—	⁷⁾ 2	1	23
» Samskolor	¹²⁾ 1	3	—	—	—	—	—	—	¹³⁾ 1	3	—	—	¹⁴⁾ 1	—	—	—	¹⁵⁾ 1	2	⁷⁾ 1	—	—	—	—	—	13
Summa	3	4	1	1	9	12	1	4	30	18	—	7	2	2	—	1	3	3	1	—	1	1	3	1	108

Tab. 8. Befordringar under tiden 1 Maj 1907—30 April 1908.

1	2		3	4		5	6		7	8		9	10		11	12		13	14	
Läroverksgrupper.	Till rektors- befattningar			Till lektors- befattningar			Till adjunks- och ämneslärarinne- befattningar			Till lärarebefattningar i										Summa befor- dringar.
										teckning		musik		gymn. o. mil.-öfnr						
	från annan hith. ord. befattning.	i öfrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i öfrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i öfrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i öfrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i öfrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i öfrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i öfrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i öfrigt.				
Högre läroverk.....	¹⁾ 5	—	²⁾ 15	³⁾ 5	⁴⁾ 6	⁵⁾ 81	⁶⁾ 1	⁷⁾ 1	⁸⁾ 2	—	⁹⁾ 1	¹⁰⁾ 1	¹¹⁾ 1	¹²⁾ 2	¹³⁾ 1	¹⁴⁾ 4	¹⁵⁾ 5	¹⁶⁾ 1	¹⁷⁾ 1	118
Realskolor: För gossar	—	—	—	—	¹¹⁾ 2	¹²⁾ 22	—	—	¹³⁾ 1	¹⁴⁾ 2	—	¹⁵⁾ 4	¹⁶⁾ 1	¹⁷⁾ 2	¹⁸⁾ 1	¹⁹⁾ 4	²⁰⁾ 5	²¹⁾ 1	²²⁾ 1	31
„ Samskolor	¹⁶⁾ 11	—	—	—	¹⁷⁾ 3	¹⁸⁾ 42	¹⁹⁾ 1	²⁰⁾ 6	—	²¹⁾ 7	—	²²⁾ 5	—	—	—	—	—	—	—	75
Summa	16	—	15	5	11	145	2	7	3	9	1	10	1	10	1	10	1	10	1	224

Anm. till tab. 6. I tabellen äro ej inräknade de fall, då en lärare varit tjänstledig för uppehållande af annan lärarebefattning eller rektorsbefattning vid allmänt läroverk eller pedagogi. F = fullständig tjänstledighet, P = partiell tjänstledighet. I kol. A upptagas sådana tjänstledigheter, som omfattat hela läsåret, i kol. B sådana, som omfattat en hel termin eller hela den ena terminen och en del af den andra, samt i kol. C sådana tjänstledigheter, som omfattat kortare tider än en termin. — ¹⁾ Omfattade kortare tid än en termin. — ²⁾ Den ena tjänstledigheten omfattade en termin, den andra kortare tid än en termin. — ³⁾ Omfattade en termin. — ⁴⁾ Omfattade hela läsåret. — ⁵⁾ En af dessa var första lärarinna. — ⁶⁾ En af dessa var ämnes- och en första lärarinna.

Anm. till tab. 7. Hvarken i afgångs- eller befordringstab. är en rektor upptagen, som transporterats till lektor vid det läroverk, där han tjänstgör som rektor. — ¹⁾ Däraf 1 transport. till lektor vid annat högre läroverk, och 1 återgått till sitt lektorat. — ²⁾ Förutv. stateråd, utnämnd till gener. postdirektör. — ³⁾ Däraf 5 till rektorer vid h. läroverk och 1 vid samskola, 3 till lektorer vid annat h. läroverk. — ⁴⁾ Till prof. vid Lunds universitet. — ⁵⁾ Däraf 5 till rektorer vid samskolor, 10 till lektorer vid h. läroverk, 2 till adj. vid annat h. läroverk, och 1 till adj. vid realskola. — ⁶⁾ Teckningslärare. — ⁷⁾ Enligt läroverst. § 128 mom. 4. — ⁸⁾ Däraf 3 till rektorer vid samskola, 1 till lektor och 4 till adj. vid h. läroverk, 1 till adj. vid annan realskola och 2 till adj. vid samskola. — ⁹⁾ Till teckningslärare vid h. läroverk. — ¹⁰⁾ Till musiklärare vid h. läroverk. — ¹¹⁾ Till gymnastiklärare vid h. läroverk. — ¹²⁾ Till rektor vid annan samskola. — ¹³⁾ Till rektor vid samma samskola. — ¹⁴⁾ Till teckningslärare vid annan samskola. — ¹⁵⁾ Till musiklärare vid realskola.

Anm. till tab. 8. 1) Samtliga 5 från lektorstj. (3 vid samma läroverk). — ²⁾ Däraf 1 från rektorstj. 3 från lektors- och 10 från adj. tj. vid h. läroverk, samt 1 från adj. befattning vid realskola. — ³⁾ Af de för första gången till ord. vid h. läroverk beförd. lektorerna voro 4 fl. dokt. enl. 1891 års ex-stadga och 1 fl. kand. enl. 1870 års ex-stadga, teol. kand. enl. 1852 års stadga samt hade desutom aflagt folkskollärarex., 3 voro docenter. Alla hade genomgått profär och voro med afs. på åldern resp. 43, 33, 32, 32 och 28 år. — ⁴⁾ Däraf 2 från adj. tj. vid h. läroverk, och 1 från adj. tj. vid realskola. — ⁵⁾ Af de första gången till adj. vid h. läroverk beförd. voro 1 fl. dr. enl. 1870 års ex-stadga, 11 enl. 1891 års ex-stadga, 13 fl. lic. enl. 1891 års ex-stadga, 8 fl. kand. enl. 1870 års ex-stadga, 4 fl. kand. enl. 1891 års ex-stadga, 1 hade aflagt teol. och prakt. teol.-ex. samt 3 teol. kand.-ex. enl. 1852 års ex-stadga, af hvilka två desutom aflagt folkskollär.-ex. Af fl. lic. enl. 1891 års ex-stadga hade en genomgått tekniska högskola, af fl. kand. enl. 1870 års ex-stadga 1 aflagt teol. och prakt. teol. och prästex. Af fl. kand. enl. 1891 års ex-stadga 6 teol. teol.-ex., 1 teol. teol. och folkskollär.-ex., 4 folkskollär.-ex. och 1 tekn. högskoleex.; 3 af de nyutnämnda voro adj. vid folkskolesemin. Alla utom två hade genomgått profär. Med afs. på åldern voro två 27, en 28, fyra 29, elva 30, sex 31, sex 32, sex 33, sju 34, åtta 35, fem 36, två 37, fyra 38, en 39, tre 40, en 41, tre 42, två 43, en 44, en 45, en 46, två 47, en 48, en 50, en 53 och en 56 år. — ⁶⁾ Från tekn. lär.befattning vid realskola. — ⁷⁾ Hade vid Tekn. skolan i Stockholm aflagt tekn. lär.-ex. och var utnämnd. 26 år. — ⁸⁾ Från mus.lär.befattning vid realskola. — ⁹⁾ Från gymn.lärarebefattning.

vid realskola. — ¹⁰⁾ Löjtnant, hade vid Gymn.-Centralinst. aflagt gymn.direkt.-ex. och var vid befordring. 28 år. — ¹¹⁾ Resp. från adj.befattning vid h. läroverk och realskola. — ¹²⁾ Af de 1:a gången till adj. vid realskola utnämnde voro två fl. dr. enl. 1891 års ex-stadga, en fl. lic. enl. 1891 års ex-stadga, tre fl. kand. enl. 1870 års ex-stadga, sexton fl. kand. enl. 1891 års ex-stadga. Af fl. kand. enl. 1870 års ex-stadga hade en dessutom aflagt teol.- och prakt. teol.- samt prästex., af fl. kand. enl. 1891 års ex-stadga en teol. teol.- och en teoret. och prakt. teol.-ex. Med afseende på åldern voro en 27, en 29, två 30, två 32, tre 33, tre 34, tre 35, en 37, en 38, en 39, en 41, en 42, en 44, en 45 och en 48 år. — ¹³⁾ Från musiklärarbef. vid samskola (kvinnor). — ¹⁴⁾ Hade vid musikkonservertoriat aflagt org.-, musiklär.- och kyrkosångarex. och voro vid sin utn. resp. 28 och 29 år. — ¹⁵⁾ Tre hade vid Gymn. Centralinst. aflagt gymn.-direktors- och en gymn.lär.-ex., de voro vid sin utn. resp. 27, 29, 30 och 39 år. Tre voro löjtnanter, däraf 3 i reserven. — ¹⁶⁾ Däraf en från lektors- och fem från adj. tj. vid h. läroverk, tre från adj. tj. vid realskola, en från rektorstj. och en från adj. tj. vid samskola. — ¹⁷⁾ Däraf 2 från adj. tj. vid realskola och 1 från adj. bef. vid indrag. 3-klasseigt läroverk. — ¹⁸⁾ Däraf 19 till adj. och 23 till ämneslärarinnabefattning. Af dessa 19 nybefordr. adj. hade en aflagt fl. lic.-ex., 9 fl. kand.-ex. enl. 1870 års ex-stadga och 9 fl. kand. enl. 1891 års ex-stadga. Af fl. kand. enl. 1870 års ex-stadga hade två aflagt teol. teol.-ex. och af fl. kand. enl. 1891 års ex-stadga en teol. och en prakt. teol.- samt prästex. en teol. och prakt. teol.-ex. och två teol. teol.-examen. Alla utom en hade genomgått profär. Med afseende på åldern voro en 28, en 33, en 34, en 35, en 37, en 38, en 39, två 42, en 43, tre 44, en 45, en 47, en 50, en 51, en 53 och en 60 år. Af de 23 utnämnda ämneslärarinnorna hade 16 aflagt afgångsexam. från högre lärarinneexamen i Stockholm, två mogenhetsex., en mogenhets och folkskollärarinne-ex., två folkskollärarinne-ex., två genomgått seminarieafdeln. vid folkskola samt en erhållit dispens. Af de lärarinnor, som aflagt examen vid högre lärarinneexamen i Stockholm hade en därjämte aflagt statslärarinne-ex. i Paris. Sju voro eller hade varit förest. vid h. folkskola. Med afs. på åldern voro en 25, en 26, en 29, en 30, en 31, två 32, en 33, en 34, en 36, tre 37, en 40, en 42, två 44, en 45, en 47, en 48, två 49 och en 51 år. — ¹⁹⁾ Kvinna, från teckningslär.bef. vid annan samskola. — ²⁰⁾ Af de första gången till tekn.lär.bef. vid samskolor utnämnda hade 16 aflagt tekn. skolan aflagt teckningslär.-ex. och 1 genomgått K. akad. för de fria konst. principskola; 4 voro kvinnor. Med afseende på åldern voro två 24, en 25, en 26, en 28, en 40 och en 60 år. — ²¹⁾ Af de första gången till musiklär. vid samskolor utnämnde hade 2 vid musikkonserver. aflagt organist-, musiklär.- och kyrkosång.-ex. samt 1 org.- och kyrkosång., musikdir.- och musiklär.-ex., 1 org.- och kyrkosång.-ex., 1 org.- och folkskoll.-ex., 1 org.-ex. och ex i stråkar- och blåsinstrument samt 1 folkskoll.-ex. Den sistnämnde hade erhållit K. dispens från musiklär.-ex. Med afseende på åldern voro en 29, en 34, en 36, en 38, två 45 och en 46 år. Två voro kvinnor. — ²²⁾ Af de första gången till gymnastiklär. vid samskolor utnämnde hade 1 vid Gymn. Centralinst. aflagt gymn.dir.-ex. och 1 instrukt.-ex., de öfriga hade genomgått gymn. instrukt.-kurs i samband med sin underofficersutbildning. En var kapten, en löjtnant, två fanjunkare och en 1:e konstapel vid artilleriet. Med afseende på åldern voro en 28, en 35, en 43, en 44 och en 46 år.

Tab. 9. Fördelning efter ålder af de lärare, som inträdt i högre lönegrad under tiden 1 Juli 1907—30 Juni 1908.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Ålder.	Rektorer vid		Lektorer				Adjunkter				Ö f n i n g s l ä r a r e i														
	högre läroverk	real-skolor för gossar									teckning vid					musik vid					gymnastik och militär-öfningar vid				
			högre läroverk					real-skolor					högre läroverk					real-skolor							
s o m i n t r ä d t i l ö n e g r a d e n :																									
	2.	2.	2.	3.	4.	5.	2.	3.	4.	5.	2.	3.	4.	2.	3.	2.	3.	4.	2.	3.	2.	3.	4.	2.	3.
År																									
30.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31.....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—
33.....	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
34.....	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
35.....	—	—	1	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36.....	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
37.....	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38.....	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
39.....	—	—	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
40.....	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
41.....	—	—	—	1	—	—	—	2	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
42.....	—	—	2	—	—	—	2	1	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
43.....	—	—	—	1	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
44.....	—	—	1	1	1	—	2	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
45.....	—	—	—	4	1	—	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
46.....	—	—	2	1	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
47.....	—	—	—	1	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
48.....	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
49.....	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50.....	—	—	—	—	2	2	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51.....	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
52.....	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
53.....	1	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
54.....	—	—	—	1	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
56.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
59.....	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
61.....	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
62.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
63.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
64.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
65.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	1	—	11	14	8	5	23	20	32	14	—	2	1	4	2	2	1	2	5	—	1	1	3	1	—

Anm. 1. Åldern är utan hänsyn till månad och dag beräknad såsom skillnad mellan födelseåret och det år, i hvilket inträdesdagen infallit.

Anm. 2. Tiden för inträdet i den nya lönegraden är räknad från och med den 1 Januari 1908, utom för 1 lektor, 8 adjunkter och 1 musiklärare, hvilka på grund af särekilda Kungl. bref börjat uppbära lön fr. o. m. tillträdet af sina befattningar, lektorn i fjärde lönegraden samt adjunkterna och musikläraren i andra lönegraden.

Anm. 3. Bland de i högre lönegrad uppflyttade lektorerna äro inräknade 1 professor, 2 läroverksråd och 3 rektorer vid högre läroverk, och bland de uppflyttade adjunkterna 4 rektorer vid realskolor och 1 vid folkskoleseminarium, hvilka under den ofvannämnda tidrymden blifvit, de förre i egenskap af lektorer uppflyttade: 1 i andra, 2 i tredje, 2 i fjärde och 1 i femte lönegraden samt de senare i egenskap af adjunkter uppflyttade: 2 i fjärde och 3 i femte lönegraden.

Tab. 10. Läroämnen, hvori profärskurs genomgått under läsåret 1907—08.

1	2	3	4	5	6	7
Läroämnen, i hvilka profär genomgåtts.	Antal gånger hvarje ämne förekommit					Summa.
	vid läroverken i Stockholm.			vid läroverket i		
	Latinläro- verket.	Södermalms läroverk.	Realläroverket.	Uppsala.	Lund.	
Kristendom	—	—	3	1	—	4
Modersmålet	8	5	4	5	4	26
Latin	2	1	—	1	1	5
Grekiska	1	—	—	—	1	2
Tyska	5	6	5	2	3	21
Engelska	2	6	2	1	2	13
Franska	3	5	1	1	1	11
Historia	4	1	3	5	2	15
Geografi	4	2	4	6	1	17
Filosofisk propedeutik	—	—	2	2	1	5
Matematik	3	4	8	5	4	24
Naturlära	—	—	3	1	2	6
Biologi (botanik och zoologi)	—	—	—	4	2	6
Fysik	—	4	6	2	5	17
Kemi (med mineralogi och geologi)	—	4	5	6	6	21
Summa	32	38	46	42	35	193
Antal lärarekandidater	9	11	12	12	11	55
• ämnen på hvarje i medeltal.....	3.6	3.5	3.8	3.5	3.2	3.5

Tab. 11. Antal tjänstgöringstimmar i medeltal för lärarekandidaterna under den praktiska profärskursen läsåret 1907—08.

a) För dem som slutade höstterminen 1907.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Läroverk, vid hvilka profärskurs varit anordnad.	Vårterminen 1907.				Höstterminen 1907.				S:a för båda terminerna.			
	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.
Stockholm:												
Latinlärov. å Norrm. (medeltal för 2)...	101	37	4	142	81	39	7	127	182	76	11	269
Södermalms läroverk (» » 3)...	243	27	14	284	173	33	12	218	416	60	26	502
Reallärov. å Norrm. (» » 6)...	175	25	12	212	121	27	12	160	296	52	24	372
Uppsala (» » 4)...	143	41	7	191	93	27	7	127	236	68	14	318
Lund (» » 1)...	46	34	12	92	44	36	8	88	90	70	20	180

b) För dem som slutade vårterminen 1908.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Läroverk, vid hvilka profärskurs varit anordnad.	Höstterminen 1907.				Vårterminen 1908.				S:a för båda terminerna.			
	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Öfnings- undervisning.	Prof- undervisning.	Summa.
Stockholm:												
Latinlärov. å Norrm. (medeltal för 7)...	96	37	6	139	91	39	8	138	187	76	14	277
Södermalms läroverk (» » 7)...	199	34	15	248	124	28	12	164	323	62	27	412
Reallärov. å Norrm. (» » 6)...	203	27	12	242	99	26	14	139	302	53	26	381
Uppsala (» » 6)...	142	35	7	184	86	23	6	115	228	58	13	299
Lund (» » 9)...	69	34	11	114	60	29	9	98	129	63	20	212

Anm. I ofvanstående tabell äro, såsom af tabellens uppställning framgår, medräknade endast sådana lärarekandidater, hvilka under här ifrågakvarande läsår

afslutat sitt profär efter att hafva tjänstgjort under två på hvarandra följande terminer.

Tab. 12. Lärjungarnes antal läsåret 1907—08.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Läroverk.	Närvarande lärjungar höstterminen 1907.																		När- varande lärjungar vår- terminen 1908.
	Realskolan.						Gymnasiet.								Summa.				
	Klasser.						Ring I.		Ring II.		Kl. 7:1		Kl. 7:2		Real- skolan.	Gymnasiet.		Summa.	
	1	2	3	4	5	6	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.		Real- linie.	Latin- linie.		
A. Högre läroverk.																			
Stockholm:																			
Latinlärov. å Norrm.....	70	102	102	114	101	30	—	53	—	42	—	51	—	58	519	—	204	723	¹⁾ 716
Södermalms läroverk ...	73	91	81	83	92	27	46	24	38	17	43	27	44	24	447	171	92	¹⁾ 710	²⁾ 702
Reallärov. å Norrm.....	35	70	72	64	66	23	80	—	58	—	78	—	64	—	330	280	—	¹⁾ 610	610
» å Östermalm..	54	85	88	86	75	28	33	—	49	—	31	—	21	—	416	134	—	²⁾ 550	³⁾ 549
Nya elementarskolan ...	30	46	45	34	49	—	35	20	34	13	40	4	31	15	204	140	52	396	396
Uppsala	69	57	70	71	67	27	29	29	33	28	38	15	31	18	361	131	90	³⁾ 582	585
Nyköping	24	26	36	35	33	13	10	3	8	6	12	5	14	11	167	44	25	236	³⁾ 233
Strängnäs	11	21	15	19	13	4	—	9	—	5	—	7	—	8	83	—	29	112	108
Linköping	53	66	82	70	69	25	41	10	40	21	36	28	46	24	365	163	83	⁴⁾ 611	⁵⁾ 627
Norrköping	61	78	76	99	75	41	29	6	30	8	26	16	26	10	430	111	40	581	³⁾ 580
Jönköping	44	52	62	68	46	18	36	25	18	11	19	14	23	7	290	96	57	⁶⁾ 443	¹⁾ 434
Växjö	28	41	49	71	49	20	16	33	14	28	10	41	2	25	258	42	127	⁷⁾ 427	⁶⁾ 428
Kalmar	48	53	56	52	64	11	8	20	20	17	16	15	16	18	284	60	70	414	414
Västervik	32	32	21	25	23	14	15	—	14	—	14	—	17	—	147	60	—	¹⁾ 207	³⁾ 207
Visby	24	25	25	24	16	9	3	4	6	6	5	4	10	12	123	24	26	173	173
Karlskrona	22	46	40	37	39	23	17	6	13	9	16	4	19	9	207	65	28	300	295
Kristianstad	34	45	45	48	50	17	11	8	13	18	20	20	11	10	239	55	56	⁶⁾ 350	³⁾ 355
Malmö.....	84	104	76	93	96	30	28	41	25	33	24	33	21	37	483	98	144	³⁾ 725	723
Lund	37	53	54	69	57	22	22	28	22	36	15	46	22	43	292	81	153	¹⁾ 526	⁵⁾ 523
Hälsingborg	46	87	77	81	88	34	30	17	16	24	34	18	37	15	413	117	74	¹⁾ 604	⁵⁾ 603
Ystad	33	29	44	47	29	8	6	15	14	2	7	4	9	16	190	36	37	²⁾ 263	259
Halmstad	48	62	54	70	39	8	11	28	11	20	17	13	10	18	281	49	79	³⁾ 409	¹⁾ 401
Göteborg: Latinläroverket...	35	35	59	69	61	26	—	53	—	54	—	49	—	49	285	—	205	¹⁾ 490	¹⁾ 486
Realläroverket ...	70	70	70	78	80	29	47	—	44	—	53	—	39	—	397	183	—	⁶⁾ 580	⁶⁾ 577
Vänersborg.....	15	25	18	17	28	17	12	1	16	10	15	10	12	9	120	55	30	205	203
Skara	33	35	35	43	48	21	32	25	39	26	37	34	35	26	215	143	111	¹⁾ 469	⁶⁾ 464
Karlstad	33	44	54	70	53	17	39	10	33	16	42	15	34	18	271	148	59	¹⁾ 478	¹⁾ 478
Örebro.....	82	72	83	89	94	28	30	20	33	15	32	15	24	21	448	119	71	638	638
Västerås	34	48	34	42	45	17	40	7	27	8	30	13	20	9	220	117	37	374	374
Falun	37	49	63	68	64	15	17	16	25	14	23	7	19	11	296	84	48	²⁾ 428	429
Gäffe	35	63	56	64	50	17	9	10	22	11	9	13	12	7	235	52	41	²⁾ 378	382
Hudiksvall	27	24	30	29	31	9	—	13	—	12	—	11	—	12	150	—	48	198	³⁾ 198
Härnösand	23	34	41	32	39	26	17	8	13	6	8	12	12	11	195	50	37	282	277
Sundsvall	58	50	66	57	54	10	21	8	13	7	20	—	20	—	295	74	15	⁶⁾ 384	375
Östersund	58	35	43	51	41	21	20	1	13	9	19	12	12	6	249	64	28	¹⁾ 341	³⁾ 335
Umeå	27	24	33	36	24	12	6	12	15	7	12	9	23	8	156	56	36	³⁾ 248	253
Luleå	36	34	22	31	35	23	24	9	17	5	18	5	13	10	181	72	29	³⁾ 282	²⁾ 276
Summa	1,563	1,913	1,977	2,136	1,983	720	820	572	786	544	819	570	749	575	10,292	3,174	2,261	⁹⁾ 15,727	¹⁰⁾ 15,665

Anm. Att vid ett läroverk en klass saknats på grund af läroverkets organisation är betecknad med —; att däremot en klass saknats genom brist på lärjungar är betecknad med 0. — ¹⁾ Dessutom 4 frånvarande. — ²⁾ Dessutom 1 frånvarande. — ³⁾ Dessutom 2 frånvarande. — ⁴⁾ Dessutom 16 frånvarande. —

⁵⁾ Dessutom 6 frånvarande. — ⁶⁾ Dessutom 3 frånvarande. — ⁷⁾ Dessutom 8 frånvarande. — ⁸⁾ Dessutom 5 frånvarande. — ⁹⁾ Dessutom 87 frånvarande. — ¹⁰⁾ Dessutom 65 frånvarande.

Tab. 12 (forts.). Lärjungarnes antal läsåret 1907—08.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
L ä r o v e r k.	Närvarande lärjungar höstterminen 1907.							När- varande lärjungar vår- terminen 1908.
	K l a s s e r.						Summa.	
	1	2	3	4	5	6		
B. Realskolor.								
<i>1. Realskolor för gossar.</i>								
Stockholm:								
Jakob	40	45	65	40	45	17	¹⁾ 252	²⁾ 254
Katarina	70	50	59	52	32	14	277	272
Kungsholmen	61	58	69	54	41	15	298	292
Enköping.....	19	21	15	29	16	11	111	111
Eskilstuna	32	35	20	26	30	6	149	150
Eksjö	16	27	21	20	27	12	³⁾ 123	³⁾ 122
Oskarshamn	26	15	26	23	23	6	119	120
Karlshamn	31	22	21	24	26	13	137	139
Malmö.....	28	23	28	39	29	10	157	¹⁾ 155
Landskrona.....	29	23	23	35	23	17	150	147
Varberg	15	22	21	17	18	10	103	100
Göteborg: Västra	70	88	89	64	62	38	411	404
Östra.....	68	58	70	54	27	20	297	300
Uddevalla	35	35	34	23	21	10	158	159
Borås	39	38	43	49	41	14	³⁾ 224	¹⁾ 227
Mariestad	10	24	25	13	15	6	93	95
Lidköping	20	23	20	19	16	13	111	109
Skövde	34	25	31	31	25	⁴⁾ 28	¹⁾ 174	172
Kristinehamn	35	34	23	24	17	12	145	¹⁾ 147
Arvika	20	17	20	13	19	16	²⁾ 105	¹⁾ 105
Söderhamn	21	20	22	33	27	16	139	135
Summa	719	703	745	682	580	304	⁵⁾ 3,733	⁶⁾ 3,715

¹⁾ Dessutom 1 frånvarande. — ²⁾ Dessutom 2 frånvarande. — ³⁾ Dessutom 3 frånvarande. — ⁴⁾ Af dessa tillhörde 9 ring I: R. och 6 ring II: R.

och äro i sammandragstabellen förda till kol. 8 och 10. — ⁵⁾ Dessutom 10 frånvarande. — ⁶⁾ Dessutom 9 frånvarande.

2. Samskolor (se nästa sida!).

C. Sammandrag för höstterminen 1907.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Läroverks- grupper.	N ä r v a r a n d e l ä r j u n g a r.																	
	R e a l s k o l a n.						G y m n a s i e t.								S u m m a.			
	K l a s s e r.						Ring I.		Ring II.		Kl. 7:1		Kl. 7:2		Real- skolan.	Gymnasiet.		Summa.
	1	2	3	4	5	6	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.		Real- linie.	Latin- linie.	
37 högre läroverk	1,563	1,913	1,977	2,136	1,983	720	820	572	786	544	819	570	749	575	10,292	3,174	2,261	¹⁾ 15,727
Realskolor:																		
21 realskolor för gossar	719	703	745	682	580	289	9	—	6	—	—	—	—	—	3,718	15	—	²⁾ 3,733
19 samskolor	³⁾ 451	³⁾ 494	⁴⁾ 480	⁵⁾ 448	⁶⁾ 253	15	—	—	—	—	—	—	—	—	2,141	—	—	⁷⁾ 2,141
Summa	³⁾ 2,733	³⁾ 3,110	⁴⁾ 3,202	⁵⁾ 3,266	⁶⁾ 2,816	1,024	829	572	792	544	819	570	749	575	16,151	3,189	2,261	⁸⁾ 21,601

¹⁾ Dessutom 87 frånvarande. — ²⁾ Dessutom 10 frånvarande. — ³⁾ 215 af dessa voro flickor. — ⁴⁾ 200 af dessa voro flickor. — ⁵⁾ 141 af dessa voro flickor. — ⁶⁾ 45 af dessa voro flickor. — ⁷⁾ 816 af dessa voro flickor; dessutom

4 frånvarande (hvaraf en flicka). — ⁸⁾ 816 af dessa voro flickor; dessutom 101 frånvarande (hvaraf 1 flicka).

Tab. 12 (forts.). Lärjungarnes antal läsåret 1907—08.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Läroverk.	Närvarande lärjungar höstterminen 1907.																			Närvarande lärjungar vårterminen 1908.		
	K l a s s e r.															S u m m a.						
	1			2			3			4			5							6		
	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	
2. Samskolor.																						
Norrtälje.....	15	12	27	17	13	30	17	12	29	19	6	25	15	—	15	—	83	43	126	82	39	¹⁾ 121
Södertälje ...	13	14	27	16	16	32	16	13	29	13	—	13	8	—	8	8	74	43	117	72	43	115
Vadstena.....	9	7	16	12	12	24	12	—	12	19	—	19	9	—	9	—	61	19	80	61	20	81
Vimmerby ...	12	8	20	15	6	21	19	5	24	15	25	40	13	8	21	—	74	52	²⁾ 126	76	46	³⁾ 122
Ängelholm ...	12	16	28	8	12	20	18	17	35	21	—	21	14	—	14	—	73	45	118	74	45	119
Trelleborg ...	17	13	30	21	14	35	16	6	22	17	8	25	14	—	14	—	85	41	126	83	40	123
Strömstad ...	11	6	17	8	7	15	11	6	17	5	—	5	6	—	6	—	41	19	60	40	20	60
Alingsås	13	16	29	19	12	31	17	9	26	24	18	42	21	—	21	—	94	55	149	94	56	150
Åmål	12	8	20	10	11	21	5	12	17	14	15	29	12	8	20	7	60	54	114	60	53	113
Falköping ...	6	10	16	23	9	32	14	7	21	12	9	21	11	9	20	—	66	44	110	69	45	114
Filipstad	14	14	28	12	14	26	17	9	26	14	12	26	9	—	9	—	66	49	115	65	50	115
Askersund ...	10	6	16	11	9	20	10	16	26	13	4	17	5	—	5	—	49	35	84	50	35	85
Sala	17	13	30	19	12	31	16	14	30	14	—	14	11	—	11	—	77	39	¹⁾ 116	74	41	¹⁾ 115
Köping.....	13	12	25	21	12	33	12	11	23	20	8	28	12	2	14	—	78	45	¹⁾ 123	77	45	122
Arboga	14	9	23	8	10	18	15	6	21	28	13	41	6	6	12	—	71	44	115	72	44	116
Örnsköldsvik	15	16	31	17	16	33	21	16	37	12	10	22	9	5	14	—	74	63	137	77	63	140
Skellefteå ...	13	19	32	19	11	30	17	12	29	9	12	21	11	—	11	—	69	54	123	70	50	120
Piteå	10	10	20	14	12	26	18	21	39	22	—	22	14	—	14	—	78	43	121	76	43	²⁾ 119
Haparanda ...	10	6	16	9	7	16	9	8	17	16	1	17	8	7	15	—	52	29	81	54	27	⁴⁾ 81
Summa	236	215	451	279	215	494	280	200	480	307	141	448	208	45	253	15	1,325	816	⁵⁾ 2,141	1,326	805	⁶⁾ 2,131

¹⁾ Dessutom 1 gosse frånvarande. — ²⁾ Dessutom 1 gosse och 1 flicka frånvarande. — ³⁾ Dessutom 2 gossar och 3 flickor frånvarande. — ⁴⁾ Dessutom 1 flicka frånvarande. — ⁵⁾ Dessutom 4 frånvarande. — ⁶⁾ Dessutom 10 frånvarande (hvaraf 5 flickor).

D. Sammandrag för vårterminen 1908.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Läroverks- grupper.	N ä r v a r a n d e l ä r j u n g a r.																	
	Realskolan.						G y m n a s i e t.								S u m m a.			
	K l a s s e r.						Ring I.		Ring II.		Kl. 7:1		Kl. 7:2		Real- skolan.	Gymnasiet.		
	1	2	3	4	5	6	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.		Real- linie.	Latin- linie.	Summa.
37 högre läroverk	1,561	1,926	1,964	2,138	1,974	721	821	568	775	538	811	569	731	568	10,284	3,138	2,243	¹⁾ 15,665
Realskolor:																		
21 realskolor för gossar	720	699	752	674	570	285	9	—	6	—	—	—	—	—	3,700	15	—	²⁾ 3,715
19 samskolor	³⁾ 443	⁴⁾ 503	⁵⁾ 472	⁶⁾ 443	⁷⁾ 255	15	—	—	—	—	—	—	—	—	2,131	—	—	³⁾ 2,131
Summa	²⁾ 2,724	³⁾ 3,128	⁴⁾ 3,188	⁵⁾ 3,255	⁶⁾ 2,799	1,021	830	568	781	538	811	569	731	568	16,115	3,153	2,243	³⁾ 21,511

¹⁾ Dessutom 65 frånvarande. — ²⁾ Dessutom 9 frånvarande. — ³⁾ 210 af dessa voro flickor. — ⁴⁾ 221 af dessa voro flickor. — ⁵⁾ 193 af dessa voro flickor. — ⁶⁾ 137 af dessa voro flickor. — ⁷⁾ 44 af dessa voro flickor. — ⁸⁾ 805 af dessa voro flickor; dessutom 10 frånvarande (hvaraf 5 flickor). — ⁹⁾ 805 af dessa voro flickor; dessutom 84 frånvarande (hvaraf 5 flickor).

Tab. 13. Särskild fördelning höstterminen 1907 af de närvarande lärjungarne i 7:e latinklasserna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Läroverk.	L. 7:1.				L. 7:2.				S u m m a.		
	Icke-Greker.	G r e k e r.			Icke-Greker.	G r e k e r.			Icke-Greker.	Greker.	Summa.
		Med frivillig engelska.	Utan frivillig engelska.	Summa.		Med frivillig engelska.	Utan frivillig engelska.	Summa.			
A. Högre läroverk.											
Stockholm:											
Latinläroverket å Norrmalm	39	11	1	12	43	7	8	15	82	27	109
Södermalms läroverk	21	4	2	6	20	4	—	4	41	10	51
Nya elementarskolan	2	1	1	2	11	4	—	4	13	6	19
Uppsala	13	1	1	2	14	4	—	4	27	6	33
Nyköping	3	2	—	2	10	1	—	1	13	3	16
Strängnäs	7	—	—	0	7	1	—	1	14	1	15
Linköping	23	5	—	5	22	2	—	2	45	7	52
Norrköping	10	3	3	6	4	1	5	6	14	12	26
Jönköping	12	2	—	2	6	1	—	1	18	3	21
Växjö	34	7	—	7	20	4	1	5	54	12	66
Kalmar	13	2	—	2	13	5	—	5	26	7	33
Visby	2	2	—	2	8	2	2	4	10	6	16
Karlskrona	3	1	—	1	6	1	2	3	9	4	13
Kristianstad	19	1	—	1	9	1	—	1	28	2	30
Malmö	30	3	—	3	33	3	1	4	63	7	70
Lund	28	17	1	18	29	9	5	14	57	32	89
Hälsingborg	14	4	—	4	9	6	—	6	23	10	33
Ystad	4	—	—	0	16	—	—	0	20	0	20
Halmstad	8	4	1	5	13	5	—	5	21	10	31
Göteborg: Latinläroverket	29	15	5	20	30	9	10	19	59	39	98
Vänersborg	8	2	—	2	5	4	—	4	13	6	19
Skara	33	1	—	1	15	10	1	11	48	12	60
Karlstad	11	2	2	4	12	3	3	6	23	10	33
Örebro	11	4	—	4	14	6	1	7	25	11	36
Västerås	8	5	—	5	7	2	—	2	15	7	22
Falun	7	—	—	0	9	2	—	2	16	2	18
Gäfle	11	2	—	2	3	4	—	4	14	6	20
Hudiksvall	7	4	—	4	5	1	6	7	12	11	23
Härnösand	8	3	1	4	8	2	1	3	16	7	23
Östersund	10	—	2	2	5	—	1	1	15	3	18
Umeå	8	1	—	1	6	1	1	2	14	3	17
Luleå	3	—	2	2	9	1	—	1	12	3	15
Summa	439	109	22	131	421	106	48	154	860	285	1,145

Anm. Att en afdelning saknas af brist på lärjungar är (för grekerna i 7:e klassen dock endast i summationskolumnerna) betecknad med 0; att

däremot en afdelning saknas på grund af läroverkets organisation är betecknad med —.

Tab. 14. Antal närvarande lärjungar vid de allmänna läroverken höstterminen 1907, fördelade länsvis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
L ä n.	R e a l s k o l a n.						G y m n a s i u m.								S u m m a.				Till- sammans.
	K l a s s e r.						Ring I.		Ring II.		Kl. 7:1		Kl. 7:2		Real- skolan.	G y m n a s i u m.			
	1	2	3	4	5	6	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.		Rea- lister.	La- tinare.	Summa.	
Stockholms stad	433	547	581	527	501	154	194	97	179	72	192	82	160	97	2,743	725	348	1,073	3,816
» län	54	62	58	38	23	8	—	—	—	—	—	—	—	—	243	—	—	—	243
Uppsala »	88	78	85	100	83	38	29	29	33	28	38	15	31	18	472	131	90	221	693
Södermanlands län	67	82	71	80	76	23	10	12	8	11	12	12	14	19	399	44	54	98	497
Östergötlands »	130	168	170	188	153	66	70	16	70	29	62	44	72	34	875	274	123	397	1,272
Jönköpings »	60	79	83	88	73	30	36	25	18	11	19	14	23	7	413	96	57	153	566
Kronobergs »	28	41	49	71	49	20	16	33	14	28	10	41	2	25	258	42	127	169	427
Kalmar »	126	121	127	140	131	31	23	20	34	17	30	15	33	18	676	120	70	190	866
Gottlands »	24	25	25	24	16	9	3	4	6	6	5	4	10	12	123	24	26	50	173
Blekinge »	53	68	61	61	65	36	17	6	13	9	16	4	19	9	344	65	28	93	437
Kristianstads »	62	65	80	69	64	17	11	8	13	18	20	20	11	10	357	55	56	111	468
Malmöhus »	287	354	324	389	336	121	86	101	77	95	80	101	89	111	1,811	332	408	740	2,551
Hallands »	63	84	75	87	57	18	11	28	11	20	17	13	10	18	384	49	79	128	512
Göteborgs o. Bohus »	295	301	339	293	257	123	47	53	44	54	53	49	39	49	1,608	183	205	388	1,996
Älfsborgs »	103	115	104	137	110	38	12	1	16	10	15	10	12	9	607	55	30	85	692
Skaraborgs »	113	139	132	127	124	53	41	25	45	26	37	34	35	26	688	158	111	269	957
Värmlands »	116	121	123	133	98	45	39	10	33	16	42	15	34	18	636	148	59	207	843
Örebro »	98	92	109	106	99	28	30	20	33	15	32	15	24	21	532	119	71	190	722
Västmanlands »	112	130	108	125	82	17	40	7	27	8	30	13	20	9	574	117	37	154	728
Kopparbergs »	37	49	63	68	64	15	17	16	25	14	23	7	19	11	296	84	48	132	428
Gäflleborgs »	83	107	108	126	108	42	9	23	22	23	9	24	12	19	574	52	89	141	715
Västernorrlands »	112	117	144	111	107	36	38	16	26	13	28	12	32	11	627	124	52	176	803
Jämtlands »	58	35	43	51	41	21	20	1	13	9	19	12	12	6	249	64	28	92	341
Västerbottens »	59	54	62	57	35	12	6	12	15	7	12	9	23	8	279	56	36	92	371
Norrbottnens »	72	76	78	70	64	23	24	9	17	5	18	5	13	10	383	72	29	101	484
Summa höstterm. 1907	2,733	3,110	3,202	3,266	2,816	1,024	829	572	792	544	819	570	749	575	16,151	3,189	2,261	5,450	21,601
» » 1906	2,680	3,059	3,292	3,144	2,660	1,028	834	586	922	582	846	630	666	561	15,863	3,268	2,359	5,627	21,490
» » 1905	2,584	3,215	3,153	3,069	2,593	—	1,168	671	922	662	742	628	590	493	14,614	3,422	2,454	5,876	20,490
» » 1904	2,719	3,143	3,172	2,992	2,401	—	1,138	725	837	690	687	526	568	533	12,026	4,896	3,209	8,105	20,131
» » 1903	2,659	3,162	2,987	2,851	2,426	—	1,041	797	783	552	661	591	490	504	8,808	6,686	4,010	10,696	19,504

¹⁾ Häraf 1,666 realister och 735 latinare. — ²⁾ Häraf 2,064 realister och 787 latinare. — ³⁾ Häraf 1,647 realister och 779 latinare.

Tab. 15. Lärjungarnes hälsotillstånd höstterminen 1907.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Läroverk.	Lärjungar lidande af								Läroverk.	Lärjungar lidande af							
	blek- sot.	hufvud- värk.	näs- blod.	närsynthet enligt närsynt- hetsgrad				döfhet.		blek- sot.	hufvud- värk.	näs- blod.	närsynthet enligt närsynt- hetsgrad				döfhet.
				under 3 D.	3—6 D.	öfver 6 D.	S:ma.						under 3 D.	3—6 D.	öfver 6 D.	S:ma.	
A. Högre läroverk.									B. Real- skolor.								
Stockholm:									1. Realskolor för gossar.								
Latinl. å Norrm.	89	44	12	54	11	—	65	31	Stockholm:								
Söderm. lärov.	16	8	2	66	19	—	85	17	Jakob	14	8	2	21	5	—	26	20
Reall. å Norrm.	53	56	28	57	13	—	70	45	Katarina.....	15	6	2	16	4	—	20	3
» å Östern.	10	7	2	40	4	—	44	10	Kungsholmen	21	24	9	19	4	—	23	12
Nya elem.-sk.	22	57	3	—	—	—	—	—	Enköping	5	2	—	3	2	2	7	2
Uppsala	17	7	3	46	18	1	65	9	Eskilstuna.....	5	4	1	12	1	—	13	4
Nyköping	1	10	5	18	7	—	25	18	Eksjö	21	10	2	15	1	—	16	—
Strängnäs	6	—	—	13	5	1	17	4	Oskarshamn ...	3	7	1	6	—	—	6	1
Linköping	24	19	13	51	5	1	57	1	Karlshamn ...	—	9	6	3	2	—	5	6
Norrköping	33	10	5	32	8	2	42	23	Malmö	5	2	2	11	—	—	11	1
Jönköping	6	11	1	66	10	1	77	17	Landskrona ...	6	7	2	8	—	—	8	2
Växjö	75	20	7	28	8	—	36	1	Varberg	4	2	—	9	2	—	11	3
Kalmar	4	33	12	18	6	—	24	22	Göteborg: Västra	26	9	3	6	6	1	13	11
Västervik	8	42	6	18	6	—	24	8	» Östra	37	9	10	4	2	—	6	9
Visby	—	2	3	1	2	1	4	2	Uddevalla	—	4	3	5	1	—	6	—
Karlskrona	11	—	2	25	2	—	27	6	Borås	2	3	1	12	1	—	13	5
Kristianstad ...	8	16	2	9	1	1	11	5	Mariestad	7	—	3	—	2	2	4	1
Malmö	—	13	9	43	3	3	49	22	Lidköping	8	2	—	6	1	—	7	2
Lund	14	12	8	23	5	1	29	17	Sköfde	3	3	1	4	2	—	6	—
Hälsingborg ...	20	11	11	53	11	2	66	2	Kristinehamn..	22	16	7	10	3	—	13	3
Ystad	10	10	4	8	6	—	14	2	Arvika	1	5	2	3	—	—	3	—
Halmstad	43	21	10	20	3	—	23	6	Söderhamn ...	2	—	—	1	1	—	2	—
Göteborg:									Summa	207	132	57	174	40	5	219	85
Latinlärov. ...	10	8	4	33	16	3	52	24	2. Samskolor.								
Reallärov.	24	27	8	39	18	1	58	33	Norrtälje	10	21	5	3	2	—	5	6
Vänernborg	9	1	—	—	—	—	—	—	Södertälje	12	—	—	2	1	—	3	4
Skara	6	3	3	56	14	1	71	18	Vadstena	—	—	—	4	1	—	5	2
Karlstad	5	36	15	27	11	2	40	9	Vimmerby ...	2	1	—	4	—	—	4	3
Örebro	64	34	11	41	16	2	59	16	Ängelholm ...	2	1	—	3	1	—	4	—
Västerås	32	16	2	24	10	—	34	8	Trelleborg	15	2	—	8	2	—	10	4
Falun	19	28	15	10	5	—	15	4	Strömstad	—	—	1	6	3	—	9	1
Gäffe	31	32	20	45	9	—	54	22	Älingsås ¹⁾	3	16	4	11	6	5	22	—
Hudiksvall	4	1	2	24	2	—	26	3	Ämål	5	1	1	2	1	—	3	—
Härnösand	10	—	1	37	7	—	44	5	Falköping	7	4	—	6	2	—	8	—
Sundsvall	3	3	4	14	8	—	22	10	Filipstad	22	17	3	17	4	—	21	5
Östersund	18	19	3	23	4	—	27	6	Askersund	4	1	—	5	2	—	7	—
Umeå	14	21	8	15	3	—	18	9	Sala	27	38	19	8	—	—	8	6
Luleå	22	36	14	14	8	—	22	4	Köping	27	5	—	14	1	—	15	1
Summa	741	674	258	1,091	282	23	1,396	439	Arboga	12	12	6	7	4	—	11	—
									Örnsköldsvik	11	4	2	8	7	—	15	3
									Skellefteå	5	6	1	6	—	—	6	1
									Piteå	2	1	—	1	1	—	2	—
									Haparanda ...	—	2	—	1	—	—	1	—
									Summa	166	132	42	116	38	5	159	36
									C. Samman- drag.								
									Klass 1	152	123	39	97	8	1	106	75
									» 2	172	121	42	139	23	4	166	77
									» 3	170	157	49	168	35	2	205	69
									» 4	170	142	48	180	35	1	216	97
									» 5	152	120	51	182	36	5	223	87
									» 6	53	44	24	68	36	3	107	29
									Ring 1	61	66	29	108	35	1	144	33
									» 2	68	57	24	127	39	5	171	28
									Klass 7:1	62	61	28	157	62	3	222	30
									» 7:2	54	47	23	155	51	8	214	35
									Summa	1,114	938	357	1,381	360	33	1,774	560

¹⁾ Tabell öfver närsynta och döfva under läsåret 1907—08 kan ej af rektor lämnas. — ²⁾ Tabellen afsef vårterminen 1908. — ³⁾ Tabellen öfver närsynthet afsef vårterminen 1907.

¹⁾ Tabell öfver närsynta och döfva under läsåret 1907—08 kan ej af rektor lämnas. — ²⁾ Tabellen afser vårterminen 1908. — ³⁾ Tabellen öfver närsynthet afser vårterminen 1907.

Tab. 16. Antal sjuke och sjukdomar bland lärjungarne höstterminen 1907.

1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
Läroverk.	Antal lärjungar.	Antal insjuk- nade lär- jungar.	Hela antalet sjuk- domsfall.	Antal sjukdoms- fall i olika sjuk- domar.	Sjuk- dagar.	Döde.	Läroverk.	Antal lärjungar.	Antal insjuk- nade lär- jungar.	Hela antalet sjuk- domsfall.	Antal sjukdoms- fall i olika sjuk- domar.	Sjuk- dagar.	Döde.
A. Högre läro- verk.							B. Realskolor.						
1. Realskolor för gossar.							2. Samskolor.						
Stockholm:							Stockholm:						
Latinlärov. å Norrm.	723	345	376	345	1,983	—	Jakob	252	¹⁸⁾ 112	134	120	482	—
Södermalms lärov...	710	²⁾ 195	253	233	1,510	—	Katarina	277	¹⁹⁾ 66	95	76	404	—
Reallärov. å Norrm.	610	²⁾ 165	209	190	1,408	—	Kungsholmen	298	83	87	83	543	—
» å Östern.	550	²⁾ 155	198	173	992	—	Enköping	111	35	35	35	241	—
Nya elem.-skolan...	396	88	101	88	688	—	Eskilstuna	149	⁷⁾ 36	39	38	189	—
Uppsala	582	⁴⁾ 240	261	254	1,922	—	Eksjö	123	42	42	42	449	—
Nyköping	236	⁵⁾ 43	54	47	322	—	Oskarshamn	119	15	15	15	108	—
Strängnäs	112	⁶⁾ 10	11	11	159	—	Karlshamn	137	7	7	7	97	—
Linköping	611	88	95	88	762	—	Malmö	157	23	26	23	191	—
Norrköping	581	⁷⁾ 131	134	133	1,190	—	Landskrona	150	15	16	15	100	—
Jönköping	443	143	152	143	922	—	Varberg	103	18	18	18	226	—
Växjö	427	⁸⁾ 106	140	125	904	—	Göteborg: Västra ...	411	64	68	64	628	—
Kalmar	414	⁹⁾ 77	94	83	654	—	» Östra	297	31	31	31	289	—
Västervik	207	32	33	32	229	—	Uddevalla	158	49	54	49	230	—
Visby	173	⁹⁾ 32	43	38	304	—	Borås	224	29	29	29	167	—
Karlskrona	300	⁹⁾ 65	77	71	447	1	Mariestad	93	23	23	23	240	—
Kristianstad	350	93	94	93	593	1	Lidköping	111	15	16	15	91	—
Malmö	725	116	120	116	740	—	Sköfde	174	⁶⁾ 40	48	41	232	1
Lund	526	196	237	196	1,003	—	Kristinehamn	145	40	41	40	167	—
Hälsingborg	604	¹⁰⁾ 161	186	177	1,164	—	Arvika	105	⁶⁾ 24	28	25	106	—
Ystad	263	¹¹⁾ 66	72	69	285	—	Söderhamn	139	47	48	47	143	—
Halmstad	409	¹²⁾ 117	135	132	986	—	Summa	3,733	814	900	836	5,323	1
Göteborg:							2. Samskolor.						
Latinläroverket ...	490	77	86	77	413	—	Norrälje	126	65	70	65	688	—
Realläroverket ...	580	117	127	117	568	—	Södertälje	117	51	60	51	679	—
Vänersborg	205	34	34	34	177	—	Vadstena	80	7	7	7	21	—
Skara	469	125	129	125	517	—	Vimmerby	126	13	13	13	324	—
Karlstad	478	⁶⁾ 174	175	175	1,211	—	Ängelholm	118	61	61	61	523	—
Örebro	638	¹³⁾ 217	277	257	2,068	—	Trelleborg	126	33	33	33	267	—
Västerås	374	¹⁴⁾ 81	99	92	722	—	Strömstad	60	16	19	16	86	—
Falun	428	¹⁵⁾ 130	175	156	949	—	Älvsjö	149	50	54	50	388	—
Gäfle	378	¹⁶⁾ 79	92	84	506	—	Ämål	114	4	4	4	7	—
Hudiksvall	198	⁷⁾ 54	59	56	303	—	Falköping	110	28	30	28	174	—
Härnösand	282	73	85	73	403	—	Filipstad	115	²⁰⁾ 64	81	73	838	—
Sundsvall	384	147	153	147	1,021	1	Åsersund	84	22	24	22	56	—
Östersund	341	115	122	115	585	1	Sala	116	²¹⁾ 48	60	57	798	—
Umeå	248	⁶⁾ 34	36	35	236	—	Köping	123	33	35	33	350	—
Luleå	282	¹⁷⁾ 88	114	107	614	—	Arboga	115	²²⁾ 57	61	57	235	—
Summa	15,727	4,209	4,838	4,487	29,460	4	Örnsköldsvik	137	56	63	63	576	—
							Skellefteå	123	43	47	43	247	—
							Piteå	121	42	44	42	251	—
							Haparanda	81	15	15	15	92	—
							Summa	2,141	708	781	733	6,595	—
							Summa (A o. B i o. 2)	21,601	5,731	6,519	6,056	41,378	5

¹⁾ Därav 31 lärjungar i 2, 2 i 3 och 1 i 4 olika sjukdomar. — ²⁾ Därav 21 lärjungar i 2 och 2 i 3 olika sjukdomar. — ³⁾ Därav 18 lärjungar i 2 olika sjukdomar. — ⁴⁾ Därav 14 lärjungar i 2 olika sjukdomar. — ⁵⁾ Därav 2 lärjungar i 2 och 1 i 3 olika sjukdomar. — ⁶⁾ Därav 1 lärjunge i 2 olika sjukdomar. — ⁷⁾ Därav 2 lärjungar i 2 olika sjukdomar. — ⁸⁾ Därav 11 lärjungar i 2 och 4 i 3 olika sjukdomar. — ⁹⁾ Därav 6 lärjungar i 2 olika sjukdomar. — ¹⁰⁾ Därav 14 lärjungar i 2 och 1 i 3 olika sjukdomar. — ¹¹⁾ Därav 3 lärjungar i 2 olika sjukdomar. — ¹²⁾ Därav 15 lärjungar i 2 olika sjukdomar. —

¹³⁾ Därav 34 lärjungar i 2 och 3 i 3 olika sjukdomar. — ¹⁴⁾ Därav 11 lärjungar i 2 olika sjukdomar. Dessutom 1 lärjunge frånvarande större delen af terminen till följd af lungsäckinflammation. — ¹⁵⁾ Därav 26 lärjungar i 2 olika sjukdomar. — ¹⁶⁾ Därav 5 lärjungar i 2 olika sjukdomar. — ¹⁷⁾ Därav 19 lärjungar i 2 olika sjukdomar. — ¹⁸⁾ Därav 6 lärjungar i 2 och 1 i 3 olika sjukdomar. — ¹⁹⁾ Därav 6 lärjungar i 2 och 2 i 3 olika sjukdomar. — ²⁰⁾ Därav 7 lärjungar i 2 och 1 i 3 olika sjukdomar. — ²¹⁾ Därav 9 lärjungar i 2 olika sjukdomar. — ²²⁾ Därav 3 lärjungar i 2 och 2 i 3 olika sjukdomar.

Tab. 17. Antal lärjungar höstterminen 1907, som icke deltagit i gymnastiköfningarne eller som hänvisats till svagrote.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
Läroverk.	I gymnastiköfningarne icke deltagande														Till svagrote hänvisade														
	på grund af														på grund af														
	sjukdomar i														sjukdomar i														
	syn- o. hörsel-organerna.	nervsystemet.	cirkulations-organerna.	andrefäkt-organerna.	matanärlings-organerna.	urin- o. köns-organerna.	o. ben-systemet.	förleseorgan.	missbildning.	medfödd tarmbräck.	allmän svaghet.	andra sjukdomar.	Summa a.	af andra orsaker.	Summa icke deltagande.	syn- o. hörsel-organerna.	nervsystemet.	cirkulations-organerna.	andrefäkt-organerna.	matanärlings-organerna.	urin- o. köns-organerna.	o. ben-systemet.	förleseorgan.	missbildning.	medfödd tarmbräck.	allmän svaghet.	andra sjukdomar.	Summa a.	af andra orsaker.
1:o. Efter läroverk.																													
A. Högre läroverk.																													
Stockholm:																													
Latinl. & Norrm.	1	3	32	4	7	10	8	—	4	6	—	75	—	75	—	2	6	3	3	1	6	—	11	5	—	37	—	37	
Söderm. lärov.	—	3	8	5	1	10	9	2	9	5	¹⁾ 1	53	²⁾ 2	55	1	—	—	1	1	1	—	2	4	¹⁾ 1	11	—	11		
Reall. & Norrm.	1	—	19	1	2	5	8	—	5	3	³⁾ 3	47	—	47	—	—	2	1	1	1	—	—	—	20	—	25	—	25	
» å Östern.	—	—	5	1	—	7	6	—	4	4	—	27	⁴⁾ 3	30	3	—	1	1	1	—	2	—	2	8	—	18	—	18	
Nya elem.-sk.	1	5	14	2	5	3	13	—	1	6	—	50	⁴⁾ 2	52	—	—	4	—	—	1	1	—	3	—	—	9	—	9	
Uppsala	7	2	9	8	5	9	22	—	12	10	—	84	⁴⁾ 1	85	2	1	4	1	3	1	3	1	13	11	²⁾ 1	41	—	41	
Nyköping	—	—	7	—	2	1	5	—	2	3	⁵⁾ 2	22	—	22	—	—	3	—	—	—	7	—	—	4	³⁾ 3	17	—	17	
Strängnäs	—	—	1	1	1	2	2	1	2	2	—	12	—	12	1	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	5	—	5	
Linköping	—	—	6	7	3	10	12	1	5	6	—	50	—	50	—	1	1	—	—	1	1	1	1	7	—	13	—	13	
Norrköping	6	3	7	5	1	3	17	3	5	13	⁶⁾ 1	64	⁴⁾ 28	92	4	2	3	—	—	—	3	—	—	10	—	22	—	22	
Jönköping	—	1	4	2	2	6	5	—	1	2	⁷⁾ 1	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Växjö	—	2	3	3	5	3	6	—	4	1	⁷⁾ 3	30	⁴⁾ 1	31	1	8	10	5	2	4	5	—	2	24	—	61	⁵⁾ 13	74	
Kalmar	—	1	2	3	3	4	1	1	3	2	⁸⁾ 2	22	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Västervik	—	2	10	1	2	22	5	—	4	3	⁹⁾ 2	51	—	51	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	
Visby	—	—	4	2	—	3	—	1	2	1	—	13	—	13	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—	4	—	4	
Karlskrona	—	2	4	1	—	8	3	1	1	3	¹⁰⁾ 1	24	—	24	—	2	8	—	—	3	4	—	5	4	—	26	—	26	
Kristianstad	—	1	7	2	—	2	8	—	7	2	—	29	—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Malmö	—	4	23	4	—	4	7	—	4	—	¹¹⁾ 1	47	—	47	—	—	31	1	—	—	17	1	1	14	⁶⁾ 1	66	—	66	
Lund	4	2	6	5	4	5	5	5	3	8	—	47	⁴⁾ 4	51	—	—	2	1	2	3	1	2	2	1	—	14	—	14	
Hälsingborg	1	—	22	6	5	5	8	2	3	9	¹²⁾ 6	67	—	67	—	—	4	1	—	1	4	—	—	11	⁷⁾ 1	22	—	22	
Ystad	—	—	7	1	—	—	4	2	—	—	—	14	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Halmstad	2	2	13	7	5	7	—	1	—	3	—	40	—	40	—	—	18	—	—	2	2	—	2	8	—	32	—	32	
Göteborg:																													
Latinlärov.	—	—	9	1	3	3	7	2	3	3	—	31	¹³⁾ 1	32	—	—	—	—	—	—	2	—	—	4	—	6	—	6	
Reallärov.	1	2	15	1	2	6	12	2	8	1	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	20	—	20	
Vänersborg	—	1	8	—	—	1	—	—	1	—	¹⁴⁾ 2	13	—	13	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	4	—	4	
Skara	11	—	—	4	3	7	7	—	—	3	¹⁵⁾ 1	36	—	36	1	—	—	1	5	—	8	—	3	9	—	27	—	27	
Karlstad	—	—	7	1	2	6	3	1	6	8	—	34	—	34	—	—	4	3	—	—	5	2	3	8	—	25	—	25	
Örebro	4	4	21	8	—	13	11	—	15	5	¹⁶⁾ 14	95	—	95	—	3	—	—	1	—	1	—	—	2	⁶⁾ 7	14	—	14	
Västerås	—	3	3	1	2	3	8	—	—	4	¹⁷⁾ 1	25	—	25	—	1	2	1	1	1	2	—	1	10	—	19	—	19	
Falun	—	—	1	4	—	2	1	3	1	1	—	13	¹⁸⁾ 1	14	—	—	2	1	1	—	1	1	3	2	—	11	—	11	
Gäffe	—	—	—	—	1	2	—	—	1	—	—	4	—	4	—	3	7	1	—	3	1	—	—	5	—	20	—	20	
Hudiksvall	—	1	4	—	2	—	2	—	3	—	—	12	—	12	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	
Härnösand	—	1	2	1	1	2	9	—	6	12	—	34	¹⁹⁾ 5	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sundsvall	—	2	8	4	4	5	6	4	8	—	—	41	—	41	—	—	2	—	—	—	2	—	1	1	⁸⁾ 1	7	—	7	
Östersund	1	2	1	1	—	7	6	—	—	1	—	19	—	19	—	2	2	—	—	—	1	—	1	3	—	9	—	9	
Umeå	2	2	17	—	2	2	8	—	—	5	—	38	—	38	2	—	14	—	—	—	—	—	—	—	3	—	19	—	19
Luleå	—	1	1	—	—	—	7	1	3	1	—	14	—	14	—	5	4	—	—	—	4	—	—	—	—	13	—	13	
Summa	42	52	310	97	75	188	241	33	136	136	41	1,351	48	1,399	15	31	139	21	23	23	85	8	58	204	15	622	13	635	

¹⁾ Amputation af ena benet. — ²⁾ Examensläsning. — ³⁾ Kvarstående sviter efter operation. — ⁴⁾ Afhängen bostad. — ⁵⁾ 1 kronisk periostit, 1 sinnessjukdom. — ⁶⁾ Kyphos efter spondylit. — ⁷⁾ 1 tuberkulos i ena höftleden, 1 allmän fettbildning och 1 struma. — ⁸⁾ Varicocele. — ⁹⁾ 1 inflammation i ryggraden (trol. tuberkulos), 1 inflammation i ryggen (trol. i muskulaturen). — ¹⁰⁾ Struma. — ¹¹⁾ Misstänkt lungsot. — ¹²⁾ Ansvälda lymfkörtlar å halsen. — ¹³⁾ Befriad af rektor. — ¹⁴⁾ 1 operation af blindtarm och 1 blodbrist. — ¹⁵⁾ Reumatism. — ¹⁶⁾ Bleksot. — ¹⁷⁾ Halskörtelsvullnad. — ¹⁸⁾ För studier. — ¹⁹⁾ Befriade af rektor. — ²⁰⁾ Uppgift om sjukdomens art kan ej lämnas.

¹⁾ Svindel. — ²⁾ Näsblödning. — ³⁾ Mjälthugg. — ⁴⁾ Någon svagrote har ej varit anordnad. — ⁵⁾ Konfirmationsundervisning. — ⁶⁾ Misstänkt lungsot. — ⁷⁾ Ansvälda inguinalkörtlar. — ⁸⁾ Bleksot. — ⁹⁾ Skrophulos.

Tab. 17 (forts.). Antal lärjungar höstterminen 1907, som icke deltagit i gymnastik-
öfningarne eller som hänvisats till svagrote.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Läroverk.	I gymnastiköfningarne icke deltagande														Till svagrote hänvisade													
	på grund af														på grund af													
	s j u k d o m a r i														s j u k d o m a r i													
	syn- o. hörsel- organerna.	nervsystemet.	cirkulations- organerna.	anddräkts- organerna.	matförsörjnings- organerna.	urin- o. köns- organerna.	medfödd missbildning.	tarmbräck.	allmän svaghet.	andra sjukdomar.	S u m m a.	af andra orsaker.	S u m m a icke deltagande.	syn- o. hörsel- organerna.	nervsystemet.	cirkulations- organerna.	anddräkts- organerna.	matförsörjnings- organerna.	urin- o. köns- organerna.	o. ben- systemet.	föresörgan.	medfödd missbildning.	tarmbräck.	allmän svaghet.	andra sjukdomar.	S u m m a.	af andra orsaker.	S u m m a till svar- rote hänvisade.
B. Real- skolor.																												
1. Realskolor för gossar.																												
Stockholm:																												
Jakob	—	—	8	1	—	3	9	—	2	7	—	30	¹⁾ 19	49	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	2
Katarina	1	2	3	2	3	—	4	—	5	2 ²⁾	1	23	—	23	—	—	1	—	2	—	4	—	—	7	—	14	—	14
Kungsholmen	—	1	8	—	1	1	3	—	4	2	—	20	¹⁾ 4	24	—	1	4	—	1	2	2	—	5	15 ¹⁾	2	32	—	32
Enköping	—	—	2	—	—	1	2	—	2	—	—	7	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾
Eskilstuna	—	—	7	1	1	2	3	—	—	1	—	15	—	15	—	—	4	—	—	—	—	—	1	1	—	6	—	6
Eksjö	—	—	—	2	1	—	—	—	—	1	—	4	—	4	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	—	4	—	4
Oskarshamn ...	—	2	2	1	—	5	1	—	3	3	—	17	³⁾ 1	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾
Karlshamn ...	1	—	3	—	1	1	5	—	5	—	—	16	—	16	—	—	1	—	—	1	1	—	—	1	—	4	—	4
Malmö	—	1	2	1	2	—	3	—	4	4	—	17	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾
Landskrona ...	—	—	3	—	—	8	—	—	2	1	—	14	⁴⁾ 1	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾
Varberg	—	1	1	—	—	—	4	—	4	3	—	13	—	13	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	—	2
Göteborg:Västra	—	1	7	—	3	—	6	—	12	4	—	33	—	33	—	—	1	—	—	—	4	1	—	1	—	7	—	7
Östra	2	1	9	—	—	3	3	—	3	3	—	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾
Uddevalla	—	2	9	—	—	1	2	—	1	2	—	17	—	17	—	1	1	—	—	—	3	—	1	2	—	8	—	8
Borås	—	—	4	2	1	3	13	—	6	1	—	30	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾
Mariestad	—	1	1	—	—	3	1	—	—	1	—	7	—	7	—	—	1	—	—	—	—	—	—	6	—	7	—	7
Lidköping	—	—	1	—	—	—	3	1	6	3	—	14	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾
Skövde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	⁵⁾ 1	—	1	—	1	1	—	—	—	1	—	2	6 ³⁾	2	13	—	13
Kristinehamn ..	—	—	1	—	—	3	2	—	2	—	—	8	—	8	—	—	4	—	—	—	—	—	1	6	—	11	—	11
Arvika	—	—	1	—	—	—	2	—	—	1	—	4	¹⁾ 1	5	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	3	—	3
Söderhamn ...	—	—	3	—	—	6	1	—	—	1	—	11	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	²⁾
Summa	4	12	75	10	13	40	67	1	61	40	1	324	27	351	—	3	19	2	3	6	16	1	10	49	4	113	—	113

¹⁾ Afägsen bostad. — ²⁾ Vattenbräck. — ³⁾ Enhänt. — ⁴⁾ Efter genomgången operation för blindtarmsinflammation. — ⁵⁾ Konvalescens efter svårare operation.

¹⁾ 1 lymfvar på halsen, 1 vattenbräck. — ²⁾ Svagrote har ej förekommit. — ³⁾ Blodbrist och allmän svaghet.

Tab. 17 (forts.). Antal lärjungar höstterminen 1907, som icke deltagit i gymnastik-
öfningarne eller som hänvisats till svagrote.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Läroverk.	I gymnastiköfningarne icke deltagande														Till svagrote hänvisade													
	på grund af														på grund af													
	sjukdomar i														sjukdomar i													
	syn- o. hörsel- organerna.	nervsystemet.	cirkulations- organerna.	andedräkts- organerna.	matematiska- organerna.	urin- o. köns- organerna.	föreleorgau. o. benstytemet.	medfödd missbildning.	tarmbräck.	allmän svaghet.	andra sjukdomar.	Summa a.	Summa icke deltagande.	af andra orsaker.	syn- o. hörsel- organerna.	nervsystemet.	cirkulations- organerna.	andedräkts- organerna.	matematiska- organerna.	urin- o. köns- organerna.	föreleorgau. o. benstytemet.	medfödd missbildning.	tarmbräck.	allmän svaghet.	andra sjukdomar.	Summa a.	Summa till svag- rote hänvisade.	af andra orsaker.
2. Samskolor.																												
Norrtälje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södertälje	—	—	1	—	—	2	—	—	—	5	—	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vadstena	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vimmerby	—	—	5	—	—	2	1	1	—	3	—	12	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ängelholm	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trelleborg	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2 ¹⁾ 3	—	7	7	—	1	1	—	—	—	—	3	1	—	1 ²⁾ 6	13	13	—	—
Strömstad	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alingsås	—	—	1	—	—	1	—	—	1	2	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Åmål	—	—	5	—	—	—	1	—	1	2	—	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Falköping	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Filipstad	—	—	2	1	—	—	—	2	—	2	—	7 ³⁾ 1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Askersund	—	—	1	—	—	5	2	—	2	2	—	12	12	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	2	—
Sala	—	—	4	7	—	10	—	—	—	1	—	22	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Köping	—	—	1	1	—	6	2	—	—	— ³⁾ 1	—	11	11	—	—	3	—	—	—	—	1	—	—	7 ⁴⁾ 4	15	15	—	—
Arboga	—	—	—	—	—	1	4	2	1	3	—	11	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örnsköldsvik	—	—	1	—	—	2	2	—	—	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	4	6	6	—	—
Skellefteå	—	—	—	—	—	1	2	2	1	3	—	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Piteå	—	—	1	1	—	3	—	—	4	—	—	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haparanda	—	—	1	—	—	—	1	1	—	1 ⁴⁾ 1	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
Summa	—	—	25	11	—	31	20	9	13	27	5	141	1	142	—	1	8	1	—	1	7	1	3	21	10	53	—	53
2.o. Efter läroverks- o. klassgrupp.																												
Högre lärov.:																												
Realskolan...	17	31	135	52	40	112	111	21	88	89	32	728	25	753	10	13	84	12	12	14	49	5	44	112	10	365	13	378
Gymnasiet...	25	21	175	45	35	76	130	12	48	47	9	623	23	646	5	18	55	9	11	9	36	3	14	92	5	257	—	257
Realskolor:																												
Realsk.f.gossar	4	12	75	10	13	40	67	1	61	40	1	324	27	351	—	3	19	2	3	6	16	1	10	49	4	113	—	113
Samskolor	—	—	25	11	—	31	20	9	13	27	5	141	1	142	—	1	8	1	—	1	7	1	3	21	10	53	—	53
Summa	46	64	410	118	88	259	328	43	210	203	47	1,816	76	1,892	15	35	166	24	26	30	108	10	71	274	29	788	13	801
Realskolan	21	43	235	73	53	183	198	31	162	156	38	1,193	53	1,246	10	17	111	15	15	21	72	7	57	182	24	531	13	544
Gymnasiet	25	21	175	45	35	76	130	12	48	47	9	623	23	646	5	18	55	9	11	9	36	3	14	92	5	257	—	257
Summa	46	64	410	118	88	259	328	43	210	203	47	1,816	76	1,892	15	35	166	24	26	30	108	10	71	274	29	788	13	801

¹⁾ Blodbrist med däraf föranledda symptom, såsom hufvudvärk, svindel m. m. —
²⁾ Affägsen bostad. — ³⁾ Scrophulos och körteltuberkulos. — ⁴⁾ Astma.

¹⁾ Svagrote har ej förekommit, — ²⁾ Svagrote har ej funnits, men
de svagare lärjungarna hafva varit befriade från mera ansträngande rörelser.
— ³⁾ Blodbrist med däraf föranledda symptom såsom hufvudvärk, svindel
m. m. — ⁴⁾ Scrophulos o. körteltuberkulos.

Tab. 18. Lärjungarnes flyttning år 1907 vid vårterminens slut och höstterminens början.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Afdelningar och linier.	Vid vår-termins slut före flyttningen närl. lärjungar i afdelning, hvar- ifrån flyttning kan ske vid samma läroverk å samma linie.	Vårterminen.								Höstterminen.								Summornas summa.
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen								Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen								
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.					från annan linie.	Summa.	efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.					från annan linie.	Summa.			
		0.	1.	2.	3.	4.			5 eller flere.	0.	1.	2.	3.			4.	5 eller flere.	
A. Högre läroverk.																		
1	1,546	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	1,843	—	28	1,110	1	65	—	—	1,204	—	8	187	—	11	—	—	206	1,410
3	2,045	—	28	1,279	4	83	—	—	1,394	15	9	258	1	26	—	—	309	1,703
4	2,111	—	17	1,443	7	113	—	—	1,580	20	4	240	—	20	—	—	284	1,864
5	1,936	—	14	1,310	1	134	—	—	1,459	10	3	324	—	28	—	—	365	1,824
6	—	—	3	387	2	34	—	—	426	3	—	149	—	8	—	35	195	621
Ring I: R.	813	—	3	511	2	32	—	—	548	2	—	86	—	2	—	1	91	639
» I: L.	577	—	5	374	2	8	—	—	389	4	—	55	—	1	—	4	64	453
» II: R. (R. 6: 2)	902	—	7	536	—	33	—	—	576	6	—	113	1	5	—	14	144	720
» II: L. (L. 6: 2)	575	—	1	432	2	25	—	—	460	4	—	53	1	4	—	6	68	528
R. 7: 1	833	—	3	582	1	37	—	—	623	1	1	129	—	6	—	3	140	763
L. » B (Icke-greker)	451	—	3	332	—	13	—	—	348	3	—	56	—	3	—	3	65	413
» » A (Greker)	166	—	1	102	1	2	—	—	106	—	—	11	—	2	—	2	15	121
R. 7: 2	—	—	3	515	2	34	—	—	554	2	2	140	1	4	—	—	149	703
L. » B	—	—	1	276	3	23	—	—	303	—	—	94	1	6	—	—	101	404
» » A	—	—	1	123	1	8	—	—	133	—	1	15	—	2	—	—	18	151
Summa	13,798	—	118	9,312	29	644	—	—	10,103	70	28	1,915	5	128	—	68	2,214	12,317
B. Realskolor.																		
1. Realskolor för gossar.																		
1	677	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	740	—	20	432	3	45	—	—	500	—	3	80	—	10	—	—	93	593
3	732	—	8	489	1	35	2	—	535	7	3	113	—	7	—	—	130	665
4	673	—	5	441	—	53	—	—	499	9	—	98	1	8	—	—	116	615
5	518	—	3	381	1	46	—	—	431	2	—	103	1	11	—	—	117	548
6	—	—	3	297	—	26	—	—	326	—	1	65	1	3	—	—	70	396
Ring I: R.	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	7
» II: R.	—	—	1	6	—	—	—	—	7	—	—	2	—	—	—	—	2	9
Summa	3,351	—	40	2,046	5	205	2	—	2,298	18	7	461	3	39	—	7	535	2,833

Tab. 18 (forts.). Lärjungarnes flyttning år 1907 vid vårterminens slut och höstterminens början.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Afdelningar och linier.	Vid vår-termins slut före flyttningen närv. lärjungar i afdelning, hvar- ifrån flyttning kan ske vid samma läroverk å samma linie.	Vårterminen.								Höstterminen.								Summornas summa.
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till afdelningen								Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till afdelningen								
		efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.						från annan linie.	Summa.	efter att hafva tillhört närmast lägre afdelning af samma linie följande antal terminer.						från annan linie.	Summa.	
		0.	1.	2.	3.	4.	5 eller flere.			0.	1.	2.	3.	4.	5 eller flere.			
2. Samskolor.																		
1.....	464	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.....	486	—	11	348	2	17	—	—	378	—	3	44	—	2	—	—	49	427
3.....	449	—	26	361	1	7	—	—	395	6	—	53	—	2	—	—	61	456
4.....	312	—	4	323	1	15	—	—	343	4	—	54	—	4	—	—	62	405
5.....	49	—	4	202	—	15	—	—	221	—	—	32	—	2	—	—	34	255
6.....	—	—	—	42	—	2	—	—	44	—	—	—	—	—	—	—	—	44
Summa	1,760	—	45	1,276	4	56	—	—	1,381	10	3	183	—	10	—	—	206	1,587
C. Sammandrag.																		
1.....	2,687	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2.....	3,069	—	59	1,890	6	127	—	—	2,082	—	14	311	—	23	—	—	348	2,430
3.....	3,226	—	62	2,129	6	125	2	—	2,324	28	12	424	1	35	—	—	500	2,824
4.....	3,096	—	26	2,207	8	181	—	—	2,422	33	4	392	1	32	—	—	462	2,884
5.....	2,503	—	21	1,893	2	195	—	—	2,111	12	3	459	1	41	—	—	516	2,627
6.....	—	—	6	726	2	62	—	—	796	3	1	214	1	11	—	35	265	1,061
Ring I: R.	824	—	3	511	2	32	—	—	548	2	—	86	—	2	—	8	98	646
» I: L.	577	—	5	374	2	8	—	—	389	4	—	55	—	1	—	4	64	453
Ring II: R. (R. 6:2)	902	—	8	542	—	33	—	—	583	6	—	120	1	5	—	14	146	729
» II: L. (L. 6:2)	575	—	1	432	2	25	—	—	460	4	—	53	1	4	—	6	68	528
R. 7:1	833	—	3	582	1	37	—	—	623	1	1	129	—	6	—	3	140	763
L. » B (Icke-greker)	451	—	3	332	—	13	—	—	348	3	—	56	—	3	—	3	65	413
» » A (Greker)	166	—	1	102	1	2	—	—	106	—	—	11	—	2	—	2	15	121
R. 7:2	—	—	3	515	2	34	—	—	554	2	2	140	1	4	—	—	149	703
L. » B	—	—	1	276	3	23	—	—	303	—	—	94	1	6	—	—	101	404
» » A	—	—	1	123	1	8	—	—	133	—	1	15	—	2	—	—	18	151
Summa	18,909	—	203	12,634	38	905	2	—	13,782	98	38	2,559	8	177	—	75	2,955	16,737
Realskolan	14,581	—	174	8,845	24	690	2	—	9,735	76	34	1,800	4	142	—	35	2,091	11,826
Gymnasiet: Reallinien	2,559	—	17	2,150	5	136	—	—	2,308	11	3	475	2	17	—	25	533	2,841
Latinlinien	1,769	—	12	1,639	9	79	—	—	1,739	11	1	284	2	18	—	15	331	2,070
Summa	18,909	—	203	12,634	38	905	2	—	13,782	98	38	2,559	8	177	—	75	2,955	16,737

Anm. Utom den i tabellen upptagna stora flyttningen vid övergången från ett läsår till ett annat ägde under kalenderåret 1907 vid några läroverk flyttning rum äfven vid vårterminens början, hvarvid 110 lärjungar erhöilo flyttning. Af dessa flyttades 1 direkt från 1:a till 3:e klassen, 1 från 2:a till 4:e klassen samt 1 från 3:e till 5:e klassen. Efter att hafva tillhört närmast föregående klass en termin flyttades 80, nämligen 31 till klass 2, 11 till kl. 3, 12 till kl. 4, 11 till kl. 5, 4 till klass 6, 3 till ring I: R., 2 till klass R. 6:2, 1 till klass L. 6:2, 2 till R. 7:2, 1 till L. 7:2 B och 2 till L. 7:2 A. Efter att hafva tillhört närmast föregående klass två terminer flyttades 3, nämligen

1 till klass 3 och 2 till R. 7:2. Efter att hafva tillhört närmast föregående klass tre terminer flyttades 11, nämligen 3 till klass 3, 2 till R. 7:1, 1 till L. 7:1 A, 2 till R. 7:2, 2 till L. 7:2 B och 1 till L. 7:2 A. Från en linie till en annan övergingo vid nyssnämnda tidpunkt 13 lärjungar, nämligen 6 till klass 6, 3 till ring I: R., 3 till ring I: L. och 1 till klass L. 6:2. Slutligen må nämnas, att 15 retrograda flyttningar ägde rum vid vårterminens början, i det att en lärjunge återgick till klass 2 från klass 3 (på föräldrarnas begäran), 14 till klass 6, hvaraf 8 från R. 6:2, 5 från L. 6:2 och 1 från L. 7:1.

Tab. 19. Lärjungarnes omsättning år 1907.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Afdelningar och linier.	Vårterminen.									Höstterminen.								
	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 Februari.					Lärjungar afgångne i afdelningen				Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 September.					Lärjungar afgångne i afdelningen			
	Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med d. 31 Januari.	från och med d. 1 Februari till termi- nens slut.	under näst följande mellantermin.	S u m m a.	Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med d. 14 September.	från och med d. 15 September till termi- nens slut.	under näst följande mellantermin.	S u m m a.
		vid vårfins början.	vid föreg. terminens slut.								vid föreg. terminens slut.	vid höstfins början.						
A. Högre läro- verk.																		
1	1,507	—	—	43	1,550	1	6	72	79	98	—	—	1,465	1,563	4	7	9	20
2	1,812	—	15	23	1,850	2	8	83	93	96	1,154	203	460	1,913	10	7	14	31
3	2,018	—	11	21	2,050	1	7	104	112	125	1,352	303	197	1,977	17	12	21	50
4	2,108	—	8	15	2,131	2	16	178	196	170	1,519	283	164	2,136	13	6	17	36
5	1,923	—	7	16	1,946	2	17	206	225	127	1,388	361	107	1,983	21	8	13	42
6	701	—	21	11	733	2	9	685	696	43	390	199	88	720	6	5	17	28
Ring I: R.	808	—	5	5	818	1	10	58	69	37	506	89	188	820	10	1	9	20
» I: L.	575	—	3	3	581	—	3	19	22	32	373	62	105	572	4	3	2	9
» II: R. (R. 6:2)...	901	—	2	4	907	1	4	95	100	52	546	141	47	786	9	9	13	31
» II: L. B (L. 6:2)	452	—	1	3	456	—	4	24	28	18	445	66	15	544	11	1	8	20
» II: L. A (L. 6:2)	121	—	1	1	123	—	1	2	3									
R. 7:1	832	—	2	3	837	—	7	59	66	65	597	139	18	819	8	10	13	31
L. » B (Icke greker)	454	—	—	3	457	3	7	13	23	31	338	64	6	439	1	1	4	6
» » A (Greker) ...	165	—	1	3	169	—	3	3	6	12	103	15	1	131	3	1	—	4
R. 7:2	649	—	6	4	659	—	4	601	605	51	545	149	4	749	1	3	30	34
L. » B	404	—	3	1	408	1	3	388	392	15	303	101	2	421	—	2	7	9
» » A	146	—	3	1	150	1	—	146	147	4	131	17	2	154	—	—	2	2
Summa	15,576	—	89	160	15,825	17	109	2,736	2,862	976	9,690	2,192	2,869	15,727	118	76	179	373
B. Realskolor.																		
1. Realskolor för gossar.																		
1	657	—	—	24	681	—	5	48	53	58	—	—	661	719	2	3	6	11
2	732	—	3	11	746	1	6	44	51	53	469	93	88	703	2	3	9	14
3	731	—	2	8	741	—	11	73	84	73	511	128	33	745	8	7	5	20
4	676	—	3	5	684	—	5	87	92	61	474	113	34	682	9	8	4	21
5	520	—	5	—	525	—	9	198	207	42	412	117	9	580	10	4	9	23
6	293	—	3	5	301	—	5	286	291	11	189	68	21	289	2	1	7	10
Ring I: R.	10	—	1	—	11	—	—	4	4	1	7	—	1	9	—	—	—	—
» II: R.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	6	—	—	—	—
Summa	3,619	—	17	53	3,689	1	41	740	782	299	2,066	521	847	3,733	33	26	40	99

Tab. 19 (forts.). Lärjungarnes omsättning år 1907.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Afdelningar och linier.	Vårterminen.									Höstterminen.								
	Närvarande lärjungar i afdelningen den 1 Februari.					Lärjungar afgångne i afdelningen				Närvarande lärjungar i afdelningen den 15 September.					Lärjungar afgångne i afdelningen			
	Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut.		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med d. 31 Januari.	från och med d. 1 Februari till termi- nens slut.	under näst följande mellantermin.	S u m m a.	Kvar i afdelningen från föregående termin.	Flyttade till afdelningen på grund af beslut.		Inskrifne under terminen.	S u m m a.	från terminens början till och med d. 14 September.	från och med d. 15 September till termi- nens slut.	under näst följande mellantermin.	S u m m a.
		vid föreg. termins slut.	vid vår-tids början.								vid höst-tids början.							
2. Samskolor.																		
1	447	—	—	19	466	1	3	22	26	25	—	—	426	451	1	2	2	5
2	460	—	14	12	486	2	1	37	40	20	359	49	66	494	1	1	4	6
3	445	—	3	3	451	1	1	45	47	26	367	61	26	480	1	5	5	11
4	307	—	2	4	313	1	5	46	52	27	321	63	37	448	1	2	1	4
5	180	—	—	—	180	—	2	159	161	9	201	33	10	253	1	1	3	5
6	9	—	—	2	11	—	—	11	11	—	11	—	4	15	—	—	—	—
Summa	1,848	—	19	40	1,907	5	12	320	337	107	1,259	206	569	2,141	5	11	15	31
C. Sammandrag.																		
1	2,611	—	—	86	2,697	2	14	142	158	181	—	—	2,552	2,733	7	12	17	36
2	3,004	—	32	46	3,082	5	15	164	184	169	1,982	345	614	3,110	13	11	27	51
3	3,194	—	16	32	3,242	2	19	222	243	224	2,230	492	256	3,202	26	24	31	81
4	3,091	—	13	24	3,128	3	26	311	340	258	2,314	459	235	3,266	23	16	22	61
5	2,623	—	12	16	2,651	2	28	563	593	178	2,001	511	126	2,816	32	13	25	70
6	1,003	—	24	18	1,045	2	14	982	998	54	590	267	113	1,024	8	6	24	38
Ring I: R.	818	—	6	5	829	1	10	62	73	38	513	89	189	829	10	1	9	20
» I: L.	575	—	3	3	581	—	3	19	22	32	373	62	105	572	4	3	2	9
Ring II: R.	901	—	2	4	907	1	4	95	100	52	550	143	47	792	9	9	13	31
» II: L. B.	452	—	1	3	456	—	4	24	28	18	445	66	15	544	11	1	8	20
» II: L. A.	121	—	1	1	123	—	1	2	3									
R. 7:1	832	—	2	3	837	—	7	59	66	65	597	139	18	819	8	10	13	31
L. » B (Icke greker)	454	—	—	3	457	3	7	13	23	31	338	64	6	439	1	1	4	6
» » A (Greker) ...	165	—	1	3	169	—	3	3	6	12	103	15	1	131	3	1	—	4
R. 7:2	649	—	6	4	659	—	4	601	605	51	545	149	4	749	1	3	30	34
L. » B	404	—	3	1	408	1	3	388	392	15	303	101	2	421	—	2	7	9
» » A	146	—	3	1	150	1	—	146	147	4	131	17	2	154	—	—	2	2
Summa	21,043	—	125	253	21,421	23	162	3,796	3,981	1,382	13,015	2,919	4,285	21,601	156	113	234	503
Realskolan	15,526	—	97	222	15,845	16	116	2,384	2,516	1,064	9,117	2,074	3,896	16,151	109	82	146	337
Gymnasiet: Reallinien	3,200	—	16	16	3,232	2	25	817	844	205	2,205	520	258	3,189	28	23	65	116
Latinlinien	2,317	—	12	15	2,344	5	21	595	621	112	1,693	325	131	2,261	19	8	23	50
Summa	21,043	—	125	253	21,421	23	162	3,796	3,981	1,382	13,015	2,919	4,285	21,601	156	113	234	503

Ann. 1. Då i kolumnerna 8 och 17 endast sådana lärjungar böra vara upptagna, hvilka i förtid under terminens lopp afbrutit sin skolgång, hafva därifrån till resp. kol. 9 och 18 öfverförts, dels alla efter mogenhetspröfning och realskolexamen afgångne lärjungar, äfven om mogenhetspröfningen och realskolexamen vid vissa lärov. inträffat före årsex., dels, såvidt sig göra låtit, alla de lärjungar, hvilka i öfrigt afgått vid terminens slut.

Allm. läroverken 1907—08.

Ann. 2. Utom i tabellen upptagna nyinskrifna lärjungar, hvilka alla inskrefvos t. o. m. den 1 Febr. under vartn och t. o. m. den 15 Sept. under höstn. inskrefvos under vartn 1907 efter d. 1 Febr. 8 lärjungar, af hvilka 3 i kl. 1, 1 i kl. 2, 2 i kl. 3, 1 i kl. 4 och 1 i kl. 5, samt under höstn 1907 efter den 15 Sept. 25 lärjungar, af hvilka 3 i kl. 1, 4 i kl. 2, 6 i kl. 3, 3 i kl. 4, 3 i kl. 5. 3 i ring I: R., 2 i ring I: L. och 1 i ring II: R.

Tab. 20. Realskolexamen vårterminen 1907.

Den skriftliga realskolexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
Läroverk, vid hvilka pröfning ägt rum.	Underkände (och uteblifne).			Godkände.			Summor summa.	Läroverk, vid hvilka pröfning ägt rum.	Underkände (och uteblifne).			Godkände.			Summor summa.
	Lärjungar vid dimissionsberet- tigade läroverk.	Öfrige (Privatister).	Summa.	Lärjungar vid dimissionsberet- tigade läroverk.	Öfrige (Privatister).	Summa.			Lärjungar vid dimissionsberet- tigade läroverk.	Öfrige (Privatister).	Summa.	Lärjungar vid dimissionsberet- tigade läroverk.	Öfrige (Privatister).	Summa.	
Offentliga.								B. Realskolor.							
A. Högre läroverk.								1. Realskolor för gossar.							
Stockholm:								Stockholm:							
Latinlärov. å Norrm.	—	¹ 3	3	17	² 9	26	29	Jakob	4	¹⁹ 2	6	18	²⁰ 6	24	30
Södermalms lärov....	4	3	7	22	4	26	33	Katarina	3	2	5	21	3	24	29
Reallärov. å Norrm.	—	1	1	17	³ 15	32	33	Kungsholmen	—	—	—	11	—	11	11
» » Östern.	—	—	—	20	⁴ 12	32	32	Enköping	—	—	—	12	—	12	12
Uppsala	—	—	—	27	1	28	28	Eskilstuna	—	—	—	14	—	14	14
Nyköping	1	—	1	11	⁵ 1	12	13	Eksjö	—	—	—	16	—	16	16
Strängnäs	—	—	—	6	—	6	6	Oskarshamn	—	—	—	13	—	13	13
Linköping	—	—	—	⁶ 51	⁷ 6	57	57	Karlshamn	2	—	2	6	—	6	8
Norrköping	3	—	3	⁸ 52	3	55	58	Malmö	—	3	3	6	6	12	15
Jönköping	1	—	1	27	1	28	29	Landskrona	1	1	2	20	1	21	23
Växjö	—	—	—	13	—	13	13	Varberg	²¹ 1	1	2	14	—	14	16
Kalmar	1	—	1	28	—	28	28	Göteborg:							
Västervik	—	—	—	⁹ 11	—	11	11	Västra	1	—	1	15	—	15	16
Visby	—	—	—	⁸ 6	—	6	6	Östra	—	—	—	18	3	21	21
Karlskrona	2	—	2	12	—	12	14	Uddevalle	—	—	—	11	1	12	12
Kristianstad	—	—	—	9	⁷ 8	17	17	Borås	2	²² 1	3	17	1	18	21
Malmö	1	1	2	20	⁹ 7	27	29	Mariestad	—	—	—	7	1	8	8
Lund	2	¹⁰ 5	7	16	12	28	35	Lidköping	—	—	—	7	—	7	7
Hälsingborg	2	—	2	30	1	31	33	Sköfde	2	—	2	11	1	12	14
Ystad	—	—	—	3	—	3	3	Kristinehamn	1	—	1	11	—	11	12
Halmstad	—	—	—	¹¹ 20	⁷ 7	27	27	Arvika	—	—	—	15	—	15	15
Göteborg:								Söderhamn	—	—	—	19	2	21	21
Latinläroverket	—	—	—	¹² 24	3	27	27	Summa	17	10	27	282	25	307	334
Realläroverket	1	—	1	31	—	31	32								
Vänersborg	—	—	—	15	⁷ 7	22	22								
Skara	¹³ 1	—	1	¹⁴ 22	1	23	24								
Karlstad	1	—	1	22	—	22	23								
Örebro	4	—	4	¹⁵ 38	1	39	43								
Västerås	3	1	4	18	1	19	23								
Falun	—	¹⁶ 3	3	19	¹⁶ 9	28	31								
Gäffe	—	—	—	19	2	21	21								
Hudiksvall	—	—	—	7	—	7	7								
Härnösand	1	—	1	20	—	20	21								
Sundsvall	—	—	—	12	—	12	12								
Östersund	3	—	3	12	1	13	16								
Umeå	2	—	2	¹⁷ 13	—	13	15								
Luleå	2	—	2	¹⁸ 19	⁴ 3	22	24								
Summa	35	17	52	709	115	824	876								

¹ 1 af dessa uteblef. ² 7 af dessa voro flickor. — ³ 12 af dessa voro flickor. — ⁴ Flickor. — ⁵ Flicka. — ⁶ 1 af dessa tillhörde

klass R. 6:2. — ⁷ 4 af dessa voro flickor. — ⁸ 1 af dessa tillhörde ring I: R. — ⁹ 5 af dessa voro flickor. — ¹⁰ 1 af dessa uteblef. — ¹¹ 2 af dessa tillhörde ring I: R. och 1 kl. L. 6:2. — ¹² 1 af dessa tillhörde kl. L. 7:1 B. — ¹³ Tillhörde ring I: L. — ¹⁴ 1 af dessa tillhörde ring I: R., 2 klass R. 6:2 och 1 L. 7:1 B. — ¹⁵ 3 af dessa tillhörde ring I: R. och 1 klass R. 7:1. — ¹⁶ 1 af dessa var flicka. — ¹⁷ 2 af dessa tillhörde ring I: R. — ¹⁸ 3 af dessa tillhörde klass R. 6:2. — ¹⁹ Flickor, hvaraf 1 uteblef. — ²⁰ 3 af dessa voro flickor. — ²¹ Uteblef för sjukdom. — ²² Flicka, uteblef.

Tab. 20 (forts.). Realskolexamen vårterminen 1907.

Den muntliga realskolexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
	Underkände (och uteblifne).			Godkände.			Summor		Underkände (och uteblifne).			Godkände.			Summor
Läroverk, vid hvilka pröfning ägt rum.	Lärjungar vid dimissionsberättigadt läroverk.	Öfrige (Privatister).	Summa.	Lärjungar vid dimissionsberättigadt läroverk.	Öfrige (Privatister).	Summa.	Summor	Läroverk, vid hvilka pröfning ägt rum.	Lärjungar vid dimissionsberättigadt läroverk.	Öfrige (Privatister).	Summa.	Lärjungar vid dimissionsberättigadt läroverk.	Öfrige (Privatister).	Summa.	Summor
Offentliga.								B. Realskolor.							
A. Högre läroverk.								1. Realskolor för gossar.							
Stockholm:								Stockholm:							
Latinlärov. å Norrm.	1	—	1	16	¹⁾ 9	25	26	Jakob	—	—	—	18	¹¹⁾ 6	24	24
Södermalms lärov....	1	1	2	21	3	24	26	Katarina	²³⁾ 1	2	3	20	1	21	24
Reallärov. å Norrm.	1	—	1	²⁾ 16	³⁾ 15	31	32	Kungsholmen	2	—	2	9	—	9	11
» » Östern.	—	—	—	20	⁴⁾ 12	32	32	Enköping	—	—	—	12	—	12	12
Uppsala	—	—	—	27	1	28	28	Eskilstuna	—	—	—	14	—	14	14
Nyköping	—	—	—	11	⁵⁾ 1	12	12	Eksjö	—	—	—	16	—	16	16
Strängnäs	—	—	—	6	—	6	6	Oskarshamn	2	—	2	11	—	11	13
Linköping	—	1	1	⁶⁾ 51	⁷⁾ 5	56	57	Karlshamn	—	—	—	6	—	6	6
Norrköping	—	⁸⁾ 1	1	⁹⁾ 52	2	54	55	Malmö	—	1	1	6	5	11	12
Jönköping	—	—	—	27	1	28	28	Landskrona	2	—	2	18	1	19	21
Växjö	—	—	—	13	—	13	13	Varberg	—	—	—	14	—	14	14
Kalmar	—	—	—	28	—	28	28	Göteborg:							
Västervik	—	—	—	⁶⁾ 11	—	11	11	Västra	²⁰⁾ 1	—	1	²⁴⁾ 14	—	14	15
Visby	—	—	—	⁹⁾ 6	—	6	6	Östra	—	3	3	²⁵⁾ 18	—	18	21
Karlskrona	—	—	—	12	—	12	12	Uddevalla	—	²⁰⁾ 1	1	11	—	11	12
Kristianstad	—	¹⁰⁾ 2	2	9	¹¹⁾ 6	15	17	Borås	—	—	—	17	1	18	18
Malmö	¹²⁾ 1	—	1	19	¹³⁾ 7	26	27	Mariestad	—	—	—	7	1	8	8
Lund	3	¹⁴⁾ 3	6	13	9	22	28	Lidköping	—	—	—	7	—	7	7
Hälsingborg	1	—	1	29	1	30	31	Sköfde	—	—	—	11	1	12	12
Ystad	—	—	—	3	—	3	3	Kristinehamn	—	—	—	11	—	11	11
Halmstad	1	—	1	¹⁵⁾ 19	⁷⁾ 7	26	27	Arvika	¹²⁾ 1	—	1	14	—	14	15
Göteborg:								Söderhamn	—	—	—	19	2	21	21
Latinläroverket	1	1	2	¹⁶⁾ 23	2	25	27	Summa	9	7	16	273	18	291	307
Realläroverket	1	—	1	²⁾ 30	—	30	31								
Vänersborg	—	⁵⁾ 1	1	15	¹¹⁾ 6	21	22	2. Samskolor.							
Skara	2	—	2	¹⁷⁾ 20	1	21	23	Åmål	—	—	—	10	—	10	10
Karlstad	¹⁸⁾ 2	—	2	20	—	20	22								
Örebro	1	—	1	¹⁹⁾ 37	1	38	39								
Västerås	²⁰⁾ 1	—	1	17	1	18	19								
Falun	—	1	1	19	¹⁰⁾ 8	27	28								
Gäfle	—	—	—	19	2	21	21								
Hudiksvall	—	—	—	7	—	7	7								
Härnösand	—	—	—	20	—	20	20								
Sundsvall	—	—	—	12	—	12	12								
Östersund	1	—	1	11	1	12	13								
Umeå	—	—	—	²¹⁾ 13	—	13	13								
Luleå	1	—	1	²²⁾ 18	⁴⁾ 3	21	22								
Summa	19	11	30	690	104	794	824								

¹⁾ 7 af dessa voro flickor. — ²⁾ 1 af dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. — ³⁾ 12 af dessa voro flickor. — ⁴⁾ Flickor. — ⁵⁾ Flicka. — ⁶⁾ 1 af dessa tillhörde klass R. 6:2. — ⁷⁾ 4 af dessa voro flickor. — ⁸⁾ Afbröt. —

⁹⁾ 1 af dessa tillhörde ring I: R. — ¹⁰⁾ 1 af dessa var flicka. — ¹¹⁾ 3 af dessa voro flickor. — ¹²⁾ Uteblef efter anmälan. — ¹³⁾ 5 af dessa voro flickor. — ¹⁴⁾ 2 af dessa uteblefvo. — ¹⁵⁾ 2 af dessa tillhörde ring I: R. och 1 klass L. 6:2. — ¹⁶⁾ 1 af dessa tillhörde klass L. 7:1 B. — ¹⁷⁾ 1 af dessa tillhörde ring I: R., 2 klass R. 6:2 och 1 L. 7:1 B. — ¹⁸⁾ Uteblefvo. — ¹⁹⁾ 3 af dessa tillhörde ring I: R. och 1 klass R. 7:1. — ²⁰⁾ Uteblef för sjukdom. — ²¹⁾ 2 af dessa tillhörde ring I: R. — ²²⁾ 3 af dessa tillhörde klass R. 6:2. — ²³⁾ Afgick från läroverket före den muntliga examen. — ²⁴⁾ 1 af dessa tillhörde S:t Johannes metodist-episkopalförsamling.

Tab. 21. Realskolexamen höstterminen 1907.

Skriftlig examen.								Muntlig examen.									
Underkände (och uteblifne).				Godkände.				Summor Summa.	Underkände (och uteblifne).				Godkände.				Summor Summa.
Lärjungar vid dimissionsberäk- tigadt läroverk.	Öfrige (Privatister).	Summa.		Lärjungar vid dimissionsberäk- tigadt läroverk.	Öfrige (Privatister).	Summa.			Lärjungar vid dimissionsberäk- tigadt läroverk.	Öfrige (Privatister).	Summa.						
Läroverk, vid hvilka pröfning ägt rum.								Läroverk, vid hvilka pröfning ägt rum.									
Offentliga.								Offentliga.									
A. Högre läroverk.								A. Högre läroverk.									
Stockholm:								Stockholm:									
Södermalms h. lärov.	—	1	1	1	2	3	4	Södermalms h. lärov.	—	—	—	1	2	3	3		
Reallärov. å Norrm.	—	4	4	2	2	4	8	Reallärov. å Norrm.	—	—	—	2	2	4	4		
Linköping	—	—	—	1	1	2	2	Linköping	—	—	—	1	1	2	2		
Jönköping	—	—	—	2	—	2	2	Jönköping	—	—	—	2	—	2	2		
Växjö	—	—	—	—	4	4	4	Växjö	—	—	—	—	4	4	4		
Karlskrona	—	—	—	—	1	1	1	Karlskrona	—	—	—	—	1	1	1		
Malmö	—	2	2	2	2	4	6	Malmö	—	—	—	2	2	4	4		
Lund	—	3	3	—	2	2	5	Lund	—	—	—	—	2	2	2		
Göteborgs Reallärov....	1	1	2	4	1	5	7	Göteborgs Reallärov....	1	—	1	3	1	4	5		
Skara	—	—	—	—	2	2	2	Skara	—	1	1	—	1	1	2		
Karlstad	—	—	—	—	1	1	1	Karlstad	—	—	—	—	1	1	1		
Örebro	—	—	—	—	2	2	2	Örebro.....	—	—	—	—	2	2	2		
Sundsvall	—	1	1	1	—	1	2	Sundsvall	—	—	—	1	—	1	1		
Östersund	—	—	—	1	—	1	1	Östersund	—	—	—	1	—	1	1		
Luleå	—	—	—	7	1	8	8	Luleå	—	—	—	7	1	8	8		
Summa	1	12	13	21	21	42	55	Summa	1	1	2	20	20	40	42		
B. Realskolor.								B. Realskolor.									
1. Realskolor för gossar.								1. Realskolor för gossar.									
Stockholm:								Stockholm:									
Jakob	—	1	1	3	6	9	10	Jakob	—	1	1	3	5	8	9		
Kungsholmen	—	2	2	1	1	2	4	Kungsholmen	—	—	—	1	1	2	2		
Enköping.....	—	1	1	—	2	2	3	Enköping.....	—	2	2	—	—	—	2		
Oskarshamn	—	—	—	1	—	1	1	Oskarshamn	—	—	—	1	—	1	1		
Söderhamn	—	—	—	—	2	2	2	Söderhamn	—	—	—	—	2	2	2		
Summa	—	4	4	5	11	16	20	Summa	—	3	3	5	8	13	16		

¹⁾ 3 af dessa voro flickor, 2 uteblefvo (hvaraf 1 flicka). — ²⁾ Flickor.
— ³⁾ Tillhörde klass R. 7: 1. — ⁴⁾ 2 af dessa voro flickor. — ⁵⁾ 2 af dessa
uteblefvo. — ⁶⁾ Flicka. — ⁷⁾ Uteblef. — ⁸⁾ Tillhörde ring II: R. — ⁹⁾ 1 af
dessa var flicka.

¹⁾ Flickor. — ²⁾ Tillhörde klass R. 7: 1. — ³⁾ 2 af dessa voro flickor.
— ⁴⁾ Uteblef. — ⁵⁾ Flicka. — ⁶⁾ Tillhörde ring II: R. — ⁷⁾ 1 af dessa
var flicka.

Tab. 20 o. 21 (forts.). Realskolexamen och därtill hörande fyllnadspröfning vår- och höstterminen 1907.

Sammandrag rörande realskolexamen år 1907.

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
L ä r j u n g a r.	V å r t e r m i n e n.					L ä r j u n g a r.	H ö s t t e r m i n e n.				
	Anmäl- de.,	Skriftlig examen.		Muntlig examen.			Anmäl de.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.	
		Underkände (och uteblifne)	Godkände.	Underkände (och uteblifne)	Godkände.			Underkände (och uteblifne)	Godkände.	Underkände (och uteblifne)	Godkände.
1) Tillhörande dimissionsberättigade offentliga läroverk:						1) Tillhörande dimissionsberättigade offentliga läroverk:					
36 högre läroverk	744	35	709	19	690	15 högre läroverk	24	1	21	1	20
21 realskolor för gossar ...	299	17	282	9	273	5 realskolor för gossar ...	5	—	5	—	5
1 samskola	11	1	10	—	10						
Summa	1,054	53	1,001	28	973	Summa	29	1	26	1	25
2) Öfrige (Privatister)	¹⁾ 169	27	140	18	122	2) Öfrige (Privatister)	48	16	32	4	28
Tillsammans	¹⁾ 1,223	²⁾ 80	³⁾ 1,141	⁴⁾ 46	⁵⁾ 1,095	Tillsammans	¹⁾ 77	²⁾ 17	³⁾ 58	⁴⁾ 5	⁵⁾ 53

¹⁾ Af de vid realskolor anmälda privatisterna hade 2 före skrifningens början återtagit sin anmälan; 65 privatister voro flickor. — ²⁾ Här i äro inberäknade 1, som uteblef för sjukdom, 4 (hvaraf två flickor), som i öfrigt uteblefvo. Af de öfriga tillhörde 1 ring I: L, 3 voro flickor. — ³⁾ 10 af dessa tillhörde ring I: R., 7 ring II: R., 1 ring II: L., 1 klass R. 7: 1 och 2 L. 7: 1 B; 60 voro flickor. — ⁴⁾ Här i äro inräknade 3, som uteblefvo för sjukdom, 6 som i öfrigt uteblefvo, 1 som afgick från läroverket före muntliga examen och 1 som afbröt. Af de öfriga voro 2 flickor. — ⁵⁾ 10 af dessa tillhörde ring I: R., 7 ring II: R., 1 ring II: L., 1 klass R. 7: 1 och 2 L. 7: 1 B. 58 voro flickor, 3 tillhörde den mosaiska trosbekännelsen och 1 metodist. episkopalförsamlingen.

¹⁾ Däraf 2 lärjungar vid Skara läroverk, som återtog sin anmälan; 10 voro flickor. — ²⁾ Däraf 6, som uteblefvo; 4 voro flickor (hvaraf 1 uteblef). — ³⁾ 1 af dessa tillhörde ring II: R., 1 klass R. 7: 1; 6 voro flickor. — ⁴⁾ 1 af dessa uteblef, 1 var flicka. — ⁵⁾ 1 af dessa tillhörde ring II: R. och 1 klass R. 7: 1. 5 voro flickor.

Sammandrag rörande fyllnadspröfning till realskolexamen höstterminen 1907.

1	2	3	4	5	6
Ä m n e n.	Anmälde.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.	
		Underkände.	Godkände.	Underkände.	Godkände.
Tyska	4	—	¹⁾ 2	—	¹⁾ 4
Engelska	1	—	—	—	1
Matematik	²⁾ 15	—	³⁾ 13	—	³⁾ 15
Franska	22	—	—	—	22
Summa	42	—	15	—	42

Anm. I ofvanstående tabell förekomma dubbelräkningar. i det att 2 voro anmälda till pröfning i tyska och franska, 1 i engelska och franska samt 2 i matematik och franska. Antalet anmälda utgjorde sålunda 37. — ¹⁾ 2 af de

anmälde aflade endast muntlig examen. — ²⁾ 3 af dessa voro flickor. — ³⁾ 3 af dessa voro flickor; af de öfriga anmälde aflade 2 endast muntlig examen.

Tab. 22. Mogenhets- och fyllnadspröfning vårterminen 1907.

a) Den skriftliga mogenhetspröfningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Läroverk, vid hvilka pröfning ägt rum.	U n d e r k ä n d e (och uteblifne).					G o d k ä n d e.					Summor- nas summa.
	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.		
1. Offentliga.											
Stockholm: Latinläroverket å Norrmalm ...	—	—	—	1) 2	2	—	45	—	13	58	60
Södermalms läroverk.....	2	—	—	—	2	27	33	—	—	60	62
Realläroverket å Norrmalm	4	—	4	—	8	53	—	5	—	58	66
» » Östermalm	—	—	5	—	5	20	—	4	—	24	29
Nya elementarskolan.....	3	—	—	—	3	26	10	—	2) 1	37	40
Uppsala.....	3) 2	—	—	—	2	31	34	—	—	65	67
Nyköping.....	—	—	1) 7	—	7	12	5	5	—	22	29
Strängnäs.....	—	1	—	4) 6	7	—	4	—	3	7	14
Linköping.....	—	5) 1	6) 1	—	2	37	22	1	1	61	63
Norrköping.....	1	—	5	—	6	22	12	4	—	38	44
Jönköping.....	2	—	—	—	2	29	7	—	—	36	38
Växjö.....	—	—	—	—	—	—	34	—	—	34	34
Kalmar.....	1	—	—	—	1	11	16	—	—	27	28
Västervik.....	1	—	7) 1	—	2	9	—	7) 1	—	10	12
Visby.....	1	1	—	1	3	6	9	—	—	15	18
Karlskrona.....	4	—	8) 2	1	7	14	7	—	—	21	28
Kristianstad.....	—	—	—	4	4	13	16	—	9) 4	33	37
Malmö.....	2	3	—	3	8	17	29	2	1	49	57
Lund.....	3	2	3	—	8	6	25	1	3	35	43
Hälsingborg.....	—	—	—	—	—	30	14	—	10) 10	54	54
Ystad.....	2	1	—	1	4	5	8	—	1	14	18
Halmstad.....	2	—	6) 1	—	3	8	14	1	1	24	27
Göteborg: Latinläroverket.....	—	1	—	—	1	—	48	—	11) 3	51	52
Realläroverket.....	1	—	—	—	1	42	—	—	—	42	43
Vänersborg.....	1	—	2	—	3	8	8	3	1	20	23
Skara.....	6	1	—	—	7	30	34	—	—	64	71
Karlstad.....	—	—	11) 3	1	4	26	14	3	9) 3	46	50
Örebro.....	—	—	1	—	1	24	21	1	—	46	47
Västerås.....	—	—	2	1) 4	6	21	14	1	1	37	43
Falun.....	—	1	1	—	2	16	9	2	2	29	31
Gäfle.....	1	1	8	1	11	12	13	—	2	27	38
Hudiksvall.....	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6	6
Härnösand.....	—	—	6) 1	1	2	4	5	1	9) 3	13	15
Sundsvall.....	—	—	—	—	—	21	—	9) 3	—	24	24
Östersund.....	4	—	1	—	5	12	6	—	—	18	23
Umeå.....	—	—	—	—	—	8	10	—	—	18	18
Luleå.....	1	—	—	—	1	13	11	—	7) 1	25	26
Summa	44	13	48	25	130	613	543	38	54	1,248	1,378
2. Enskilda.											
Stockholm: Beskowska skolan.....	1	—	2	—	3	9	8	3	—	20	23
Wallinska flickskolan.....	—	—	—	1	1	—	11	—	4	15	16
Lyceum för flickor.....	—	—	—	—	—	—	12	—	1	13	13
Palmgrenska samskolan.....	—	—	—	—	—	12) 16	2	2	—	20	20
Ahlinska flickskolan.....	—	—	—	—	—	5	10	1	2	18	18
Östermalms h. läroanstalt f. flickor.....	—	6) 1	—	1) 4	5	—	5	—	2	7	12
Whitlockska samskolan.....	—	—	—	—	—	13) 5	—	—	—	5	5
Sofi Almqvists samskola.....	—	—	10) 3	—	3	10) 10	—	10) 2	—	12	15
Södermalms h. läroanstalt f. flickor.....	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	3
Djursholms samskola.....	—	—	—	—	—	9) 3	—	—	—	3	3
Uppsala: Fjellstedtska skolan.....	—	—	—	—	—	—	21	—	3	24	24
Privatgymnasium.....	1	1	—	—	2	9) 8	14) 19	—	—	27	29
Malmö: Tekla Åbergs h. lärov. f. flickor.....	—	—	—	—	—	—	12	—	1	13	13
Lunds privata elementarskola.....	8) 3	2	—	—	5	26	29	—	—	55	60
Göteborg: Högre samskolan.....	—	1	—	—	1	1	7	—	7) 1	9	10
Gymnasium för flickor.....	—	—	—	6) 1	1	2	8	1	—	11	12
Summa	5	5	5	6	21	85	147	9	14	255	276
Summornas summa	49	18	53	31	151	698	690	47	68	1,503	1,654

¹⁾ 1 af dessa uteblef. — ²⁾ Befriad från skriftl. prof genom Kungl. resolution den 22 Febr. 1907. — ³⁾ 1 af dessa uteblef för sjukdom. — ⁴⁾ 2 af dessa uteblefvo, 1 afbröt. — ⁵⁾ Uteblef för sjukdom. — ⁶⁾ Uteblef. — ⁷⁾ Flicka.

— ⁸⁾ 1 af dessa afbröt. — ⁹⁾ 2 af dessa voro flickor. — ¹⁰⁾ Flickor. — ¹¹⁾ 1 af dessa var flicka. — ¹²⁾ 5 af dessa voro flickor. — ¹³⁾ 4 af dessa voro flickor. — ¹⁴⁾ 13 af dessa voro flickor.

Tab. 22 (forts.). Mogenhets- och fyllnadspröfning vårterminen 1907.

b) Den muntliga mogenhetspröfningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Läroverk, vid hvilka pröfning ägt rum.	U n d e r k ä n d e (och uteblifne).					G o d k ä n d e.					Sum- mornas summa.	Lärjungar ur kol.	
	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.		8	10
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.				
1. Offentliga.													
Stockholm: Latinläroverket	—	1	—	1) 9	10	—	44	—	4	48	58	12	2
Södermalms läroverk	2) 1	—	—	—	1	26	33	—	—	59	60	7	—
Realläroverket å Norrmalm	—	—	3) 2	—	2	53	—	3	—	56	58	—	—
» å Östermalm	—	—	—	—	—	20	—	4	—	24	24	—	—
Nya elementarskolan	5) 2	—	—	—	2	24	6) 10	—	1	35	37	—	—
Uppsala	2) 1	—	—	—	1	30	34	—	—	64	65	15	—
Nyköping	2) 1	2) 1	7) 2	—	4	11	4	3	—	18	22	1	—
Strängnäs	—	—	—	3	3	—	4	—	—	4	7	1	—
Linköping	1	—	—	—	1	36	22	1	1	60	61	5	—
Norrköping	1	—	3) 4	—	5	21	12	—	—	33	38	4	—
Jönköping	2) 3	—	—	—	3	26	7	—	—	33	36	1	—
Växjö	—	—	—	—	—	—	34	—	—	34	34	10	—
Kalmar	—	2) 1	—	—	1	11	15	—	—	26	27	1	—
Västervik	1	—	8) 1	—	2	8	—	—	—	8	10	—	—
Visby	—	—	—	—	—	6	9	—	—	15	15	2	—
Karlskrona	—	—	—	—	—	14	4) 7	—	—	21	21	1	—
Kristianstad	—	5) 2	—	1	3	13	14	—	9) 3	30	33	4	—
Malmö	2) 1	—	2	—	3	16	29	—	1	46	49	6	1
Lund	—	—	—	10) 2	2	6	25	1	1	33	35	6	—
Hälsingborg	—	—	—	—	—	30	14	—	11) 10	54	54	7	—
Ystad	—	1	—	—	1	5	7	—	—	13	14	2	1
Halmstad	—	—	—	12) 1	1	8	14	1	—	23	24	4	—
Göteborg: Latinläroverket	—	—	—	13) 2	2	—	48	—	14) 1	49	51	23	14) 1
Realläroverket	—	—	—	—	—	4) 42	—	—	—	42	42	—	—
Vänersborg	—	—	2	1	3	8	8	1	—	17	20	4	—
Skara	—	15) 3	—	—	3	30	31	—	—	61	64	4	—
Karlstad	—	—	—	—	—	26	14	3	9) 3	46	46	1	—
Örebro	—	—	1	—	1	24	21	—	—	45	46	7	—
Västerås	2) 1	—	—	16) 1	2	20	14	1	—	35	37	7	—
Falun	—	—	17) 1	—	1	16	9	1	2	28	29	2	1
Gäfle	—	—	—	—	—	12	13	—	2	27	27	1	1
Hudiksvall	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6	6	1	—
Härnösand	—	—	17) 1	18) 2	3	4	5	—	14) 1	10	13	2	—
Sundsvall	—	—	—	—	—	4) 21	—	19) 3	—	24	24	—	—
Östersund	—	—	—	—	—	12	6	—	—	18	18	2	—
Umeå	—	—	—	—	—	8	10	—	—	18	18	3	—
Luleå	—	3	—	—	3	13	8	—	14) 1	22	25	—	—
Summa	13	12	16	22	63	600	531	22	32	1,185	1,248	146	7
2. Enskilda.													
Stockholm: Beskowska skolan	—	—	—	—	—	9	20) 8	3	—	20	20	1	—
Wallinska flickskolan	—	—	—	—	—	—	11	—	4	15	15	—	—
Lyceum för flickor	—	—	—	—	—	—	12	—	1	13	13	—	—
Palmgrenska samskolan	—	—	—	—	—	21) 16	2	2	—	20	20	—	—
Ahlinska flickskolan	—	—	—	—	—	5	10	1	2	18	18	—	—
Östermalms h. läroanst. f. flickor	—	—	—	—	—	—	5	—	2	7	7	3	1
Whitlockska samskolan	—	—	—	—	—	22) 5	—	—	—	5	5	—	—
Sofi Almqvists samskola	—	—	14) 1	—	1	11) 10	—	14) 1	—	11	12	—	—
Södermalms h. läroanstalt f. flickor	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	3	—	—
Djursholms samskola	—	—	—	—	—	9) 3	—	—	—	3	3	—	—
Uppsala: Fjellstedtska skolan	—	—	—	2) 1	1	—	21	—	2	23	24	21	2
Privatgymnasium	2) 1	—	—	—	1	7	23) 19	—	—	26	27	1	—
Malmö: Tekla Åbergs h. lärov. f. flickor	—	—	—	1	1	—	12	—	—	12	13	—	—
Lunds privata elementarskola	—	2) 2	—	—	2	26	27	—	—	53	55	9	—
Göteborg: Högre samskolan	—	2) 1	—	—	1	1	21) 6	—	14) 1	8	9	—	—
Gymnasium för flickor	—	—	—	—	—	2	8	1	—	11	11	—	—
Summa	1	3	1	2	7	84	144	8	12	248	255	35	3
Summornas summa	14	15	17	24	70	684	675	30	44	1,433	1,503	181	10

¹⁾ 2 uteblifvo, 1 afbröt, 1 underkändes af censorerna. — ²⁾ Underkändes af censorerna. — ³⁾ 1 underkändes af censorerna, 1 uteblef. — ⁴⁾ 1 af dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. — ⁵⁾ 1 af dessa underkändes af censorerna. — ⁶⁾ 3 af dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. — ⁷⁾ 1 af dessa uteblef. — ⁸⁾ Flicka, uteblef. — ⁹⁾ 2 af dessa voro flickor. — ¹⁰⁾ 1 underkändes af censorerna, 1 afbröt. — ¹¹⁾ Flickor. — ¹²⁾ Uteblef för sjukdom. — ¹³⁾ Ute-

blefvo. — ¹⁴⁾ Flicka. — ¹⁵⁾ 2 af dessa underkändes af censorerna. — ¹⁶⁾ Afbröt. — ¹⁷⁾ Uteblef. — ¹⁸⁾ 1 af dessa (flicka) uteblef. — ¹⁹⁾ 2 af dessa voro flickor hvaraf 1 tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. — ²⁰⁾ 1 af dessa tillhörde den grekisk-katolska trosbekännelsen. — ²¹⁾ 5 af dessa voro flickor. — ²²⁾ 2 af dessa, hvaraf 1 flicka, tillhörde den mosaiska trosbekännelsen, de 3 öfriga voro flickor. — ²³⁾ 13 af dessa voro flickor.

Tab. 22 (forts.). Mogenhets- och fyllnadspröfning vårterminen 1907.

c) Sammandrag rörande mogenhetspröfningen.

1	2	3	4	5	6	7
L ä r j u n g a r.	Anmälde.	Skriftlig pröfning.		Muntlig pröfning.		I muntl. pröfn. godkände, som undervisats i grekiska.
		Underkände (och uteblifne).	Godkände.	Underkände (och uteblifne).	Godkände.	
1) Tillhörande dimissionsberättigade 37 offentl. lvk {						
Realister	657	44	613	13	600	—
Latinare	556	13	543	12	531	146
Summa	1,213	57	1,156	25	1,131	146
2) » » 16 enskilda » {						
Realister	90	5	85	1	84	—
Latinare	152	5	147	3	144	35
Summa	242	10	232	4	228	35
3) Öfrige (»Privatister») {						
Realister	100	53	47	17	30	—
Latinare	99	31	68	24	44	10
Summa	199	84	115	41	74	10
Summa Realister	847	102	745	31	714	—
» Latinare	807	49	758	39	719	191
Summornas summa	1,654	¹⁾ 151	²⁾ 1,503	³⁾ 70	⁴⁾ 1,433	⁵⁾ 191

¹⁾ Här äro inräknade 2, som uteblefvo för sjukdom, 11 som utan sådan anledning uteblefvo (hvaraf 3 flickor), och 3 som afbröto; af de öfriga voro 9 flickor. — ²⁾ 145 voro flickor. — ³⁾ Här äro inräknade 12 (hvaraf 2 flickor), hvilka från början uteblefvo, hvaraf 1 för sjukdom samt 3, som afbröto efter att hafva deltagit i endast en del af den muntliga pröfningen. Af censorerna

underkändes 23, af de öfriga voro 2 flickor. — ⁴⁾ 141 af dessa (35 R. och 106 L.) voro flickor, af hvilka 2 tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. Af de öfriga tillhörde 8 den mosaiska och 1 den grekisk-katolska trosbekännelsen. — ⁵⁾ 5 af dessa voro flickor.

d) Fyllnadspröfning.

1	2	3	4	5	6
Ä m n e n.	Anmälde.	Skriftlig pröfning.		Muntlig pröfning.	
		Underkände (och uteblifne).	Godkände.	Underkände (och uteblifne).	Godkände.
Latinska språket	¹⁾ 32	6	¹⁾ 26	²⁾ 2	¹⁾ 24
Engelska » å reallinien	1	—	1	—	1
Matematik å reallinien	³⁾ 41	⁴⁾ 10	³⁾ 31	⁵⁾ 12	³⁾ 19
» » latinlinien B	⁶⁾ 13	²⁾ 6	⁶⁾ 7	⁷⁾ 3	⁶⁾ 4
» » » A	1	—	—	⁸⁾ 1	—
Naturalhistoria	19	—	—	⁹⁾ 7	12
Fysik å reallinien	³⁾ 44	¹⁰⁾ 9	³⁾ 35	¹⁰⁾ 9	³⁾ 26
» » latinlinien B	1	—	—	¹¹⁾ 1	—
Kemi	¹²⁾ 50	—	—	¹³⁾ 14	¹²⁾ 36
Summa	¹⁴⁾ 202	31	100	49	122

Anm. 1 ofvanstående tabell förekomma dubbelräkningar, i det att å reallinien 1 var anmäld till pröfning i engelska, matematik, naturalhistoria, fysik och kemi, 2 till matematik och naturalhistoria, 3 till matematik, naturalhistoria, fysik och kemi, 9 till matematik och fysik, 16 till matematik, fysik och kemi, 8 till naturalhistoria och kemi samt 6 till fysik och kemi. Antalet anmälde ntgjorde sålunda 132. — ¹⁾ 1 af dessa aflade samtidigt mogenhetsexamen å reallinien, 1 af de öfriga var flicka. — ²⁾ 1 af dessa uteblef. — ³⁾ 1 af dessa aflade mogenhetsexamen å latinlinien och kompletterade matematik, fysik och kemi å

reallinien samtidigt. — ⁴⁾ 5 af dessa uteblefvo. — ⁵⁾ 11 af dessa uteblefvo. — ⁶⁾ 1 af dessa aflade samtidigt mogenhetsexamen å latinlinien A, af de öfriga var 1 flicka. — ⁷⁾ 1 af dessa var flicka. — ⁸⁾ Uteblef. — ⁹⁾ 5 af dessa uteblefvo. 1 underkändes af censorerna, men erhöi betyget AB af lärarne. — ¹⁰⁾ 8 af dessa uteblefvo. — ¹¹⁾ Flicka, uteblef. — ¹²⁾ 2 af dessa (hvaraf den ene omn. i not. 3) aflade samtidigt mogenhetsexamen å latinlinien. — ¹³⁾ Uteblefvo. — ¹⁴⁾ 5 af dessa examinander voro jämväl anmälda till pröfning i teckning; 4 godkändes, den femte uteblef.

Tab. 23. Mogenhets- och fyllnadspröfning höstterminen 1907.

a) Den skriftliga mogenhetspröfningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Läroverk, vid hvilka pröfning ägt rum.	U n d e r k ä n d e (och uteblifne).					G o d k ä n d e.					Summor- nas summa
	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberätti- gadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.		
1. Offentliga.											
Stockholm: Södermalms läroverk.....	—	—	¹⁾ 3	²⁾ 10	13	3	—	2	³⁾ 10	15	28
Realläroverket å Norrmalm	—	—	⁴⁾ 14	—	14	3	—	11	—	14	28
Nya elementarskolan.....	1	—	8	⁵⁾ 7	16	3	—	5	8	16	32
Uppsala	—	—	⁶⁾ 2	—	2	3	—	3	1	7	9
Nyköping	—	1	—	—	1	⁷⁾ 1	—	—	—	1	2
Linköping	—	—	—	—	—	1	—	1	1	3	3
Norrköping	1	—	—	—	1	1	—	1	1	3	4
Jönköping	⁸⁾ 3	—	—	—	3	2	—	—	—	2	5
Kalmar	—	—	—	—	—	—	⁹⁾ 1	—	—	1	1
Kristianstad	—	⁹⁾ 1	4	2	7	—	—	1	—	1	8
Malmö	1	—	1	1	3	2	3	2	—	7	10
Lund	—	—	¹⁰⁾ 4	—	4	3	1	1	¹¹⁾ 3	8	12
Ystad	—	—	—	—	—	2	2	—	¹²⁾ 1	5	5
Göteborg: Latinläroverket	—	1	—	—	1	—	—	—	¹³⁾ 3	3	4
Realläroverket	—	—	¹⁴⁾ 1	—	1	1	—	1	—	2	3
Skara	1	—	3	2	6	6	4	8	—	18	24
Falun.....	—	—	—	—	—	—	¹⁵⁾ 1	—	—	1	1
Summa	7	3	40	22	72	31	12	36	28	107	179
2. Enskilda.											
Stockholm: Beskowska skolan	—	—	3	—	3	1	—	4	—	5	8
Lunds privata elementarskola	1	3	—	—	4	8	9	—	—	17	21
Göteborgs gymnasium för flickor.....	—	⁹⁾ 1	—	—	1	—	1	—	—	1	2
Summa	1	4	3	—	8	9	10	4	—	23	31
Summornas summa	8	7	43	22	80	40	22	40	28	130	210

¹⁾ 1 af dessa afbröt, 1 var flicka. — ²⁾ 3 af dessa voro flickor, hvaraf 1 uteblef och 1 afbröt, af de öfriga afbröt 1. — ³⁾ 2 af dessa voro flickor. — ⁴⁾ 1 af dessa återtog sin aumålan, 2 voro flickor. — ⁵⁾ 1 nteblef, 1 afbröt. — ⁶⁾ 1 uteblef för sjukdom. — ⁷⁾ För muntlig pröfning hänvisad till Linköping. — ⁸⁾ 1 af dessa afbröt. — ⁹⁾ Uteblef för sjukdom. — ¹⁰⁾ 2 af

dessa uteblefvo, hvaraf 1 flicka. — ¹¹⁾ 1 af dessa var flicka. — ¹²⁾ Flicka. — ¹³⁾ 2 af dessa fingo tillgodoräkna sig sina betyg vid vårterminens skriftliga mogenhetspröfning. — ¹⁴⁾ Afbröt. — ¹⁵⁾ För muntlig pröfning hänvisad till Uppsala läroverk.

Tab. 23 (forts.). Mogenhets- och fyllnadspröfning höstterminen 1907.

b) Den muntliga mogenhetspröfningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Läroverk, vid hvilka pröfning ägt rum.	U n d e r k ä n d e (och uteblifne).					G o d k ä n d e.					Sum- mornas summa.	Lärjungar ur kol.	
	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberät- tigadt läroverk.		Öfrige (»Privatister»).		Summa.		8	10
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.			som undervisats i grekiska.	
1. Offentliga.													
Stockholm: Södermalms läroverk	—	—	1 ¹⁾	7 ²⁾	8	3	—	1	3	7	15	—	1
Realläroverket å Norrmalm..	—	—	7 ³⁾	—	7	3	—	4	—	7	14	—	—
Nya elementarskolan	1 ⁴⁾	—	5 ⁵⁾	4	10	2	—	—	4	6	16	—	1
Uppsala	—	—	2	1 ⁶⁾	3	3	1 ⁷⁾	1	—	5	8	—	—
Linköping	—	—	1	—	1	2 ⁸⁾	1 ⁹⁾	—	1	4	5	—	—
Norrköping	—	—	—	1	1	1	—	1	—	2	3	—	—
Jönköping	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2	—	—
Kristianstad	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—
Malmö	—	1 ⁴⁾	1	—	2	2	2	1	—	5	7	—	—
Lund	—	—	1 ¹⁾	1 ¹⁰⁾	2	3	1	—	2	6	8	1	1
Ystad	—	—	—	—	—	2	2	—	1 ¹⁰⁾	5	5	—	—
Göteborg: Latinläroverket	—	—	—	2	2	—	—	—	1	1	3	—	1
Realläroverket	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	2	—	—
Skara	—	1 ⁴⁾	1	—	2	6	3	7 ¹¹⁾	—	16	18	1	—
Summa	1	2	19	16	38	30	10	17	12	69	107	2	4
2. Enskilda.													
Stockholm: Beskowska skolan	—	—	4	—	4	1	—	—	—	1	5	—	—
Lunds privata elementarskola	2 ¹²⁾	—	—	—	2	6	9	—	—	15	17	4	—
Göteborgs gymnasium för flickor	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—
Summa	2	—	4	—	6	7	10	—	—	17	23	4	—
Summornas summa	3	2	23	16	44	37	20	17	12	86	130	6	4

¹⁾ Uteblef. — ²⁾ 1 uteblef för sjukdom, 2 voro flickor. — ³⁾ 1 uteblef för sjukdom. — ⁴⁾ Underkändes af censorerna. — ⁵⁾ 1 uteblef, 1 underkändes af censorerna. — ⁶⁾ Aföröt. — ⁷⁾ Tillhörde Falu läroverk. — ⁸⁾ 1 af dessa

tillhörde Nyköpings läroverk. — ⁹⁾ Tillhörde Kalmar läroverk. — ¹⁰⁾ Flicka. — ¹¹⁾ 1 af dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. — ¹²⁾ 1 af dessa underkändes af censorerna.

Tab. 23 (forts.). Mogenhets- och fyllnadspröfning höstterminen 1907.

c) Sammandrag rörande mogenhetspröfningen.

1	2	3	4	5	6	7
L ä r j u n g a r.	Anmälde.	Skriftlig pröfning.		Muntlig pröfning.		I muntl. pröfn. godkände, som undervisats i grekiska.
		Underkände (och uteblifne).	Godkände.	Underkände (och uteblifne).	Godkände.	
1) Tillhörande dimissionsberättigade 17 offentl. lvk { Realister	38	7	31	1	30	—
{ Latinare	15	3	12	2	10	2
Summa	53	10	43	3	40	2
2) „ „ 3 enskilda „ { Realister	10	1	9	2	7	—
{ Latinare	14	4	10	—	10	4
Summa	24	5	19	2	17	4
3) Öfrige (»Privatister») { Realister	83	43	40	23	17	—
{ Latinare	50	22	28	16	12	4
Summa	133	65	68	39	29	4
Summa Realister	131	51	80	26	54	—
„ Latinare	79	29	50	18	32	10
Summornas summa	¹⁾ 210	²⁾ 80	³⁾ 130	⁴⁾ 44	⁵⁾ 86	10

¹⁾ Bland lärjungarna vid dimissionsberättigade läroverk hänvisades för endast muntlig pröfning 1 från Nyköpings och 1 från Kalmar till Linköpings samt 1 från Falu till Uppsala allmänna läroverk. — ²⁾ Här äro inräknade 7, hvilka från början uteblefvo (däraf 3 för sjukdom), 1 som återtog sin anmälan och 6, som afbröto; 7 voro flickor (hvaraf 2 uteblefvo och 1 afbröt). — ³⁾ 5 af

dessas voro flickor; 2 af de öfriga hade erhållit K. Maj:ts tillstånd att få tillgodoräkna sig de godkända skriftliga prof de aflagt vårterminen 1907. — ⁴⁾ Här äro inräknade 5, hvilka uteblefvo (däraf 2 för sjukdom), 1 afbröt, 5 underkändes af censorerna; af de öfriga voro 3 flickor. — ⁵⁾ 2 af dessa (latinare) voro flickor. Af de öfriga tillhörde 1 den mosaiska trosbekännelsen.

d) Fyllnadspröfning.

1	2	3	4	5	6
Ä m n e n.	Anmälde.	Skriftlig pröfning.		Muntlig pröfning.	
		Underkände (och uteblifne).	Godkände.	Underkände (och uteblifne).	Godkände.
Latinska språket	9	—	¹⁾ 9	1	8
Matematik å reallinien	14	—	14	—	14
Matematik å latinlinien B	7	—	7	—	7
Naturalhistoria	5	—	—	—	5
Fysik å reallinien	¹⁾ 27	²⁾ 3	³⁾ 24	—	⁴⁾ 26
Kemi	⁵⁾ 25	—	—	2	⁶⁾ 23
Summa	⁶⁾ 87	3	54	3	⁶⁾ 83

I ofvanstående tabell förekomma dubbelräkningar, i det att 2 voro anmälda till pröfning i matematik och fysik, 4 till matematik, fysik och kemi, 1 i matematik och kemi, 1 i matematik och naturalhistoria, 12 i fysik och kemi samt 1 i kemi och naturalhistoria. Antalet anmälda utgjorde således 62.

— ¹⁾ 4 af dessa voro flickor. — ²⁾ 1 af dessa var flicka, af de öfriga uteblef 1. — ³⁾ 3 af dessa voro flickor. — ⁴⁾ 2, hvaraf 1 flicka, underkändes i skriftl., men godkändes i muntliga pröfningen; af de öfriga voro 3 flickor. — ⁵⁾ 4 af dessa voro flickor. — ⁶⁾ Dessutom godkändes 1 i linear- och frihandsteckning.

Tab. 24. Antal lärjungar, som afgått år 1907, med fördelning efter tillämnad lefnadsbana närmast efter afgången.

1:o. Utan godkänd realskolexamen eller mogenhetspröfning.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Klasser och linier.	L ä r j u n g a r, s o m a f g å t t												Summa.	
	för att (enligt föräldrars, målsmäns eller sin egen uppgift) öfvergå till											utan be- stämd upp- gift.		genom döden.
	annat allm. lärov., se- minarium, folkskola och dylikt.	ensk. studier eller ensk. lärov.	tek- niskt läro- verk.	landt- bruk eller lärov. f. landt- bruk.	bruks-, fabrike- eller handt- verks- rörelse.	handel eller handels- institut.	sjömans- yrket.	civila tjänste- manna- banor.	militär- yrket.	andra lefnads- banor.				
A. Högre läroverk.														
1.....	52	18	1	—	—	3	—	—	—	—	21	4	99	
2.....	49	19	3	2	6	9	—	1	—	—	33	2	124	
3.....	63	19	3	8	13	18	3	2	1	1	29	2	162	
4.....	56	34	9	14	17	52	10	2	—	—	34	4	232	
5.....	81	27	24	5	17	57	7	5	13	—	28	3	267	
6.....	6	8	1	—	6	9	1	—	1	—	7	2	41	
Ring I: R.....	26	18	3	3	3	11	2	2	6	—	9	2	85	
» I: L.....	12	10	2	3	1	1	—	—	—	—	2	—	31	
» II: R.....	24	32	13	7	9	17	2	2	—	2	13	2	123	
» II: L.....	14	18	—	3	1	10	—	1	—	—	3	—	50	
R. 7:1.....	8	49	2	4	2	8	—	5	—	1	15	1	95	
L. ».....	5	17	—	4	—	3	—	—	—	3	5	1	38	
R. 7:2.....	3	4	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	9	
L. ».....	2	1	—	1	—	1	—	—	—	1	2	1	9	
Summa	401	274	61	55	75	199	25	20	21	8	202	24	1,365	
B. Realskolor.														
1. Realskolor för gossar.														
1.....	42	8	—	—	1	3	1	—	—	—	8	1	64	
2.....	27	10	1	3	3	4	2	—	—	1	12	2	65	
3.....	35	12	2	2	11	21	2	—	—	2	17	—	104	
4.....	30	13	2	8	7	33	2	1	2	1	14	—	113	
5.....	129	14	22	5	7	33	5	—	1	1	12	1	230	
6.....	1	1	2	1	1	13	1	—	—	—	3	—	23	
Ring I: R.....	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
Summa	268	58	29	19	30	107	13	1	3	5	66	4	603	
2. Samskolor.														
1.....	23	3	—	1	—	—	—	—	—	—	4	—	31	
2.....	13	10	—	1	3	3	—	—	—	—	15	1	46	
3.....	11	3	—	4	6	6	2	—	—	1	24	1	58	
4.....	19	4	—	7	2	8	—	2	—	1	12	1	56	
5.....	125	3	3	2	16	6	3	—	—	1	7	—	166	
6.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Summa	192	23	3	15	27	23	5	2	—	3	62	3	358	

Tab. 24 (forts.). Antal lärjungar, som afgått år 1907, med fördelning efter tillämnad lefnadsbana närmast efter afgången.

1:o (forts.). Utan godkänd realskolexamen eller mogenhetspröfning.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Klasser och linier.	L ä r j u n g a r, s o m a f g å t t												Summa.	
	för att (enligt föräldrars, målsmäns eller sin egen uppgift) öfvergå till											utan be- stämd upp- gift.		genom döden.
	annat allm. lärov., se- minarium, folkskola och dylikt.	ensk. studier eller ensk. lärov.	tek- niskt läro- verk.	landt- bruk eller lärov. f. landt- bruk.	bruks-, fabriks- eller handt- verks- rörelse.	handel eller handels- institut.	sjömans- yrket.	civila tjänste- mannas- banor.	militär- yrket.	andra lefnads- banor.				
C. Sammandrag.														
1.....	¹⁾ 117	29	1	1	1	6	1	—	—	—	²⁾ 33	5	194	
2.....	³⁾ 89	39	4	6	12	⁴⁾ 16	2	1	—	⁵⁾ 1	⁶⁾ 60	5	235	
3.....	⁷⁾ 109	34	5	14	30	45	7	2	1	⁸⁾ 4	⁹⁾ 70	3	324	
4.....	¹⁰⁾ 105	51	11	29	26	¹¹⁾ 93	12	5	2	¹²⁾ 2	¹³⁾ 60	5	401	
5.....	¹⁴⁾ 335	44	49	12	40	96	15	5	14	¹⁵⁾ 2	¹⁶⁾ 47	4	663	
6.....	8	9	3	1	7	22	2	—	1	—	¹⁷⁾ 10	2	65	
Ring I: R.	¹⁸⁾ 30	18	3	3	3	11	2	2	6	—	¹⁹⁾ 9	2	89	
> I: L.	12	10	2	3	1	1	—	—	—	—	2	—	31	
> II: R.	24	32	13	7	9	²⁰⁾ 17	2	2	—	²¹⁾ 2	²²⁾ 13	2	123	
> II: L.	²³⁾ 14	18	—	3	1	10	—	1	—	—	²⁴⁾ 3	—	50	
R. 7:1	8	49	2	4	2	8	—	5	—	²⁵⁾ 1	²⁶⁾ 15	1	95	
L. >	5	17	—	4	—	3	—	—	—	²⁷⁾ 3	²⁸⁾ 5	1	38	
R. 7:2	3	4	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	9	
L. >	2	1	—	1	—	1	—	—	—	²⁹⁾ 1	³⁰⁾ 2	1	9	
Summa	861	355	93	89	132	329	43	23	24	16	330	31	2,326	
Realskolan	763	206	73	63	116	278	39	13	18	9	280	24	1,882	
Reallinien	65	103	18	15	14	36	4	9	6	3	38	5	316	
Latinlinien	33	46	2	11	2	15	—	1	—	4	12	2	128	
Summa	861	355	93	89	132	329	43	23	24	16	330	31	2,326	

¹⁾ Däraf 27 till folkskola och 1 till läroverk i Danmark. — ²⁾ Däraf 1 enligt läroverksstadgans § 41 (för lång tid i klassen), 6 för sjukdom, 7 till hemmet och 3 till utlandet (hvaraf 1 till Norge och 1 till England). — ³⁾ Däraf 13 till folkskola och 1 till läroverk i Amerika. — ⁴⁾ Däraf 1 till telefonbolag. — ⁵⁾ Till hotell. — ⁶⁾ Däraf 1 enligt läroverksstadgans § 41, 1 enligt läroverksstadgans § 43 (uteblifvande utan anmält giltigt förfall mer än 2 veckor efter terminens början), 5 för sjukdom, 5 till hemmet och 5 till utlandet (hvaraf 1 till Norge och 3 till Amerika). — ⁷⁾ Däraf 4 till folkskola och 4 till borgarskola. — ⁸⁾ 1 till spårvägsbolag, 1 till teaterlevskola och 2 till barberaryrket. — ⁹⁾ Däraf 3 enligt läroverksstadgans § 43, 1 enligt läroverksstadgans § 54 (förvisad), 1 för sjukdom, 18 till hemmet och 2 för resa till Amerika. — ¹⁰⁾ Däraf 1 till folkskola, 1 till folkhögskola, 2 till folkskoleseminarium och 2 till borgarskola. — ¹¹⁾ Däraf 1 till försäkringsbolag, 1 till skeppsredare, 1 till skeppsmäklarekontor och 2 till bank. — ¹²⁾ 1 till hotell och 1 till barberar-

yrket. — ¹³⁾ 1 enligt läroverksstadgans § 41 och 1 enligt läroverksstadgans § 43, 3 för sjukdom och 10 till hemmet samt 4 till utlandet (hvaraf 3 till Amerika och 1 till Tyskland). — ¹⁴⁾ Däraf 1 till seminarium, 3 till folkskollärarseminarium och 1 till läroverk i Finland. — ¹⁵⁾ 1 fotograf och 1 till tidningsredaktion. — ¹⁶⁾ Däraf 3 enligt läroverksstadgans § 43, 1 enligt läroverksstadgans § 54, 5 för sjukdom, 4 till hemmet och 1 till Amerika. — ¹⁷⁾ Däraf 2 för sjukdom. — ¹⁸⁾ Däraf 1 till läroverk i Finland. — ¹⁹⁾ Däraf 3 för sjukdom och 1 till hemmet. — ²⁰⁾ Däraf 3 till bank. — ²¹⁾ 1 till elektrisk affär och 1 till publicistyrket. — ²²⁾ Däraf 1 enligt läroverksstadgans § 54, 2 för sjukdom och 1 till Amerika. — ²³⁾ Däraf 1 till folkskoleseminarium. — ²⁴⁾ Däraf 1 för sjukdom. — ²⁵⁾ Till publicistyrket. — ²⁶⁾ Däraf 3 enligt läroverksstadgans § 54, 3 för sjukdom och 1 till hemmet. — ²⁷⁾ 2 till skådespelarbanan och 1 till publicistyrket. — ²⁸⁾ Däraf 1 enligt läroverksstadgans § 54.

Tab. 24 (forts.). Antal lärjungar, som afgått år 1907, med fördelning efter tillämnad lefnadsbana närmast efter afgang.

2:o. Efter godkänd realskolexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Läroverksgrupper.	L ä r j u n g a r , s o m a f g å t t																Summa.
	f ö r a t t , e n l i g t u p p g i f t , ö f v e r g å t t i l l																
	forts. studier vid högre allm. lärov.	enskilda studier.	lands- staten.	post- staten.	tele- graf- staten.	järn- vägs- staten.	tull- staten.	bank- verk- sambet.	handel eller hand- dels- skola.	teknisk skola.	bruks- fabriks- eller handt- verks- rörelse.	skogs- institut, lägre kurs. o. skogs- skötsel.	landt- bruks- skola eller landt- bruk.	sjö- mans- yrket.	andra lefnads- banor.	utan uppgift.	
Högre läroverk.....	50	10	16	42	4	116	4	34	178	66	53	17	41	7	9	52	1) 699
Realskolor: a) för gossar	22	5	9	27	3	28	—	15	100	22	12	1	10	2	5	17	278
b) samskolor	1	—	—	1	—	1	—	—	3	—	2	—	—	1	1	—	10
Summa	73	15	25	70	7	145	4	49	281	88	67	18	51	10	15	69	987

Anm. 1) Af dessa tillhörde 4 ring I: R., 8 ring II: R., 1 ring II: L., 2 R. 7: 1 och 1 L. 7: 1 B. Dessutom aflades realskolexamen af 11 lärjungar (5 i ring I: R., 4 i ring II: R., 1 i ring II: L. och 1 i L. 7: 1 B.), hvilka fortsatte sina studier vid gymnasiet. — Under kol. 2 innefattas: 7 till folkskollärareseminarium. Under kol. 3 innefattas: 2 till studier utomlands. Under kol. 4 innefattas: 9 till länsmanskontor, 3 till länsmanstjänst och 3 till kronofogdekontor. Under kol. 9 innefattas: 1 till riks-

banken. Under kol. 10 innefattas: handel och handelsyrket 66, kontor 54, bokhandel 4, försäkringsbolag och kontor 2, skeppsmäklarekontor 1 och lärtjänst vid handelskola 1. Under kol. 16 innefattas: auktionsverket 1, drätselverket 1, polisverket 1, mantalskontor 1, landtmäteri 2, militäryrket 1, sjökrigsskolan 2, Rydbergiska stiftelsen 1, artistryket 1, musikstudier 2 och publicistryket 2. Under kol. 17 innefattas: till hemmet 3 och till Amerika 2.

Tab. 24 (forts.). Antal lärjungar, som afgått år 1907, med fördelning efter tillämnad lefnadsbana närmast efter afgang.

3:o. Efter godkänd mogenhetspröfning.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Linier.	L ä r j u n g a r , s o m a f g å t t												Summa.
	f ö r a t t , e n l i g t u p p g i f t , ö f v e r g å t t i l l											utan bestämd uppgift.	
	univer- sitet och dylikt.	tekniskt läroverk.	landtbruk, lärov. för landtbruk l. skogs- skötsel.	bruks- fabriks- eller handtv.- rörelse.	handel eller handels- institut.	civila tjänste- mannab- anor.	militär- yrket.	apotekare- yrket.	tand- läkare- yrket.	veterinär- yrket.	andra lefnads- banor.		
Realister	124	130	28	8	99	73	112	16	8	7	11	14	630
Icke-greker	197	17	9	7	44	36	47	10	1	4	9	12	393
Greker	123	—	—	1	9	4	6	1	—	—	4	—	148
Summa	444	147	37	16	152	113	165	27	9	11	24	26	1,171

Anm. Under kol. 2 innefattas: universitet i allmänhet 46 r. (däraf 8 till högskola, hvaraf 7 till Stockholms), 32 icke-greker (däraf 3 till Stockholms högskola), 36 greker (däraf 12 till högskola, hvaraf 11 till Göteborgs); teologiska studier: 4 icke-greker och 28 greker; juridiska studier: 17 r., 66 icke-gr. och 12 greker; medicinska studier: 11 r., 29 icke-gr. och 6 greker; filosofiska studier: 50 r., 66 icke-greker och 41 greker. — Under kol. 3 innefattas: tekniska högskolan 105 r. och 10 icke-gr.; Chalmers' tekniska läroanstalt 7 r. och 2 icke-gr.; teknisk skola 2 r.; tekniskt läroverk 1 r. och 1 icke-gr.; slöjdskola 1 r.; tekniska studier, ingenjör 14 r. och 4 icke-gr. — Under kol. 4 innefattas: landtbruk 6 r. och 3 icke-gr.; skogsinstitutet 10 r. och 1 icke-gr.; skogs- eller jägeristaten 6 r. och 4 icke-gr.; skogs- eller landtbruksstudier 2 r.; skogsskötsel 4 r. och 1 icke-gr. — Under kol. 5 innefattas: bruks- eller fabriksrörelse 1 r.; sågverkskontor 1 gr.; praktisk befattning 4 r. och 6 icke-gr.; industrien 1 r.; tekniskt yrke 1 r. och 1 icke-gr.; yrke 1 r. — Under kol. 6 inne-

fattas: handelsyrket eller affärsverksamhet 20 r. och 3 icke-gr.; handelsskola eller -institut 36 r. och 12 icke-gr.; privata bankinrättningar 41 r., 28 icke-gr. och 9 greker; försäkringsrörelse 2 r.; kontor i utlandet 1 icke-gr. — Under kol. 7 innefattas: tullstaten 16 r., 10 icke-gr. och 2 greker; poststaten 9 r., 8 icke-gr. och 1 greker; telegrafstaten 5 r. och 1 icke-gr.; järnvägstjänst 28 r. och 11 icke-gr.; landtstaten 3 r. och 2 icke-gr.; landtmäteri 11 r., 1 icke-gr. och 1 greker; mariningenjör 1 r., marinintendent 1 icke-gr., intendent 1 icke-gr. och civila tjänstemannabanan 1 icke-gr. — Under kol. 12 innefattas: folkskolelärareseminarium 2 icke-gr. och 2 greker; gymnastiska centralinstitutet 1 r.; publicistryket 4 r., 3 icke-gr. och 1 greker; skådespelarbanan 1 r.; konstnärsskola eller verksamhet 1 icke-gr.; konservatorium i Leipzig 1 icke-gr.; rotemanskontor 1 r.; fotograf 1 r.; privata studier 2 r. och 2 icke-gr.; sekreterare i K. F. U. M. 1 gr.; till sjös 1 r.